

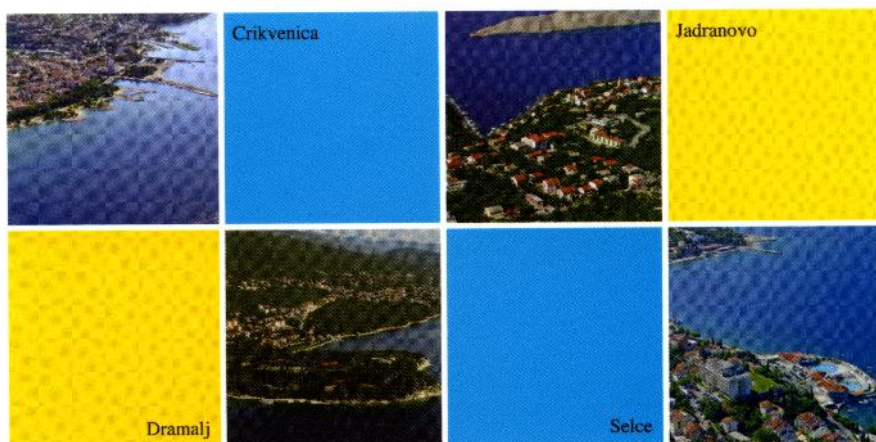
Glasilo

FILATELISTIČKOG DRUŠTVA „Zaboky“

Broj 11, LIPANJ 2008.

CRIKVENICA
1888-2008
godina turizma
Years of Tourism

120 **CRIKVENICA**
1888-2008
godina turizma
Years of Tourism
19.6.2008. 51260 CRIKVENICA

120 **CRIKVENICA**
1888-2008
godina turizma
Years of Tourism
19.6.2008. 49210 ZABOK

Izdavač: Filetelističko društvo „ZABOKY“
49210 ZABOK, Kumrovečka 1

Uredništvo: Željko STEFANOVIĆ, dipl.ing. - glavni urednik
Dr. Nenad JURANIĆ, - član
Vladimir TRŠINSKI, dipl.ing. - član
Ivan DRAŠKOVIĆ, dipl.ing. - član

Izlazi povremeno, prema potrebi FD „ZABOKY“-ZABOK.

SADRŽAJ:

Str. 3	UVODNA RIJEČ GLAVNOG UREDNIKA
Str. 4	Le Salon du Timbre et de L'ecrit 2008
Str. 6	CROLIMPFILA 2008.
Str. 13	ZABOKPHILA 2008 – KROZ IZLOŠKE
Str. 82	JOŠ PONEŠTO O OCJENJIVANJU FILATELISTIČKIH IZLOŽAKA
Str. 86	IZ RADA DRUŠTVA
	19.06.2008. 49210 ZABOK: 120 GODINA TURIZMA U CRIKVENICI
	19.06.2008. 51260 CRIKVENICA: 120 GODINA TURIZMA U CRIKVENICI
Str. 144	NOVA IZDANJA HRVATSKE POŠTE
	14.6.2008. EXPO 2008.
	17.06.2008. 200 GODINA LUJZINSKE CESTE
Str. 152	IZ HRVATSKE FILATELIJE
Str. 158	IZ POŠTANSKE POVIJESTI
Str. 172	SA SVJETSKIH AUKCIJA
Str. 191	IZ REGIONALE
Str. 193	GREŠKE I OSOBITOSTI NA MARKAMA REPUBLIKE HRVATSKE
Str. 195	NUMIZMATIKA
Str. 199	FILATELISTIČKA POČETNICA
	POSEBNA PRAVILA FIP ZA OCJENJIVANJE NATJECATELJSKIH IZLOŽAKA U
	RAZREDU TRADICIONALNE FILATELIJE NA FIP IZLOŽBAMA
	(SREV-tradicionalna)

UVODNA RIJEČ GLAVNOG UREDNIKA

Dragi prijatelji filatelisti, članovi FD ZABOKY, ali i svi ostali prijatelji filatelije!

I ovaj mjesec je bio povijesni mjesec za FD ZABOKY, i to po nekoliko mjerila.

Prvo, naš član osvojio je prvu pravu međunarodnu medalju, i to odmah srebrnu, na veelikoj filatelističkoj izložbi, Le Salon du Timbre et de L'ecrit 2008, izložbi u rangu svjetske izložbe, u Parizu.

Drugo, naša članica mladeži osvojila je u kratkom vremenu svoju drugu medalju, ovaj puta srebrnu, na nacionalnoj specijalističkoj izložbi sportske tematike. To je i prva srebrna medalja naše mladeži!

Treće, naš član osvojio je svoju prvu natjecateljsku medalju, brončanu, također na nacionalnoj specijalističkoj izložbi sportske tematike.

Četvrto, na toj istoj nacionalnoj specijalističkoj izložbi sportske tematike sudjelovali smo s tri izložka tri različita naša člana. Nije mnogo, no vesele pozitivni pomaci.

Peto, organizirali smo i izveli filatelističku akciju koja se istovremeno održavala u dva različita grada, u dvije 200 km udaljene županije.

Šesto, po prvi puta smo održali filatelističku akciju u Crikvenici, gradu Primorsko-goranske županije.

Znam, dosadan sam vam sa tim povijesnim mjesecima, ali što mogu. Tako je to!!

U redovitoj rubrici NOVA IZDANJA HRVATSKE POŠTE i ovaj mjesec ćete pronaći interesantni materijal vezan uz izdanja dva prigodna bloka: EXPO i 200 GODINA LUJZINSKE CESTE.

U ovom broju nastavljamo sa člancima vezanim uz numizmatiku.

U ovom broju pokrećemo novu rubriku IZ REGIONALE, u kojoj ćemo objavljivati interesantne informacije iz društava regionale, dakle Čakovca, Varaždina, Ivanca, Bednje.

U ovom broju nastavljamo s objavljivanjem prijevoda službenih FIP dokumenata vezanih uz izložbe, izložke, ocjenjivanje izložaka, a sve s namjerom da svojom članovima približimo problematiku izgradnje dobrih natjecateljskih izložaka. U prošlom broju smo objavili tzv. GREV pravila, Opća pravila FIP za ocjenjivanje natjecateljskih izložaka na FIP izložbama, iz kojih ste mogli shvatiti opća ocjenska mjerila i općeniti način primjene tih ocjenskih mjerila prilikom ocjenjivanja natjecateljskih izložaka. U ovom broju objavljujemo prva od tzv. SREV pravila, i to Posebna pravila FIP o ocjenjivanju natjecateljskih izložaka na FIP izložbama u razredu tradicionalna filatelija, koja su biblijski tekst za sve izlagače natjecatelje u izložbenom razredu tradicionalne filatelije. U slijedećim brojevima slijede ista takva pravila za ostale natjecateljske razrede.

Rubrike IZ POŠTANSKE POVIJESTI i SA SVJETSKIH AUKCIJA i dalje donose interesantne priče i informacije, a upoznati ćemo vas sa filatelističkim objektima vrijednim skoro 3.000.000 US\$.

Približava nam se ljeto i vrijeme godišnjih odmora. No, i tijekom ljetnih mjeseci mi planiramo filatelističke akcije, pa najavljujem da će GLASILO izaći i za srpanj i za kolovoz, bez ikavih promjena. Možda će biti manje vijesti, ali ćemo to sigurno nadoknaditi opisima naših akcija koje su se dogodile prije izlaska prvog broja GLASILA, kako bismo odradili svojevrzni katalog naših klupskih izdanja.

Vjerovatno vas je iznenadila veličina prethodnih nekoliko brojeva. Moram priznati da smo i mi u uredništvu bili iznenađeni GLASILOM od 130 ili 100 stranica, no kad sada, nakon nekoliko mjeseci, prelistam te brojeve ne bih ništa izbacio. Mislim da su svi objavljeni tekstovi i fotografije korektne, više nego interesantne. No, tako veliko GLASILO bi ipak trebao biti izuzetak, koji će se događati kada su u pitanju velike izložbe ili velike filatelističke akcije, s kojih jedna fotografija govori više nego tisuću riječi, a fotografija imam mnogo i šteta ih je ne objaviti. Isto tako, objavljivanje službenih FIP dokumenata će kroz nekoliko slijedećih brojeva GLASILA pridonijeti njegovoj povećanoj veličini. Ipak mislim da ćemo se ustaliti na nekih 70-ak stranica, jer interesantnih tema ima, ima i želje i volje za pisanjem, ima interesa i za čitanjem. Jedino me malo brine kronični nedostatak vremena kod svih nas u uredništvu, ipak tu je i posao i obitelj.

U jednom trenutku smo malo zaostali sa izlaženjem, no to polako nadoknađujemo, i vjerujem da ćemo nakon ljetnih praznika uloviti redoviti ritam. Tada ćemo nastaviti s nagradnom igrom, jer reakcije su odlične, no ona nema smisla ukoliko se ne poštuju rokovi.

Toliko za sada!!
Vaš Glavni urednik

Željko Stefanović

Le Salon du Timbre et de L'ecrit 2008 – Paris 14.-22.6.2008.

U Parizu se svake dvije godine održava filatelistički festival, u okviru kojega se održavaju i dvije značajne filatelističke izložbe:

- ♣ „Championnat de France“ – nacionalna natjecateljska izložba Francuske
- ♣ „Exposition Internationale de Philatelie“ – međunarodna natjecateljska izložbe

Na ovoj drugoj, međunarodnoj, filatelističkoj izložbi Hrvatska je ove godine sudjelovala sa četiri izložka i polučila vrhunske rezultate:

♣	Željko GUBIJAN:	Albanija 1913-1991	LV
♣	Nikola MARAKOVIĆ:	Bosna i Hercegovina do 1900.	LV
♣	Zdeslav VUKAS:	Pisma Ilirske provincije 1809-1813	V
♣	Željko STEFANOVIĆ:	NDH: Poštanske tarife 1941-1945	S

Dakle, jedan od četiri hrvatska sudionika na toj izložbi bio je i naš član Željko Stefanović sa svojim izložkom „NDH: Poštanske tarife 1941-1945“, koji je osvojio srebrnu medalju. Čestitamo !!

Kako je to uobičajno u svijetu, sudionicima i osvajačima medalja dodijeljene su i medalje, masivne i prekrasne!

Naravno, svi sudionici su dobili i prigodne diplome.

CROLIMPFILA 2008 – 26.5-3.6.2008.

Hrvatsko društvo olimpijske filatelije i memorabilije (HDOFM) svoju 15. obljetnicu postojanja je proslavilo organizacijom nacionalne specijalističke filatelističke izložbe sportske tematike. Izložba se održala u vremenu od 26.5.-3.6.2008. godine u atraktivnom prostoru podruma Muzeja Mimare.

Izložbu su pratila dva prigodna poštanska žiga, bio je najavljivan i treći, vezan uz 100. obljetnicu esperanta u Hrvatskoj, no taj je otpao iz tehničkih razloga.

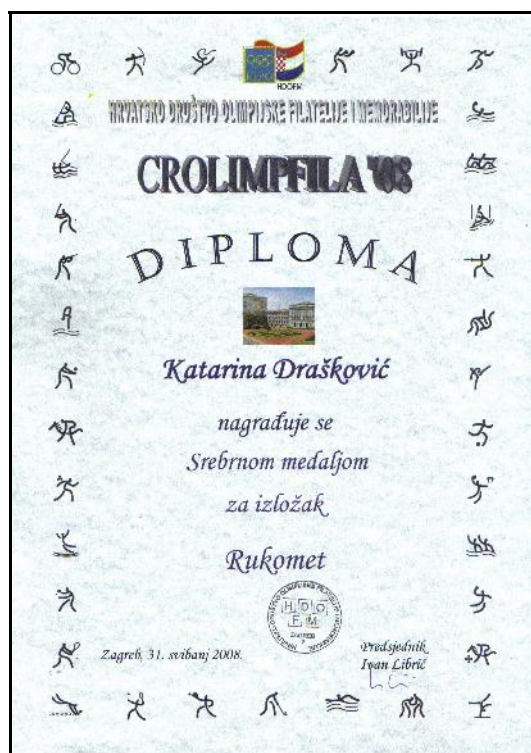
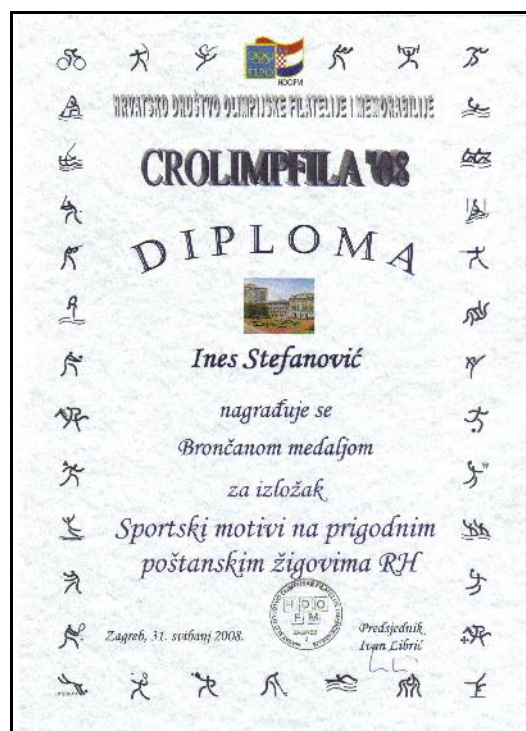
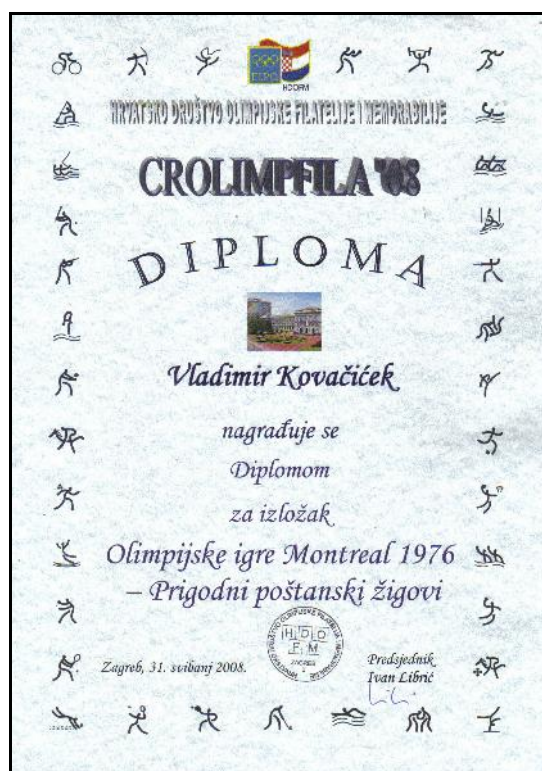
Na izložbi je FD ZABOKY sudjelovalo sa tri izložka svojih članova:

- ♣ Vladimir KOVAČIČEK: Olimpijske igre MONTREAL 1976-prigodni poštanski žigovi
- ♣ Katarina DRAŠKOVIĆ: Rukomet
- ♣ Ines STEFANOVIĆ: Sportski motivi na prigodnim poštanskim žigovima Republike Hrvatske

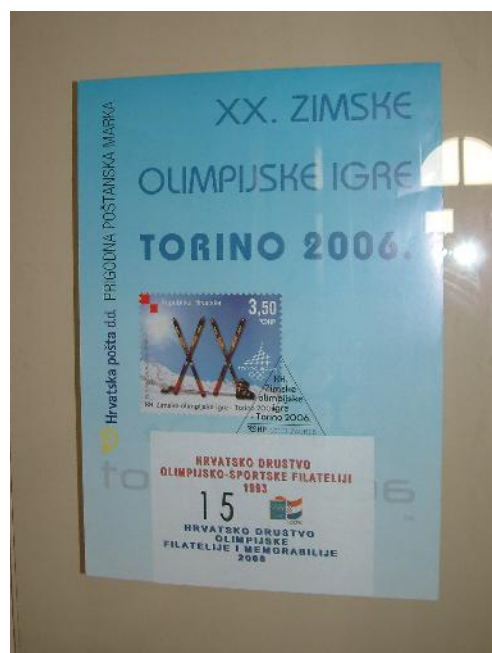
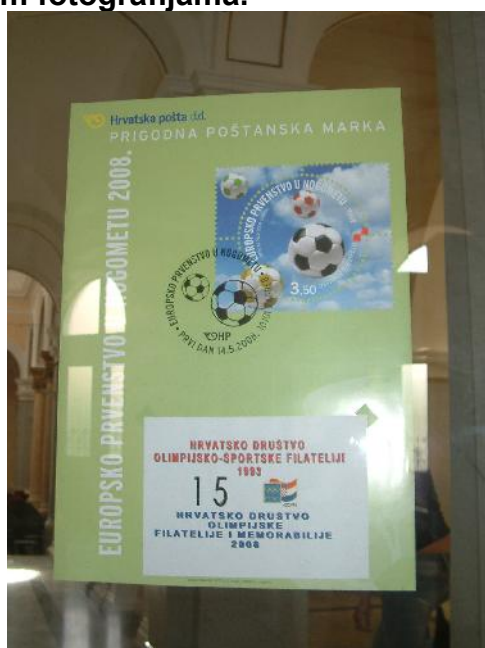
Pri čemu su osvojene dvije medalje i jedna diploma, i to: Vladimir KOVAČIČEK diploma za sudjelovanje, Ines STEFANOVIĆ brončanu medalju, a posebno veseli srebrna medalja koju je osvojila Katarina DRAŠKOVIĆ kao prdstavnik mladeži. Treba napomenuti da je Katarina DRAŠKOVIĆ pokazala značajni napredak prema osvojenoj brončanoj medalji na izložbi ZABOKPHILA 2008. Čestitamo!!

Zahvaljujemo HDOFM i oranizacijskom odboru izložbe što su na izlaganje prihvatili naša tri izložka, čime smo fond osvojenih priznanja na ovogodišnjim izložbama dobro povećali. No, ponajviše im hvala što su prihvaćanjem tih izložaka u društvo filatelističkih natjecatelja pristigla još dva naša nova člana, kojima će osvojena priznanja svakako biti poticaj za budući rad.

Sukladno izuzetnim službenim odnosima naša dva društva, ali i izuzetnim privatnim odnosima pojedinih članova naših društava, pomogli smo u postavljanju izložbe, jer kao što znate, izložbene vitrine su sa izložbe iz Zaboka odmah poslane u Zagreb na postavljanje ove izložbe.

Prisustvovali smo i svečanom otvorenju izložbe, koje se održalo 26. svibnja 2008. godine u 17:00 h, a kako je to izgledalo i kako je izgledala izložba pogledajte na slijedećim fotografijama.

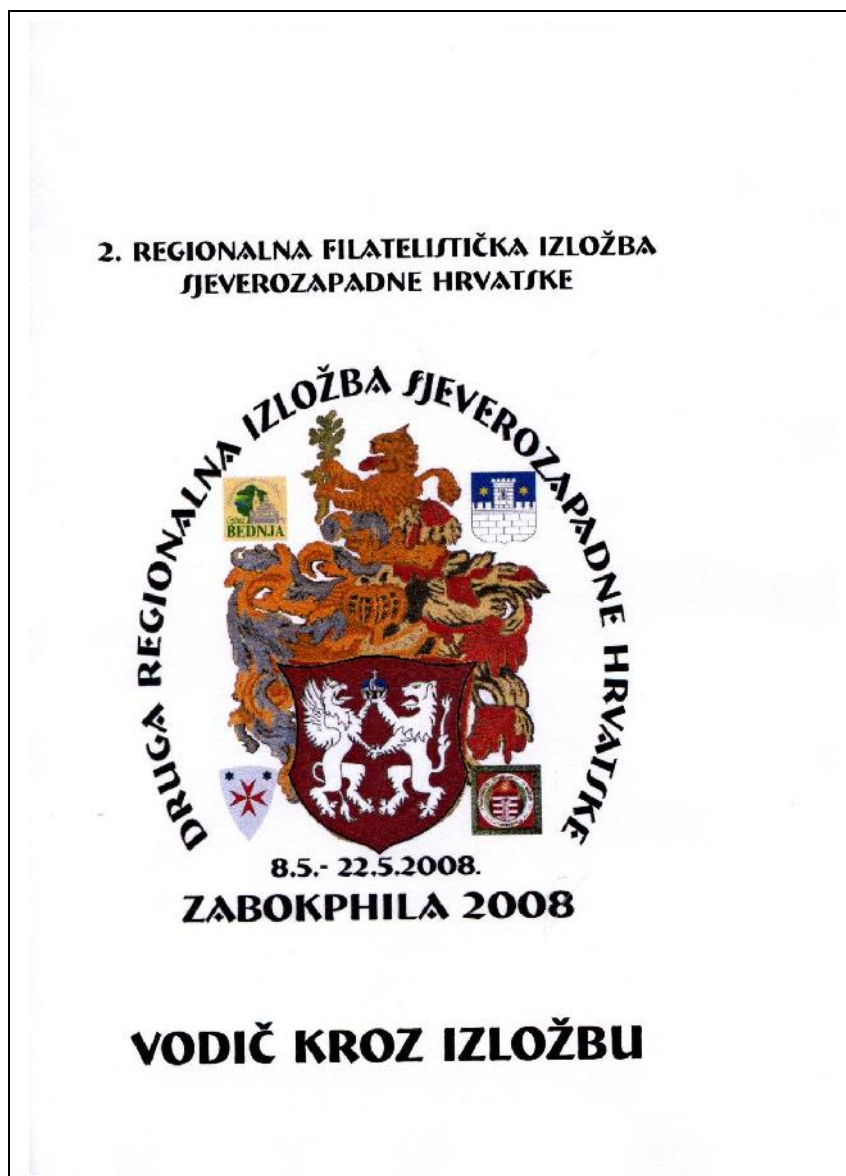

ZABOKPHILA 2008. – KROZ IZLOŠKE

Kao što ste uspjeli vidjeti iz mnogih drugih dokumenata koji su pratili izložbu ZABOKPHILA 2008., posebno ako ste u rukama imali VODIČ KROZ IZLOŽBU, na izložbi je bilo ukupno 56 izložaka.

Za one koji nisu posjetili izložbu i nisu bili u prilici vidjeti to bogatstvo raznolikosti, u ovom broju GLASILA ćemo vam, kao i u slučaju izložbe KRAPINAPHILA 2007., prikazati svaki izloženi izložak sa po jednim karakterističnim izložbenim listom.

Uz izložbu ZABOKPHILA 2008. realizirali smo projekt koji smo započeli i na izložbi KRAPINAPHILA 2007.: sve izložke smo skenirali, spremi ćemo ih na CD, tako da ćete i na taj elektronički način izložbu ZABOKPHILA 2007. moći posjetiti i na virtuelni način. No, realizacija tog dijela projekta traži još nešto malo vremena, pa će taj CD svim izlagačima biti dostavljen nešto kasnije, najvjerojatnije nakon ljetnih godišnjih odmora.

Mario LUŠIĆ: Kraljevina Jugoslavija

(TR1)

1918.XII.Novinske marke (pomoćno izdanje).Novinske marke Bosne i Hercegovine sa pretiskom nove vrijednosti.

1918.XII.Ah.Ausgabe von Bosnien und Hercegovina mit Aufdruck des neuen Wertes,alter Wert mit Viereck-Überdruckt.

1919.II.Redovno izdanje(pomoćno),novinske marke Bosne i Hercegovine.

1919.II.Ah.Ausgabe Zeitungs Marken von Bosnien und Herzegovina als Freimarken verwendet.

1919.13.XI.Novinske marke (pomoćno izdanje),novinske marke Bosne i Hercegovine sa pretiskom nove vrijednosti.

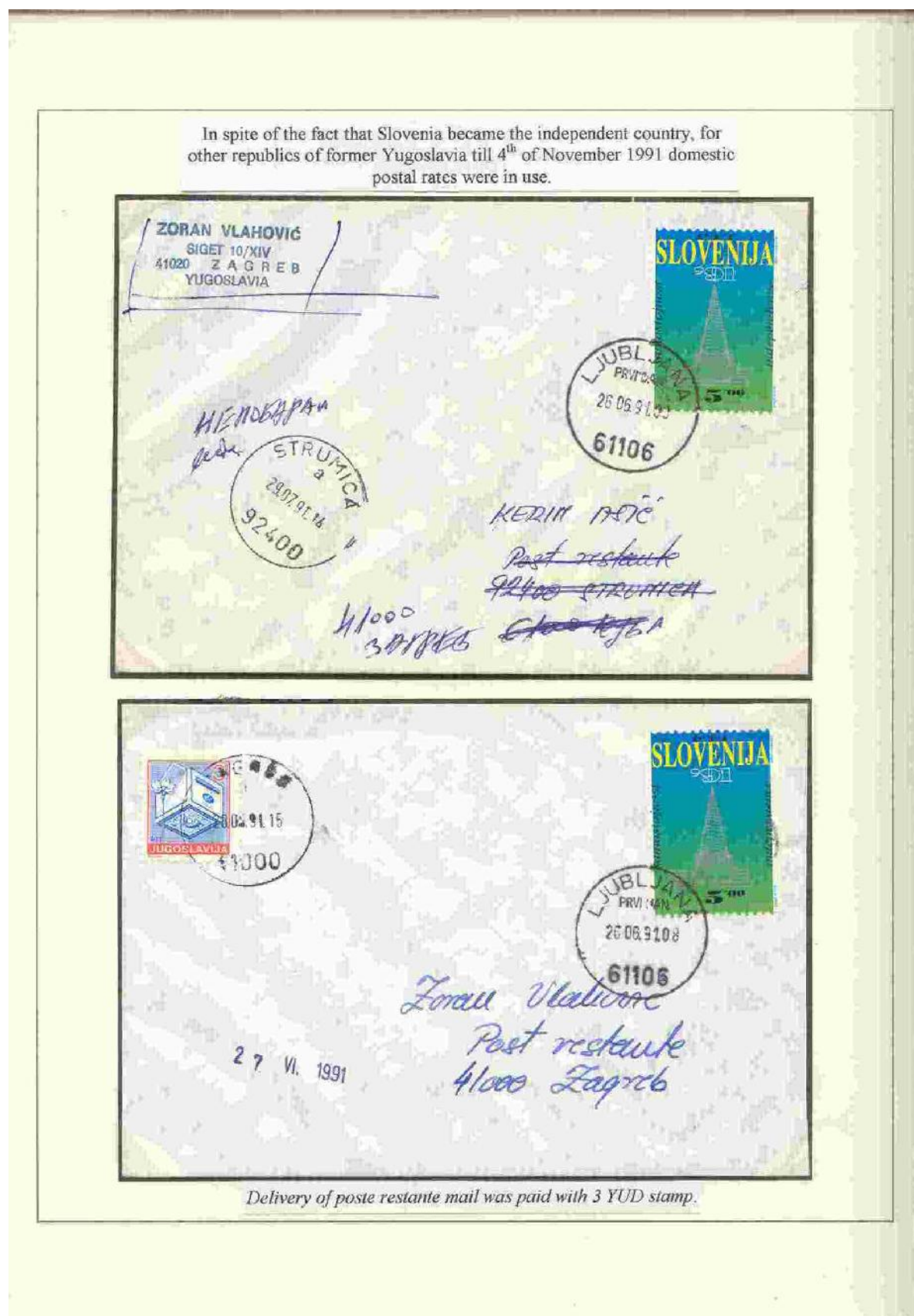
1919.13.XI.Wohlt.Ausgabe.Zeitungsmarken von Bosnien und Hercegovina mit Aufdruck des neuen Wertes.

* C *

Bojan BRAČIČ: Republika Slovenija-Izdanje PARLAMENT

(TR2)

Mario LUŠIĆ: Trst, Rijeka, Zona B, STT Vuja

(TR3)

- Pismo je frankirano markama iz serije zone «B» o predjelima i proizvodima Istre i to dvjema markama od 0,50 din. i markom od 5 din. Isto je otposlato iz Opatije za Zagreba dana 30.7.46.

Der Brief wurde mit den Marken aus der Serie "B" - die Landschaften und Produkten Istriens und zwar mit 2 Briefmarken von 0,50 Dinar und mit einer Marke von 5 Din frankiert. Derselbe Brief wurde aus Opatija nach Zagreb am 30.7.46 gesandt.

Željko STEFANOVIĆ: Republika Hrvatska-greške i osobnosti na markama

(TR4)

Marka »ZRAČNE POŠTE ZAGREB-SPLIT«, nezupčani par maraka.

Rijetki primjerak probnog otiska u originalnim bojama.

Poznat svega jedan kompletan šalterski arak, za vjerovati je da je probno otisnut cjelokupni tiskarski arak.

Marka »ZRAČNE POŠTE ZAGREB-SPLIT«, kompletan red šalterskog arka, pomak svih faza tiska.

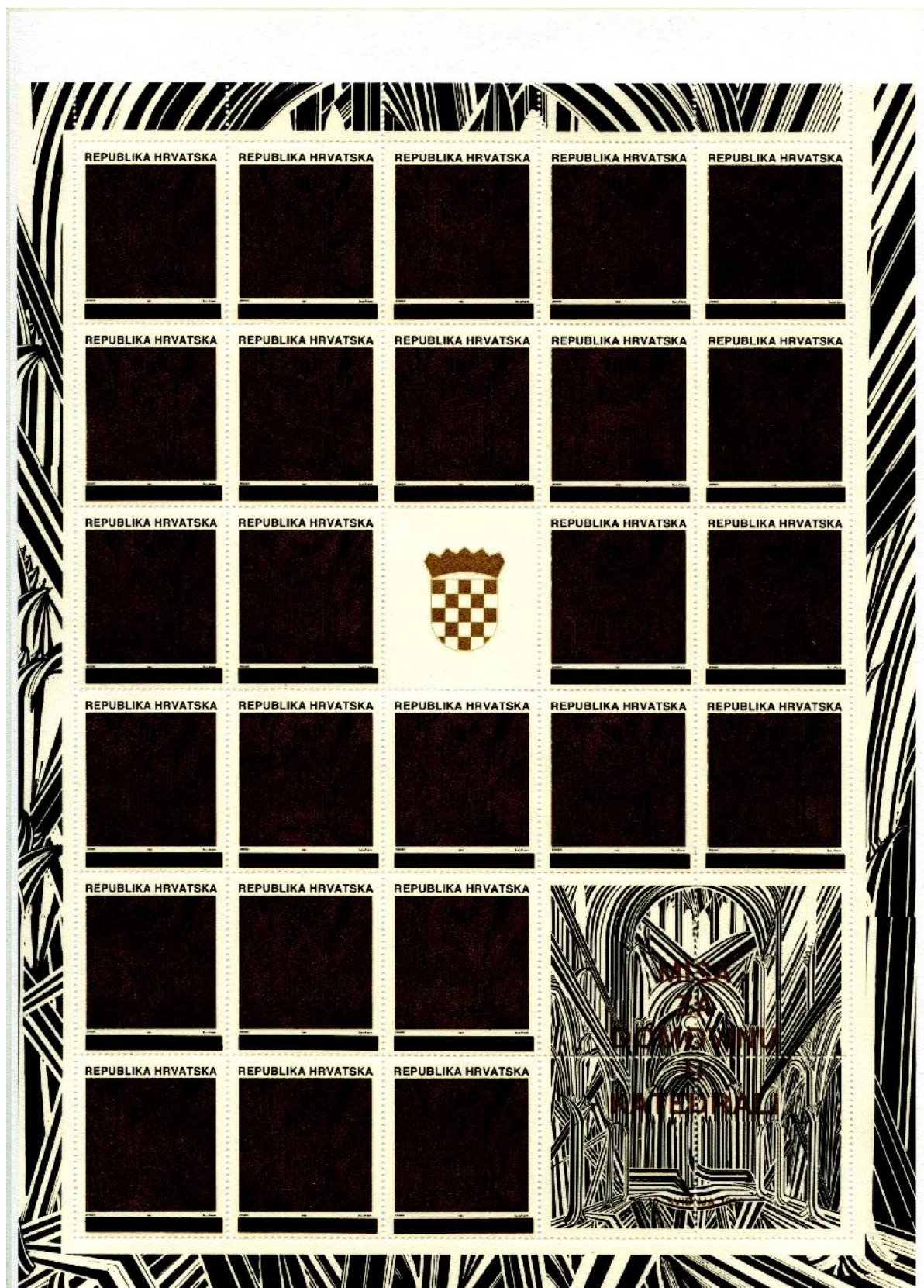
Iako je poznato nekoliko šalterskih araka s istom greškom, greška spada u slučajne greške tiska, obzirom da je do greške došlo slučajnom ljudskom greškom u fazi tiska (krivo pozicioniran papir prilikom tiska).

Greška nije primjećena u fazi zupčanja, pa je zupčanje izvršeno korektno.

Dražen BARTOLOVIĆ: Hrvatski arak

(TR5)

Jože KEBER: Osobne poštanske marke Republike Slovenije

(TR6)

1. UVODNI IZDAJI OSEBNIH POŠTNIH ZNAMK POŠTE SLOVENIJE

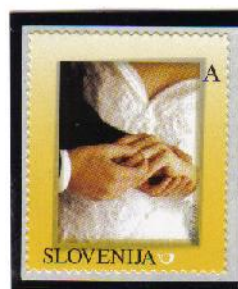
1.1 Datum 1. izdaje in uporabe: 24. 1. 2007

Oblikovanje: ckvirji: Julija Zornik, motivi: Božo Kus, Matjaž Učškar, Julija Zornik

Motiv: Pismonoša na kolesu, Rojstvo, Paket, Poroka

Pismonoša na kolesu
Znamka št. 596
(katalog SLOVENIKA 2008)

Poroka
Znamka št. 597
(katalog SLOVENIKA 2008)

Rojstvo
Znamka št. 598
(katalog SLOVENIKA 2008)

Paket
Znamka št. 599
(katalog SLOVENIKA 2008)

Gašper Keber
Kotlje 178
2394 KOTLJE

Žig prvega dne – 24.1.2007 – 2101 MARIBOR

Petar ČIČIN-ŠAIN: Zadnja pošta Šibenik

(PH1)

Postal Stationery sent from Zadar to Šibenik. Canceled with bilingual date cancel Zadar – Zara 6 th April 1884 and arrival bilingual date cancel, Šibenik - Sebenico next day.

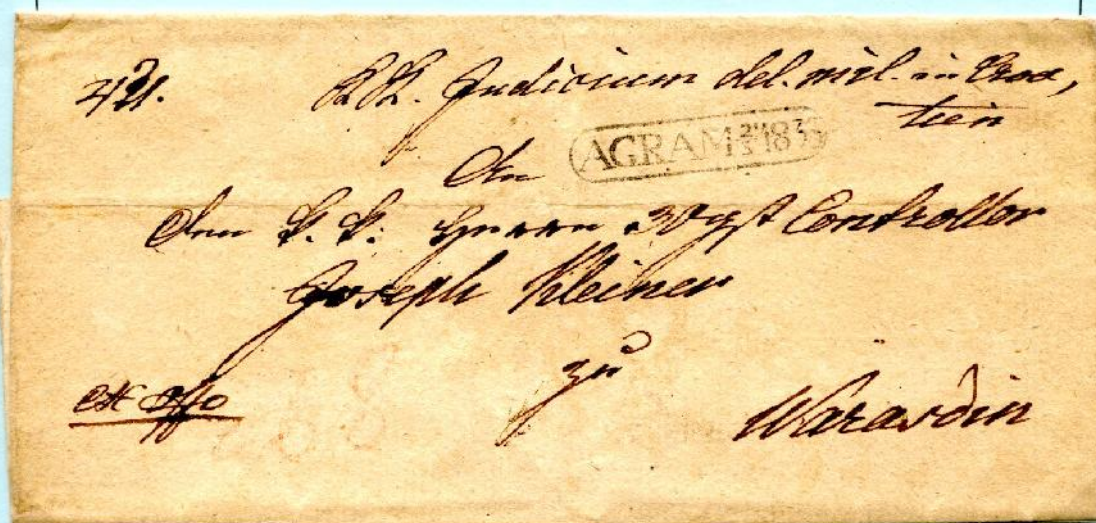
Postal Stationery sent from Arbanasi to Šibenik. Canceled with bilingual date cancel Arbanasi – Borgo Erizzo 20th June 1901 and arrival bilingual cancel Šibenik.

Ivan LIBRIĆ: Zagreb

(PH2)

1. Habsburg Monarchy Austria
 - 1.1. PREPHILATELIC PERIOD
 - 1.1.2. From 01.01.1818 - 31.05.1850

AGRAM with date & year
Type 1 in use until 1840

Ex offe letter to VARAŽDIN
Posted on 2. 3. 1833

Arrival postmark 7.1.1831
Letter from VIENNA to ZAGREB – red postmark in one line WIEN

Stjepan KOVAČIĆ: Polarna filatelija-Sjeverni pol

(PH3)

Ivan DRAŠKOVIĆ: Poštanski ured A-4411 Christkindl

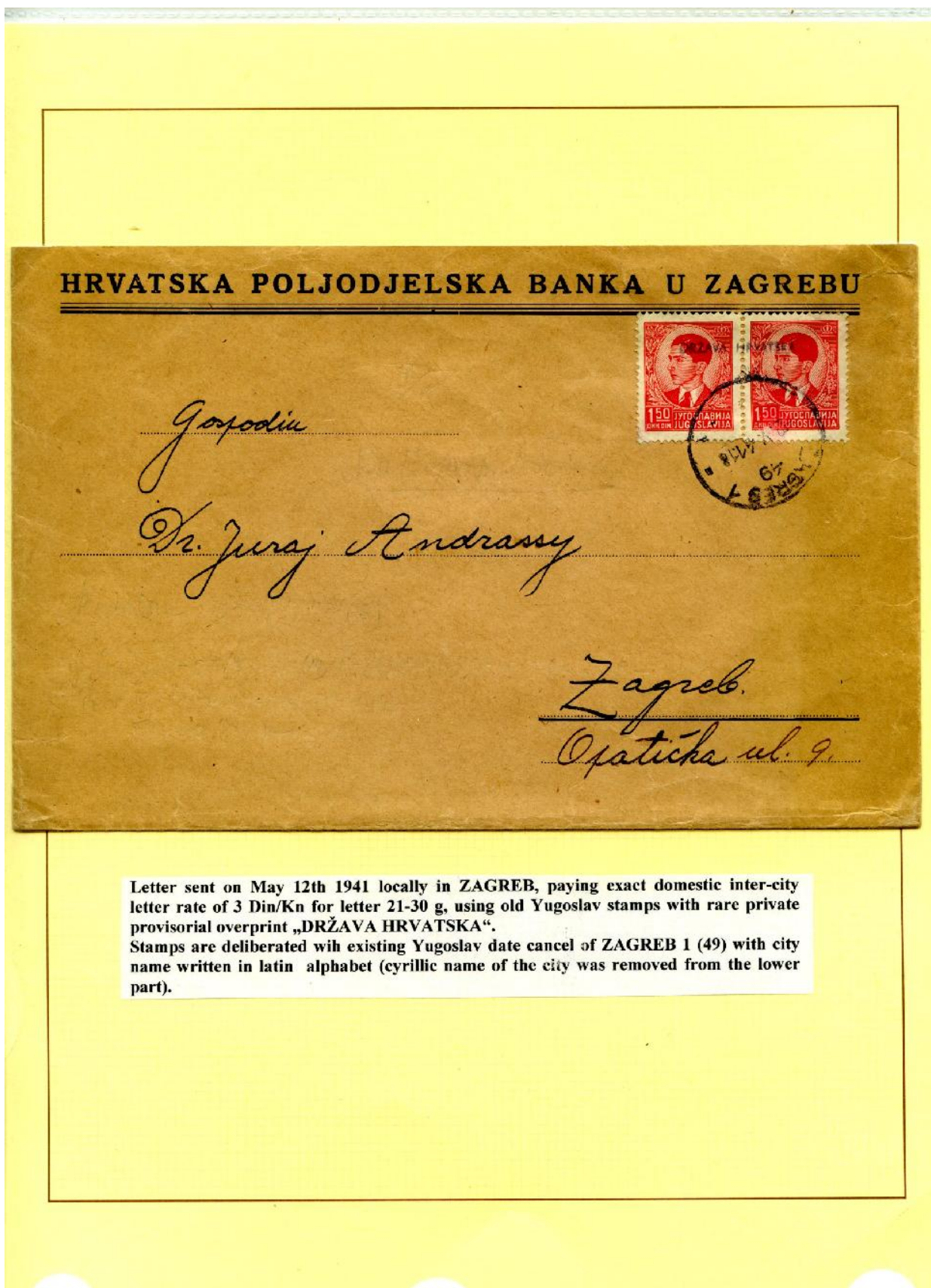
(PH4)

1. Prigodni poštanski žigovi Pošte A-4411 Christkindl

Željko STEFANOVIĆ: NDH-poštanske tarife 1941-1945.

(PH5)

Stjepan KOVAČIĆ: Polarna filatelija-Južni pol

(PH6)

Zadnja strana omotnice -
Datum dospjeća pisma 6. o6. 77.
Amblemi polarne stanice

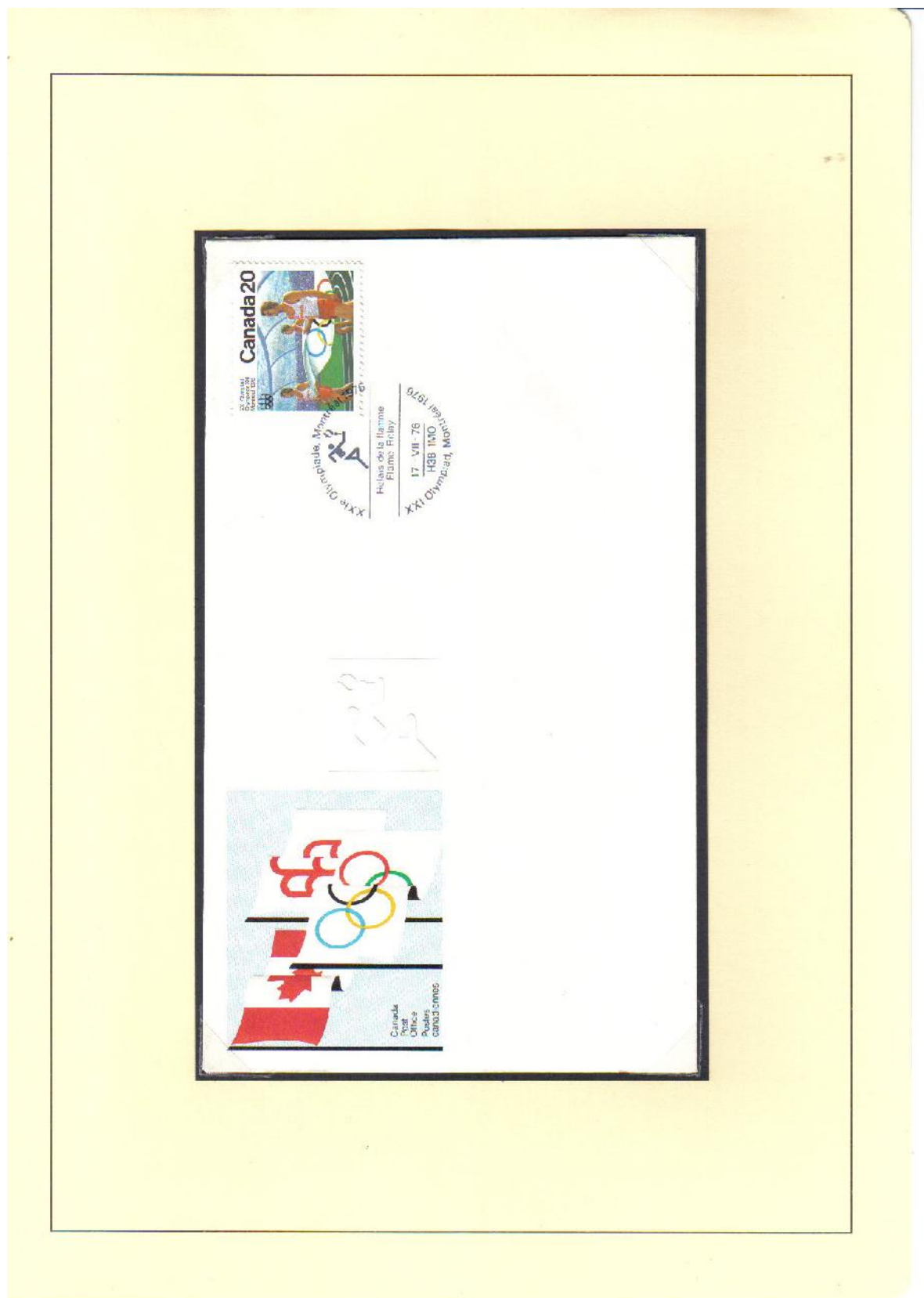

Pošta SSSR, - ARKTIK - 26. o2. 1967.
Polarna stanica RUSTAVANJ NURSATOV "

Avionom šalje pismo frankirano sa 6 kop.
na adresu u Lenjingrad.

Pismo nosi žig poštanskog ureda DIKSON
Na arhipelagu Zemlje Franje Josipa.

Vladimir KOVAČIČEK: Olimpijske igre MONTREAL1976-prigodni poštanski žigovi (PH7)

Željko STEFANOVIĆ: Omotnice prvog dana RH

(PH8)

Ines STEFANOVIĆ: Sportski motivi na prigodnim poštanskim žigovima RH (PH9)

Ivan DRAŠKOVIĆ: Planinarski motivi na prigodnim poštanskim žigovima

(PH10)

Mirko ČIKIĆ: Središte pošta Sisak

(PH11)

Obaveza pisanja poštanskih brojeva za sve korisnike u Republici Hrvatskoj uvedena je 1971. godine – tada je u Republici bilo 15 poštanskih centara i oko 840 poštanskih ureda.

Poštanski uredi na prostoru današnje Sisačko – moslavačke županije pretežno su pripadali Centru pošta Sisak (predbroj 44), djelomično Centru pošta Zagreb (predbroj 41, općine Ivanić Grad, Kutina, Novska), a djelomično Centru pošta Karlovac (predbroj 47, općina Vojnić).

Krunoslav TUŠEK: Tračnice svijeta

(MC1)

Dragutin SMERNIĆ: Hrvatska-mala zemlja za veliki odmor

(MC2)

VELIKI TABOR

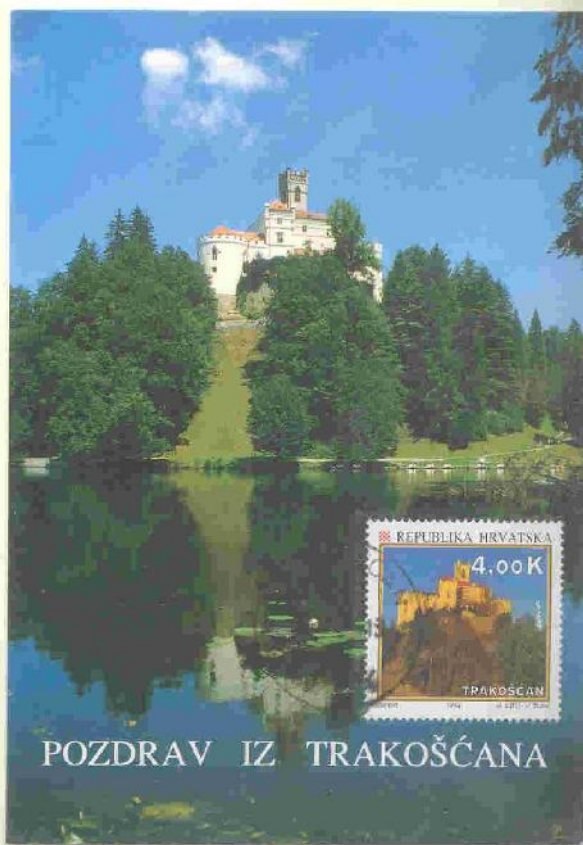
Vlastelinski grad Veliki Tabor je smješten u sjevero-zapadnom djelu Hrvatskog zagorja. Gradnja utvrde započinje početkom 16. stoljeća a svoj konačni oblik dvorac dobiva u 18. stoljeću. Prema ocjeni UNESCO-a dvorac pripada najvišoj kategoriji spomenika kulture.

At the far end of the north-western part of Croatia, near the small town of Desinić, the manorial castle of Veliki Tabor is situated, which according to the UNESCO rating belongs to their highest category of monuments of culture.

TRAKOŠĆAN

Pozornost turista u sjevernom djelu Hrvatske privući će mnogobrojni dvorci i kurije od kojih neki postoje još od ranog srednjeg vijekovlja. Jedan od najljepših dvoraca u Hrvatskom zagorju je, svakako, Trakošćan, dvorac obitelji Drašković iz 16. stoljeća. Obnovljen je u 19. stoljeću u neogotičkom stilu. Tada su uređeni pejzažni park i jezero podno dvorca. Unutrašnjost dvorca je uređena kao muzej.

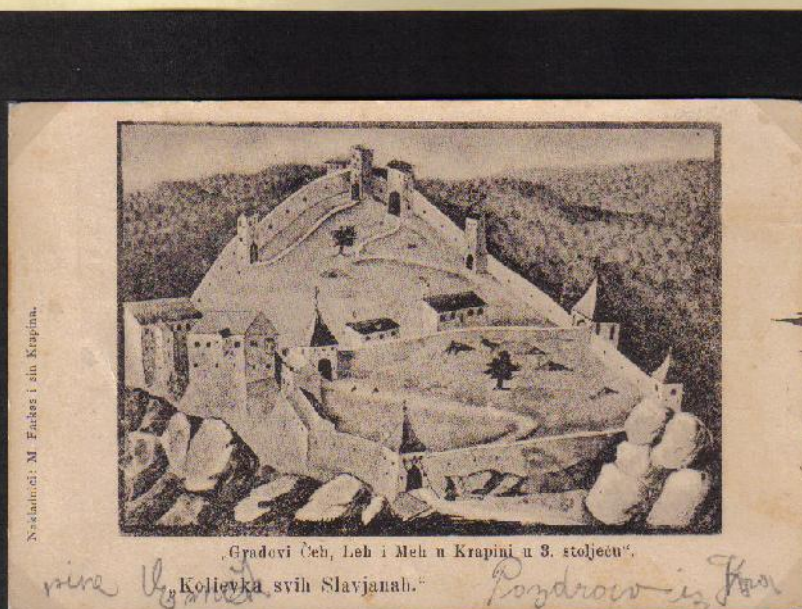
The castle of Trakošćan in Zagorje, a beautiful castle from 16th, property of the Drašković family, surrounded by a lake and park will attract many visitors.

Ivan DRAŠKOVIĆ: Krapina-sjećanje jednog vremena

(PC1)

1. Krapina - mitovi i legende

Levelező lap

Levelező-Lap. — Karta Dopisnica

Mirko ČIKIĆ: Serbus starri Zagreb grad

(PC2)

PRERADOVIČEV TRG – CVJETNI TRG, SAGRAĐEN 1897. GODINE, A SPOMENIK PETRU
PRERADOVIĆU POSTAVLJEN 1954. GODINE

Tekst na razglednici pisan 1921. godine

JEZUITSKI TRG NA GORNJEM GRADU – DANAS KLOVIĆEVI DVORI

Tekst na razglednici pisan 1916. godine

Vladimir KOVAČIČEK: Službene razglednice olimpijskih igara MÜNCHEN 1972 (PC3)

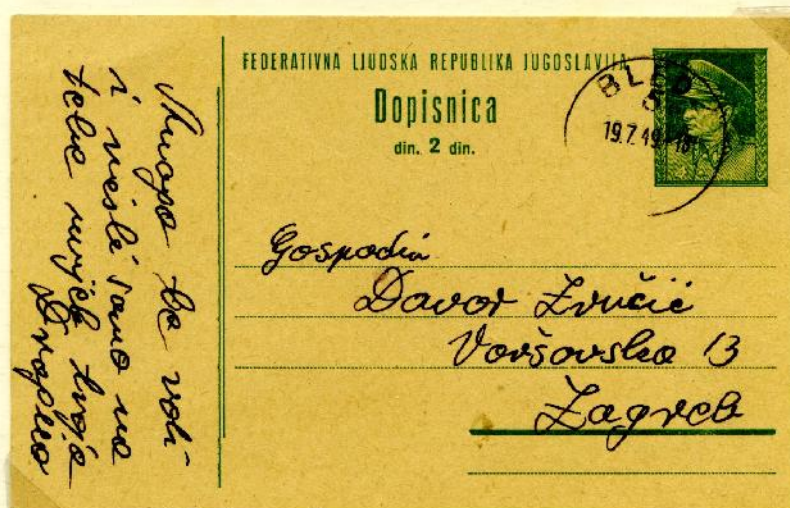
Pjero BARANOVIĆ: Tito na cjelinama Jugoslavije

(PS1)

DOPISNICE

DEMOKRATSKA FEDERATIVNA JUGOSLAVIJA – DOPISNICA 1 DIN.

FEDERATIVNA LJUDSKA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA – DOPISNICA 2 DIN.

Željko STEFANOVIĆ: Križni put Branimira Dorotića

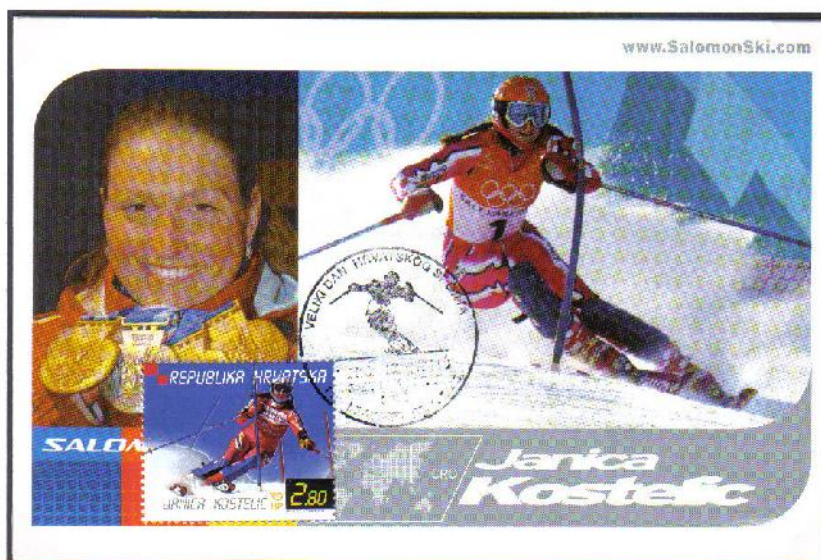
(01)

Gordan TURUDIJA: Janica

(02)

Veliki dan hrvatskog sporta
19. Zimske Olimpijske igre Salt Lake City 2002

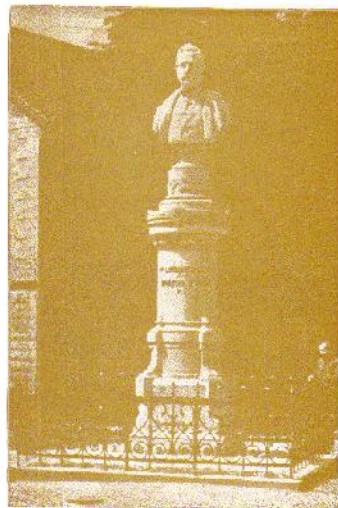

10101 Zagreb, 20.1.2003.

Ančica CAPEK: Krapina-starohrvatski grad

(TH1)

100. OBLJETNICA PODIZANJA SPOMENIKA
LJUDEVITU GAJU

Krapina, 27. 9. 1991.

F. D. „Poštar“, Zagreb — Br. 341

27.9.1991. godine prigodnim žigom i omotnicom obilježena je 100. obljetnica podizanja spomenika Ljudevitu Gaju na istoimenom trgu u Krapini, djelo kipara Ivana Rendića.

Ančica CAPEK: Festival kajkavske popevke

(TH2)

PetarČIČIN-ŠAIN: Brodovi kroz stoljeća

(TH3)

Ančica CAPEK: D.G. Kramberger i krapinski pračovjek u filateliji

(TH4)

(TH5)

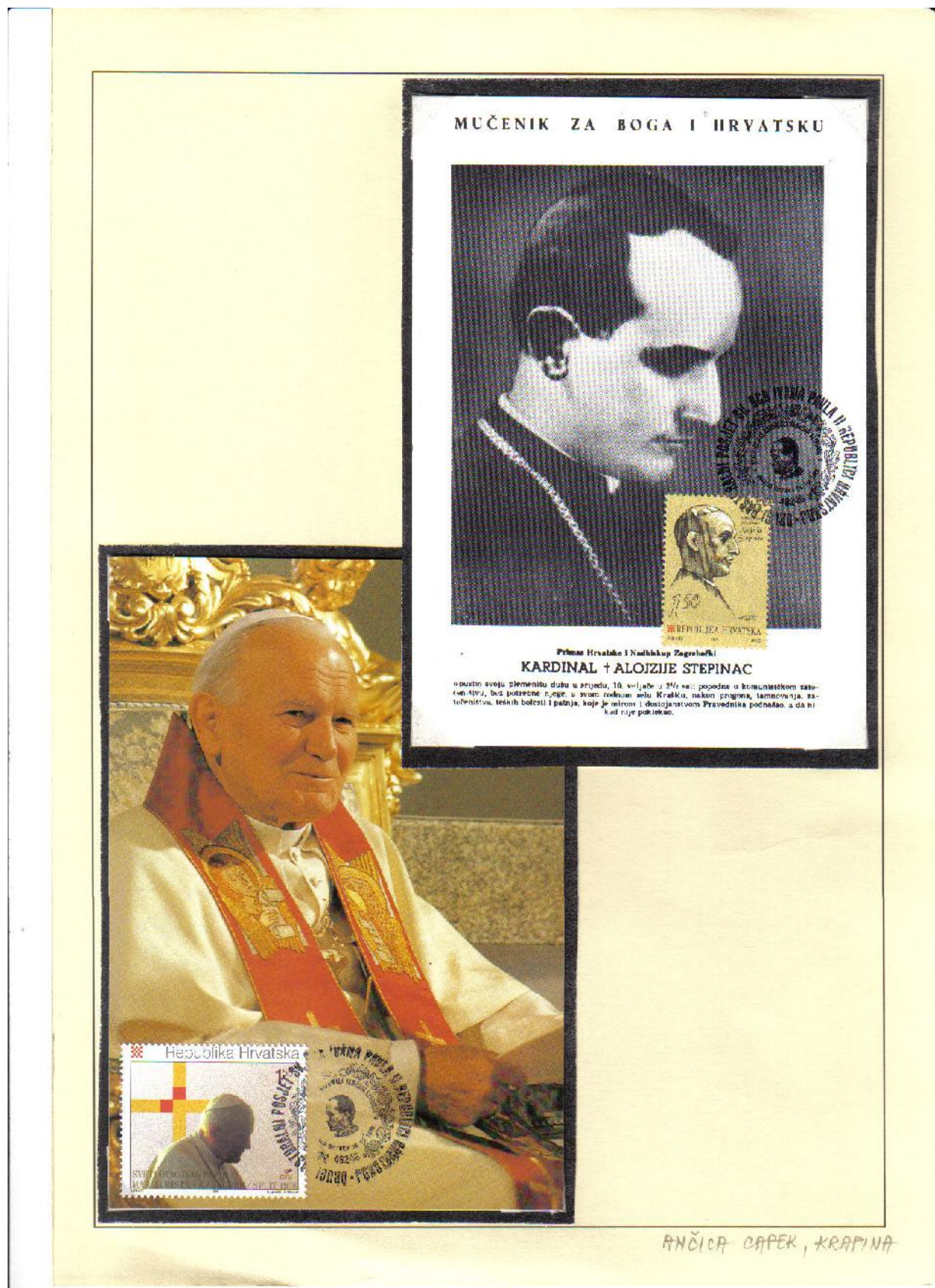

(TH6)

Ančica CAPEK: Kardinal Alojzije Stepinac

(TH7)

Vladimir TRŠINSKI: Posjet Pape Ivana Pavla II Slavoniji 2003.

(TH8)

Stjepan Zdenko BRAZARIĆ: CROATICA

(TH9)

Hrvatski nogometaši bili su na svjetskom prvenstvu u Francuskoj u skupini „H“, gdje je nakon odigranih utakmica bio slijedeći poredak: 1. Argentina (9), 2. Hrvatska (6), Jamajka (3) i posljednji Japan bez boda.
Lens, 14.6.1998. HRVATSKA – JAMAJKA 3:1
Nantes, 20.6.1998. HRVATSKA – JAPAN 1:0
Bordeaux, 30.6.1998. ARGENTINA – HRVATSKA 1:0

Željka LIBRIĆ: Govor cvijeća

(TH10)

Vladimir TRŠINSKI: Filatelistička izložba VUKOVAR 1991.-2001.

(TH11)

Ljudevit VUJKOVIĆ: 75. godina olimpijskog pokreta

(TH12)

Stjepo MUSLADIN: Christofo Columbo

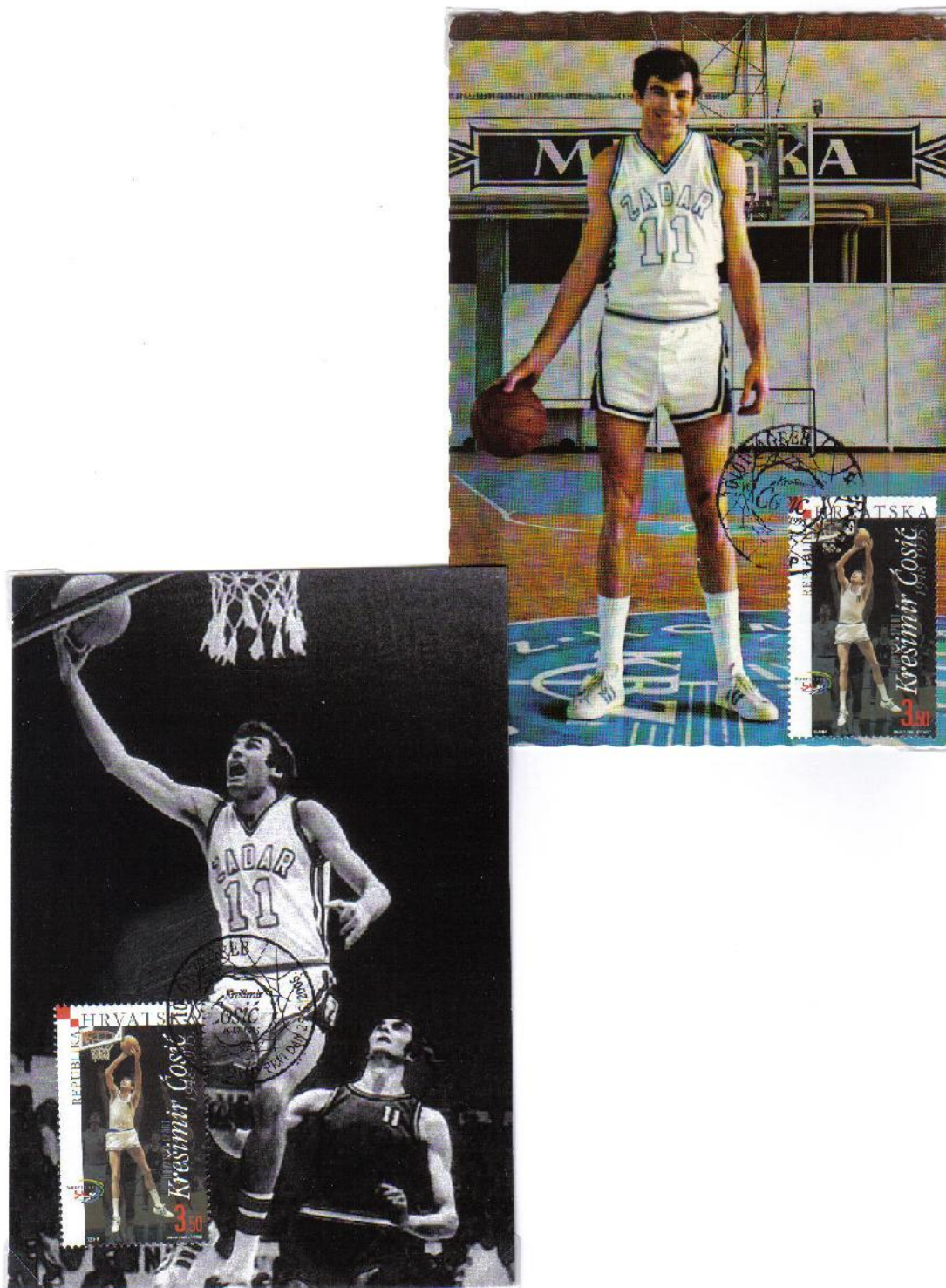
(TH13)

Berislav TURUDIJA: Ćosić

(TH14)

Krešo je 1962. godine počeo igrati u Zadru

Antun TEPERT: Leptiri

(TH15)

ŠARENCI

Oblikom se dijele na dvije različite skupine. Prva ima valovit i nazubljen rub krila, osnovna boja je smeđa, različitim nijansama. Pjege su bijele, žute, crvene i plave. To su velike vrste leptira, koje prezimljuju. Druga skupina ima zaobljena krila crvenosmeđe boje, s tamnim pjegama. S gornje strane su srebrenaste ili bjelkaste šare u obliku mreže. U Hrvatskoj je poznato 49 vrsta.

CUBA

MOZAMBIK

AFGANISTAN

MONGOLIJA

BUGARSKA

RUANDA

FUJEIRA

Gordan TURUDIJA: Samostrel

(TH16)

2. Samostrel - ratno oružje

Sastoji se od drvenog ili metalnog kundaka, na kojem je pod pravim kutem usađen luk. Luk i strelice izrađuju se od drveta ili željeza.

Staro oružje Gabona

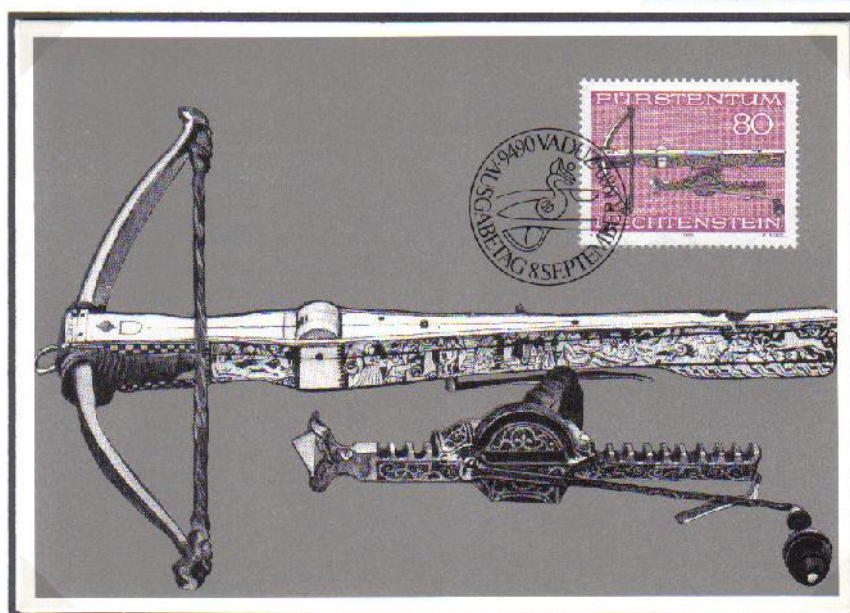
The old weapon of Gabon

VANTAA 30, -3 12 84

2. Crossbow - war weapon

It consisted from a wooden or metal stock, with a bow crossing it at right angles. Bow and arrows are made from wood or iron.

9490 VADUZ, 8. SEPTEMBER 1980

Samostrel je ušao u naoružanje europskih zemalja tijekom 10. stoljeća.

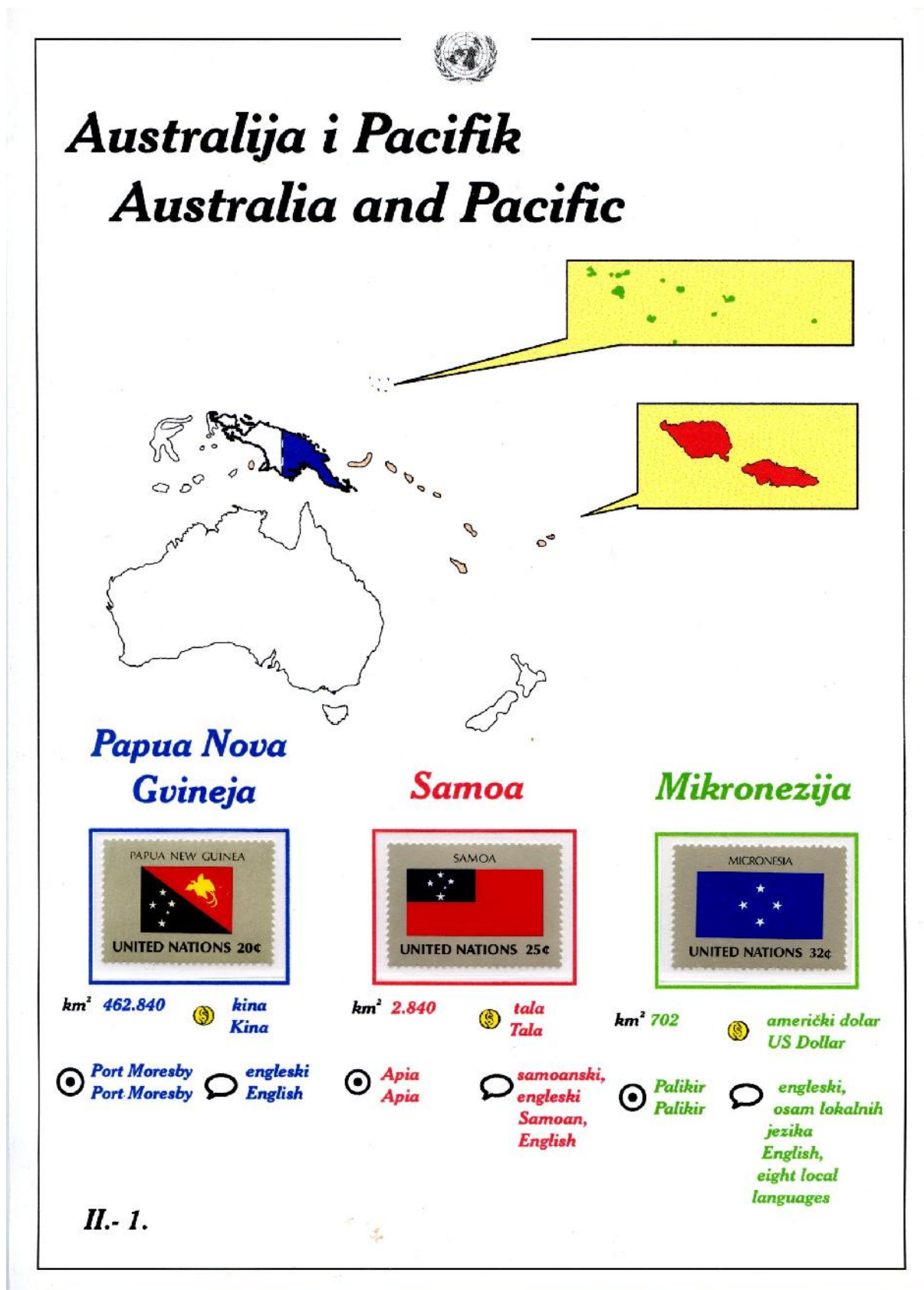

Crossbow was come in the European countries weapon through 10th century.

Matej GLAVIĆ: Zastave UN

(TH17)

Gordan TURUDIJA: Streličarstvo

(TH18)

**1st Championship in Archery
BIARRITZ, 30.4.1978.**

64 Biarritz, 30.AVR.78

**4th National sport games
CHINA 1979**

For sport

1000 Berlin 12, 5.04.1979

Staša BRAČIĆ: Biciklizam

(TH19)

2.4 Accessories

2.4.4 The pump

When bicycles got pneumatic tires the bicycle pump became an urgently needed device. Pump is usually mounted on frame.

2.4.5 The supporter for hands

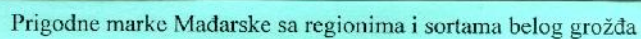
2.4.6 The foot holder

Special resource mounted on handle-bar for rest during the long journey or race.

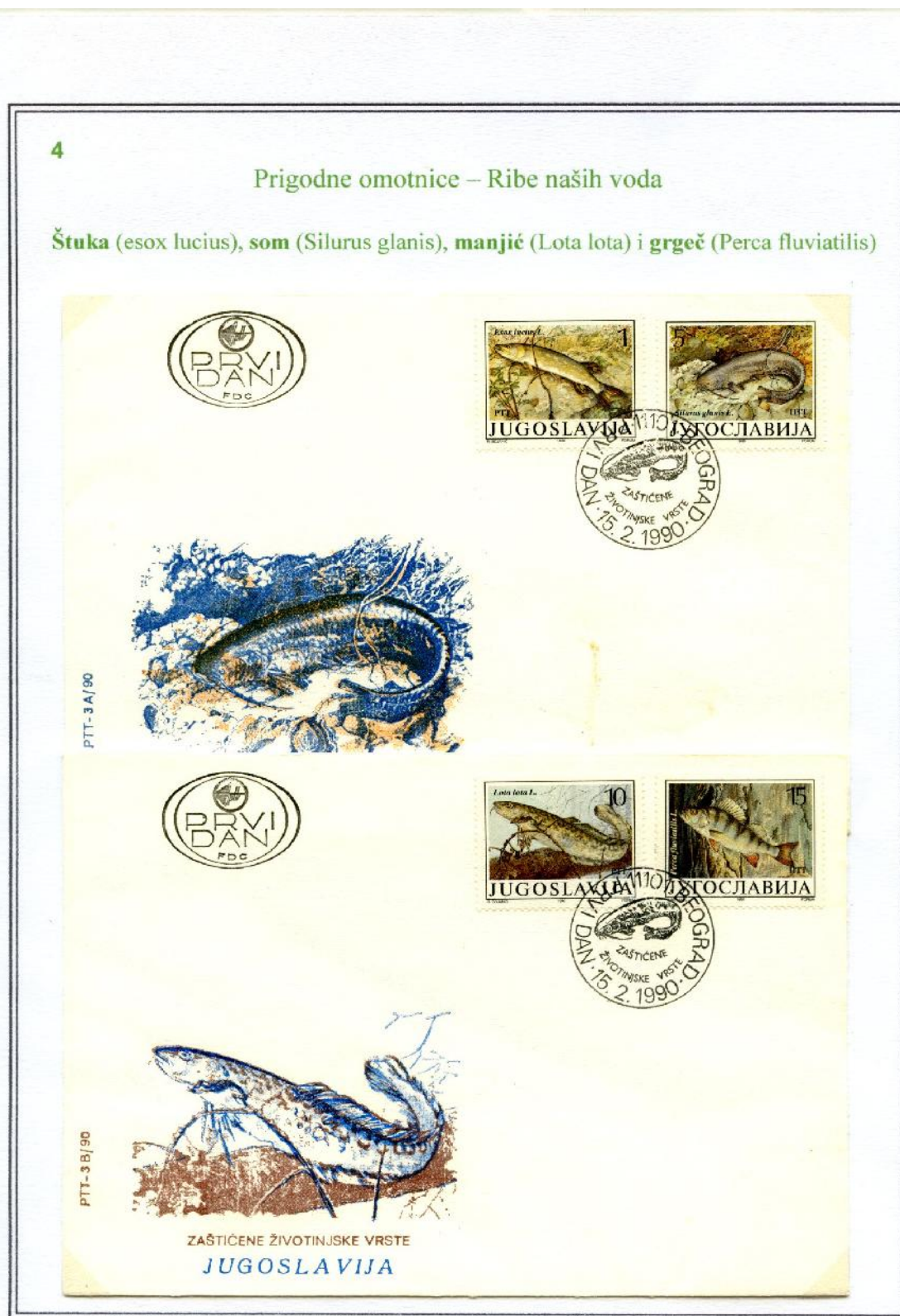
The foot holder fixed foot on pedal.

(TH20)

Predrag MILČIĆ: Flora i fauna Kopačkog rita

(TH21)

Željka GASLER: Ljekovito bilje

(TH22)

Rastko MILČIĆ: 2006.-godina Nikole Tesle

(TH23)

8

Prigodni blok i FDC s prigodnim žigom – 10.07.2006. – 78101 Banja Luka

Rudolf ŠPIRANEC: Ruže

(TH24)

Andreja DRAŠKOVIĆ: Ljubav u filateliji

(TH25)

Postoji čitav niz Disney - jevi zaljubljenih parova čije smo zgode i nezgode često pratili u mladosti:

Sandra LEVATIĆ: Dvorci i zamci na markama

(TH26)

7

Italija

Dvorac Sforzesco - Milano

Sagradio ga je 1450.g. Francesco Sforza za svoju rezidenciju. Neko vrijeme je bio napušten a zatim je restauriran početkom 20 st. U njemu su smještene umjetnine.

Dvorac Aragonese - Ischia

Izgradio ga je Alfonso Aragonski 1438.g. Pod dinastijom Aragonese postao je političko, kulturno i duhovno središte. Danas je u privatnom vlasništvu.

Dvorac Cerro Al Volturno

Sagradili su ga redovnici benediktinske Opatije San Vincenzo de Volturno u 10 st. U 15 st. su nadograđene tri velike kule. Danas je u vlasništvu obitelji Lombardi.

Dvorac Miramare - Trieste

Dvorac blizu Trsta sagrađen je u 19 st. za austrijskog nadvojvodu Maximilijana, mlađeg brata cara Franza Josepha. Danas služi kao muzej.

Dvorac Mussomeli

Izgradio ga je 1370.g. Manfredi III Chiarmonite. Prema legendama dvorac je mjesto mističnih događaja i skrivenog blaga.

Luka OSREDEK: Osvajanje svemira

(Y1)

Luka OSREDEK: Osvajanje svemira

(Y1)

3

RENEŠANSA

Posjet kraljeva – 1480. god.

Marijino odrješenje – 1480. god.

Andeli sa orguljama
i harfom – 1494. god.

Marija Elizabeta traže dom –
1480. god.

Legenda o Sv. Katarini iz
Aleksandrije – 1415. god.

Ivana VUJEC: Nacionalna galerija u Budimpešti

(Y2)

12

MODERNIZAM

Csontvary Kosztka Tivadar
Šetnja na mjesecini u Ateni –
1904.

Csontvary Kosztka Tivadar
Hodočašće Libanonskim
cedrovima –
1907.

Csontvary Kosztka Tivadar
Usamljeni cedar – 1907.

Csontvary Kosztka Tivadar
Vodopad kod Jajca – 1903.

Csontvary Kosztka Tivadar
Ruševine grčkog teatra u
Taomini – 1904./05.

Petar NAĐ: Nogomet

(Y3)

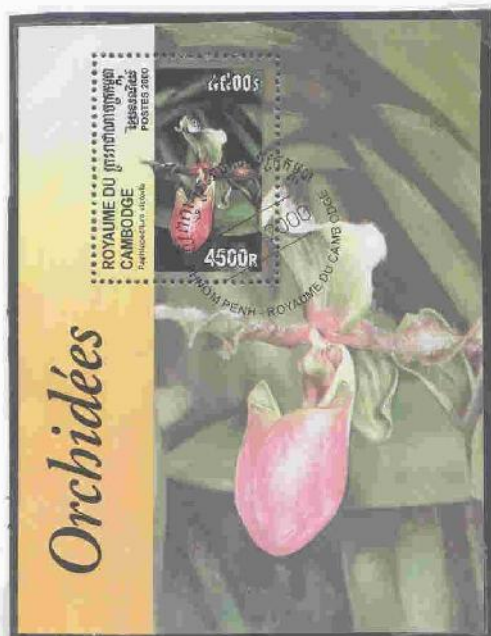

Lucija NAĐ: Cvijeće-ukras svijeta

(Y4)

Cvijeće prati čovjeka od rođenja do smrti. Svi važni događaji u čovjekovu životu praćeni su cvijećem. Cvijeće u kući stvara radost, razvedrava raspoloženje i dane, i ima prednost - može se obnoviti svaki dan.

KAMBODŽA

Službeno ime:
Preah Rêachéanachâkr
Kâmpuchêa
(Kraljevina Kambodža)
Novčana jedinica = Riel
Carstvo orhideja iz porodica -
Pachio pedilum, phaleanpsis
i Venerina papučica (Vanda sandoriana)
ili Euanthe.

Josip NAĐ: Zrakoplovi

(Y5)

CLEMENT ADER (Klement Ader) francuski konstruktor vršio je eksperimente sa letjelicama na pogon vodenom parom. Godine 1897. pokušao je da vojnoj komisiji prikaže svoj avion, ali tu nije imao sreće – avion nije poletio. Poslije tog neuspjeha Ader je uništio svoju radionicu, umro je 1925. godine potpuno zaboravljen.

Mnogo je konstruktora aviona pokušavalo pronaći najbolji način da čovjek poleti. Najveći doprinos u utvrđivanju aerodinamičkih zakona koji djeluju pri letu aviona dao je njemački konstruktor OTTO LILIENTAHL (Oto Lilijental). Nakon teške povrede ostavio je zadnju poruku "Treba položiti žrtve".

Među pionirima zrakoplovstva treba spomenuti i brazilca BARTOLOMEA LOURENCA DE GUSMAO, koji je još 1709. Napravio avion kojim se otisnuo 8.kolovoza iste godine sa tvrđave St.Georg u Lisabonu. Bio je to njegov prvi i posljednji let.

Branimir RADAKOVIĆ: Odbojka

(Y6)

Izdanje DDR 1983.
IX. dječja i omladinska Spartakijada u Leipzigu

Izdanja r. Niger 1963. odbojkaški turnir u Dakaru, Poljske 1976. i Granade 1976. Olimpijada u Montrealu

Izdanje Rusije 2000.
XXVII. Olimpijske igre Sydney 2000.

Mala škola filatelije-ogranak Bednja

(Y7)

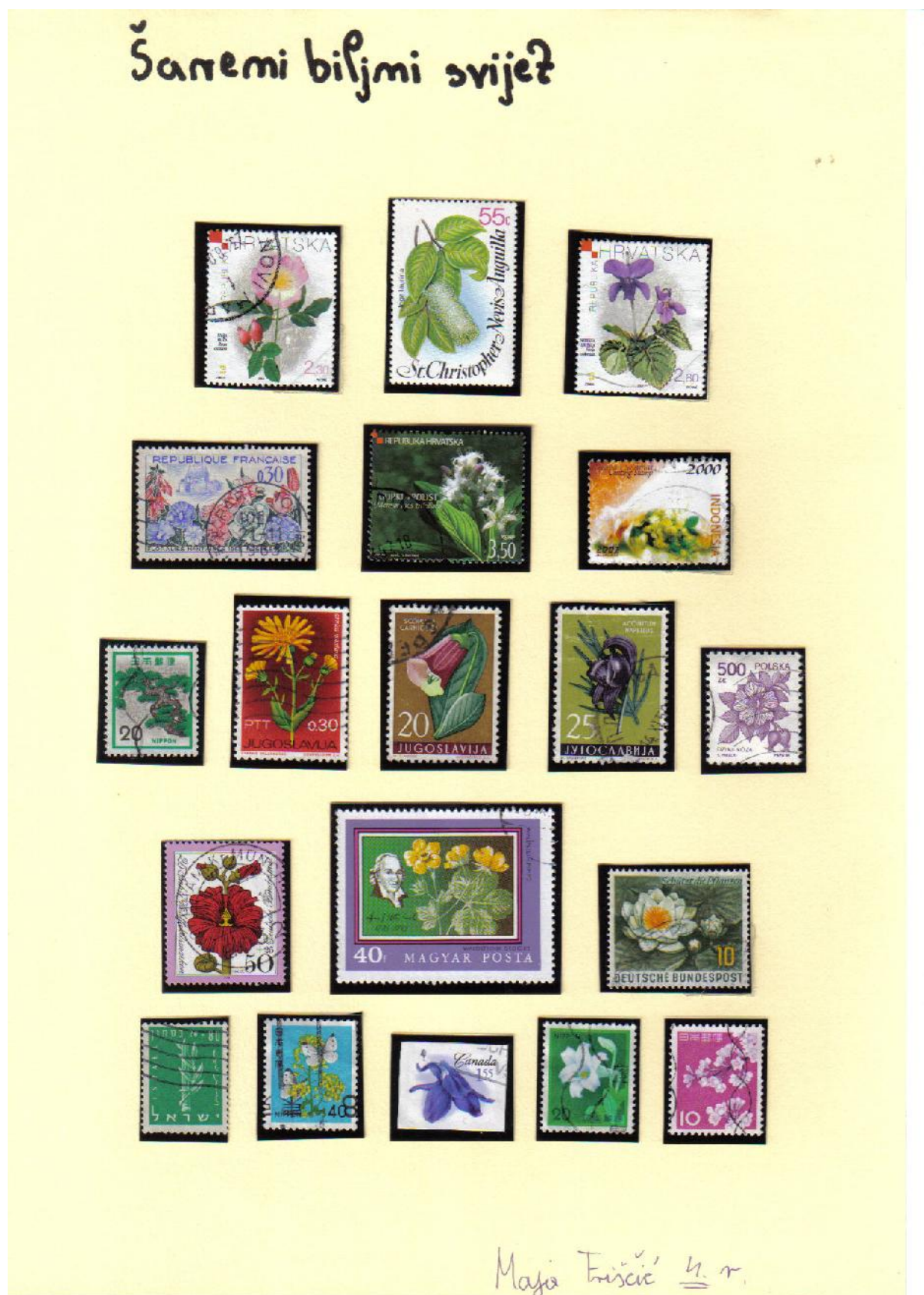
UMJETNOST SVIJETA

LUCIJA KRALJ 4. RAZRED

Mala škola filatelije-ogranak Klenovnik

(Y8)

Hrvoje TURUDIJA: Klasično ili akademsko veslanje

(Y9)

World rowing was in last decades in sign of quality dispersion. Formely medals divided countries which have been possible to count on the one hand fingers, and in the new time medals takeing representatives from about twenty countries.

Croatian Olympic day

Pair-oared shell with coxswain

41101 ZAGREB, 10.9.1995.

101st Session of International Olympic Committee, 1993

International Olympic Committee - 100 years

1896-1996

Single sculls

(Y10)

U obrani se koristi nekoliko različitih varijanti, koje označavaju način postavljanja formacije obrambenih igrača ispred svog prostora od 6 m. Obrambeni igrači smiju do određene mjere ometati napadače u pokušaju dodavanja lopte ili šuta na gol.

Marita ČIKIĆ: Psi i sport

(Y11)

SCHAUBEK (50)

Rea ČIKIĆ: Konji – moji ljubimci

(Y12)

SPECIES HORSES:

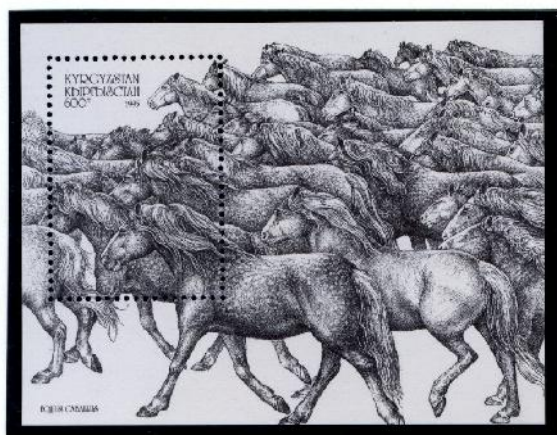

EURAZ,
WILD HORSES - EURAZ FERUS,
AZIAN HALFDONKEY - HEMIONUS,
AFRICAN WILDDONKEY - EURAS ASINUS.

DOMESTIC UNDERSPECIES AND FAMILYS ARE :

- COLD BLOOD - SPANILS, BELGIAN, NORIC, FRENCH HORSES,
CROATIAN POSAVAC (HORS NEAR RIVER SAVA)
- WARM BLOOD - ARABIAN, BOSNIAN, NONIUS, LIPICANIC.

CROSS - BREED WE GET BASTARDS : MULE (MAZGA) AND MULE (MULA).
HORSE FAMILY FALL ALSO - ZEBRA.

Matej IVANKOVIĆ: Sve gljive su jestive, neke samo jedamput

(Y13)

Dino MURIĆ: Tiha noć, sveta noć

(Y14)

Mirta IVEZIĆ: Filatelistička izložba BARANJA 2008-prigodna izdanja

(Y15)

7

Višnja ČIČIN-ŠAIN: Divlje životinje

(Y16)

JOŠ PONEŠTO O OCJENJIVANJU NATJECATELJSKIH IZLOŽAKA

Pišući tekst o izložbi CROLIMPHILA 2008, tekst u nastavku pojavio se kao dio tog članka. Međutim, činilo mi se da, zbog svojih ponekih misli s tamnijim prizvukom, ovom tekstu nije mjesto u članku o izložbi koja zaslužuje sve pohvale, i koja slavi 15. obljetnicu uspješnog postojanja jednog filatelističkog društva.

Stoga, ovaj tekst donosim kao posebni članak. Nemam namjeru kritizirati nikoga, ponajmanje članove ocjenjivačkih sudova bilo koje naše ili tuđe izložbe. Ovaj tekst je moja reakcija na neke komentare o ocjenjivanju koje sam čuo nakon ocjenjivanja na izložbi ZABOKPHILA 2008, a posebno nakon ocjenjivanja na CROLIMPHILA 2008. Na izložbi ZABOKPHILA 2007. sudjelovao sam u radu ocjenjivačkog suda, ali kao tajnik ocjenjivačkog suda, dakle kao nijemi svjedok aktivnosti koji je bio zadužen za njihovo dokumentiranje u pismenom obliku. Stoga su me iznenadili pojedini komentari u stilu: „Pa kako je moguće da je izložak dobio samo ovo ili ono? A onaj drugiviše! „

Dakle sva tri naša izložka koja su sudjelovala na izložbi CROLIMPHILA 2008 sudjelovala su i na izložbi ZABOKPHILA 2008., neki potpuno nepromijenjeni, neki dorađeni, da bi na izložbi CROLIMPHILA 2008. neki polučili bitno bolje rezultate. I tu su počela pitanja i sumnje u rad ocjenjivačkih sudova !!

Osvajanje različitih priznanja na različitim izložbama sa potpuno identičnim izloščima ne treba čuditi. Naime, ocjenjivanje filatelističkih izložaka nije sasvim egzaktno i pravilima do datalja propisan postupak. Kao što je moguće vidjeti u općim i posebnim pravilima FIP za ocjenjivanje natjecateljskih izložaka, veliki dio bodova ocjenjivački sud dodjeljuje za obradu teme unutar izložka, filatelistički značaj teme, stanje materijala i opći dojam izložka. Mnogi od tih mjerila osobne su prirode, teško ih je potpuno raspisati i unaprijed odrediti, i velikim dijelom ovise o pristupu, raspoloženju i strogoći članova ocjenjivačkog suda.

Vrlo često ćete osjećati da vam je, odnosno prvenstveno vašem izložku, nanesena nepravda u ocjenjivanju. Katkada će vam se činiti da je isti, potpuno nepromijenjeni izložak, bolje prošao vani, u međunarodnoj konkurenciji, na značajnijoj izložbi nego kod kuće na nekoj međuklupskoj, regionalnoj ili nacionalnoj izložbi. Ja osobno, više volim da je tako. Osobno se bolje osjećam kad na velikoj međunarodnoj izložbi s istim izložkom osvojim srebrnu medalju, a istu srebrnu medalju sam osvojio i na domaćoj regionalnoj izložbi, nego da sam na regionalnoj osvojio zlato, pa onda pun sebe odem na međunarodnu izložbu na kojoj „padne“ brončana medalja ili, ne daj bože, diploma. To bi bila blamaža, jer to bi značilo da domaći suci gledaju kroz prste i nerealno snižavaju kriterije bodovanja koje je FIP raspisala.

Da se mi razumijemo: naravno da domaći suci gledaju kroz prste i snižavaju kriterije bodovanja koje je FIP raspisala, no u tom snižavanju kriterija treba imati mjeru.

Osim toga, kriteriji ocjenjivanja natjecateljskih izložaka na svakoj se izložbi uvijek prilagođavaju prosječnoj kvaliteti svih prikazanih izložaka na toj izložbi. Pa zamislite kako bi to izgledalo da na jednoj izloži, bez obzira kojeg ranga, svi prikazani izošci osvoje zlatnu medalju, ili da svi izošci osvoje brončanu medalju. Nitko, baš nitko, me ne može uvjeriti da je takva situacija realna i moguć. Bez obzira koliko izošci teoretski mogu biti ujednačeni, i među jednakima im razlika koje se sucima više ili manje sviđaju.

A te razlike upravo određuju razlike između zlatne i srebrne medalje, srebrne i brončane medalje, brončane medalje i diplome. Katkada je razlika u samo jednom bodu dovoljna da umjesto srebrne medalje osvojite zlatnu, ili brončanu medalju.

No, tome nema lijeka. Jedini lijek je stalni rad na izložku, njegovo stalno poboljšavanje, izbacivanje neatraktivnog i beznačajnog materijala, uključivanje važnijih filatelističkih objekata, popravak priče ili prikaza, promjena strategije prikaza materijala, na kraju krajeva, ako treba i promjena naslova i potpuna rekonstrukcija izložka.

Sastavni dio ocjenjivanja izložaka na izložbama je i ispunjavanje tzv. ocjenskih listi, u koje suci upisuju izložku dodijeljene bodove po svakom ocjenjivačkom mjerilu. Na velikoj većini izložbi taj ćete ocjenski list dobiti sa izložkom. Dobro pogledajte kako ste ocijenjeni, pogledajte po kojim mjerilima ste lošije ili najlošije ocijenjeni. Vrlo često natjecateljski izložak ima zadovoljavajući materijal, materijal koji se teško može poboljšati, ali nema uvodnog lista, nema pravog plana izložka, materijal je loše i nezgrapno montiran na izložbene listove, popratni tekstovi su loši, kako sadržajno tako i jezično, ili, što je još gore, popratnih tekstova uopće nema. To su detalji koji traže samo malo dodatnog vremena za rad na izložku. Na takve „sitnice“ (ali nisu sitnice, jer to su mjerila koja su službeno raspisana i određena za ocjenjivanje) članovi ocjenjivačkih sudova su vrlo osjetljivi. I imaju pravo: zna se koji su kriteriji za ocjenjivanje, prijavljujete se na natjecateljske izložbe, dakle tražite da vam se izložak ocjenjuje, a onda izbjegavate pridržavati se osnovnih pravila. To se zove podcjenjivanje, i članovi ocjenjivačkih sudova vrlo često to tako i doživljavaju.

Izložak, koji nema dobar naslovni i uvodni list, koji priču i područje filatelije ne prikazuje na interesantni i atraktivan način, nema nikakve šanse za osvajanje bilo kojeg ozbiljnijeg priznanja na nekoj većoj izložbi. Do brončane medalje možda još i dogura, ali dalje ne!

Na kraju krajeva, postavite se u ulogu posjetitelja izložbe. Kad između stotina, ili tisuća, izložaka šetate izložbom, koji će vas izložak zainteresirati. Uvijek onaj koji svojim naslovom i uvodnom izjavom na naslovnoj stranici nudi nešto interesantno. To je prva informacija koju posjetitelj dobiva iz nekog izložka. Ukoliko ta informacija nije interesantna, preskaču se cijele izložbene vitrine, traži se slijeći izložak, njegova prva izložbena vitrina i njegov naslovni list.

Kada naslovni list privuče pažnju, slijedeći list, uvodni list, je taj koji zadržava ili tjera posjetitelja. Interesantni sadržaj izložka, a uvodni list je sadržaj izložka, ali ne sadržaj u smislu čistog nabiranja u izložak uključenog materijala, već sadržaj u smislu različitih gledišta prema temi izložka, sadržaj gdje se jednostavnim rečenicama ili proširenim naslovima ukratko, jasno i jezgrovito opisuje nastavak izložka, dakle takav uvodni list privlači posjetitelja vašoj temi i vašem izložku. I tada kreće koncentrirano i zainteresirano pregledavanje ili proučavanje vašeg izložka. Tada ste postigli uspjeh kod posjetitelja, a ocjenjivački sud je tu samo da bi vam malo grublje prenio te vaše, kod posjetitelja, postignute uspjehe ili neuspjehe. Jer, budimo prema sebi iskreni do kraja: da nema priznanja i medalja, baš bi nas bila briga što ocjenjivački sudovi, suci ili posjetitelji misle.

Vratimo se sad na, na početku ovog članka, spomenutu razliku u ocjenjivanju istih izložaka na izložbama ZABOKPHILA 2008 i CROLIMPFILA 2008.

Ne dozvoljavam apsolutno nikakve primjedbe na rad ocjenjivačkog suda na izložbi ZABOKPHILA 2008, zbog toga jer neki izložci nisu ocjenjeni onako kako to njihovi vlasnici smatraju da su trebali biti.

Priznajem da je kriterij ocjenjivačkog suda na izložbi ZABOKPHILA 2008 bio možda malo prestrog u dijelu izložaka koji se već nekoliko godina pojavljuju u natjecateljskoj konkurenciji, pa su u konačnici ti izložci ocjenjeni možda lošije nego što bi trebalo.

No, u dijelu velike većine izložaka mislim da je kriterij ocjenjivačkog suda bio čak i preblag. Preblag kada bi se provodilo ocjenjivanje strogo i formalno prema ocjenjivačkim mjerilima FIP. Mnogi izložci su osvojili brončane medalje a da nemaju ni uvodne izjave, ni uvodnog lista ni bilo kakvog kvalitetnijeg tekstualnog opisa materijala unutar izložka. Strogom primjenom FIP pravila takvi izložci bi trebali biti isključeni iz natjecateljske konkurencije, ili bi u najboljem slučaju „zaradili“ dilomu za sudjelovanje.

Međutim, pogledajte prvu rečenicu u Općim pravilima FIP za izložbe, koja smo objavili u GLASILU broj 9.

Pomoći ću vam, ona glasi:

„FIP smatra filatelističke izložbe idealnom prilikom za promicanje i razvoj svojih zadataka.....!“

Dakle, filatelističke izložbe su promocija filatelije za široke mase!!

I toga se ocjenjivački sudovi drže. Kako bi to bilo da suci svaki loš izložak iz prve sasijeku? Teško da bi se u filatelistička natjecanja uključivali neko novi juniori, a još teže neki novi seniori!

Nepisano je pravilo da se izložci ispod praga od 50 bodova, a to je prag osvajanja brončane medalje kao prvog stupnja priznanja, jer diplomu nitko ne smatra priznanjem, pokušaju slabljenjem kriterija što je moguće više približiti prelasku tog magičnog praga. Katkada je u pitanju bod ili dva, pa stvarno, razlika između 49 i 50 bodova je samo malenih 2%, a tih jedan bod znači možda osvajanje PRVE medalje u natjecateljskoj konkurenciji. Pa to je poticaj u filatelističkom radu koji ne možete postići ni poklonom hrpe filatelističkog materijala, ni pretplatom na strani filatelistički časopis. Taj jedan bod katkada je pitanje nastavka bavljenja filatelijom ili dizanja ruku od bezveznog skupljanja šarenih potvrda za plaćanje poštarine. Jednim malenim bodom kupljeno je još nekoliko godina bavljenja filatelijom još jednog filateliste. On možda više nikada neće izlagati, ali ostati će zapisano da je osvojio brončanu MEDALJU. Možda će nastaviti izlagati, pa će rezultati biti različiti: na jednoj izložbi osvojiti će opet brončanu medalju, na drugoj samo diplomu, ali MEDALJE će se događati, i te brončane MEDALJE razlikovati će ga od mnogih filatelista koji nisu osvojili nikakvu MEDALJU. Taj izložak nikada neće biti puno bolji, nikada neće osvojiti više od brončane medalje, taj izložak se neće osramotiti u međunarodnoj konkurenciji jer, po kriterijima FIP kojih se svi striktno drže, nikada neće sudjelovati na međunarodnim izložbama, a komesari ga neće prijavljivati u kategoriji „prvo izlaganje“ jer znaju da ne zaslužuje međunarodno izlaganje. No, naš fiktivni filatelista i ne razmišlja o međunarodnom izlaganju. Njega u potpunosti zadovoljavaju domaće brončane medalje, ili barem jedna. Pa zašto mu je onda ne dati? Ne odmah, ne iz prve, ali prva brončana medalja će kad-tad doći kao priznanje njegovog truda i želje za izlaganjem. Naravno, ukoliko izložak ima barem ponešto od svega što FIP određuje kao ocjenjivačka mjerila.

Ukoliko je izložak samo hrpa nabacanog filatelističkog materijala za koji samo izlagač smatra da ima priču ili nešto zajedničkog, nažalost diploma je najviši doseg.

Čudan je sjaj brončane medalje.

Dakle, od 100 bodova koje FIP propisuje kao teoretski najveći doseg natjecateljskog izložka, za osvajanje brončane medalje morate prikupiti barem 60 bodova. Tih 60 bodova prvi je veliki prag koji izlagač mora prijeći. I vjerujte mi, veliko je veselje kad se osvoji prva brončana medalja. „Nema nas puno!!“ vrlo se često čuje u toj prilici. I to je u redu. Stvarno ih nema puno. Malo je kod nas natjecateljskih izložbi, još je manje natjecatelja. Uglavnom se na natjecateljskim izložbama pojavljuju isti ljudi, ista imena, isti izlošci. Baš zato jer nema puno natjecateljskih izložbi. A i kada se dogodi natjecateljska izložba, zbog opće besparice u društvu i filatelistička društva jedva preživljavaju, pa se vrlo često događa da, usprkos osvojenoj medalji, medalje nema, već se dodjeljuje diploma u rangu medalje. To je jeftinije! Pa se tako nađete u situaciji da imate osvojenu brončanu medalju, ali MEDALJE nema!

Zato, kad MEDALJA dođe, svaka čast i organizatoru i osvajaču. Bez njih ne bi bilo ni medalja.

No, jednom kad osvojite brončanu medalju i pitate se: Što dalje?, vidjeti ćete da vas čeka težak i trnovit put. Mijenjati ćete koncepciju i organizaciju izložka, dodavati i oduzimati materijal, osvajati sve više i više bodova, ali ta brončana medalja uvijek ostaje brončana. Da biste osvojili srebrnu medalju treba osvojiti punih 70 bodova, dakle 10 bodova više. I to nije lako. Katkada, zbog izbora materijala i teme jednostavno nije moguće osvojiti više od brončane medalje. To, možda, na prvi pogled, djeluje nemoguće, no porazgovarajte o tome s iskusnijim filatelistima osvajačima medalja. Vrlo često sama tema, govorim uglavnom o tematskim izlošcima koji su najčešći prvi izlošci i koje je najjednostavnije izraditi, ograničava doseg samog izložka. Tematski izlošci su, istina, najčešći i najjednostavniji za stvoriti, ali da biste s tematskim izložkom uspjeli u međunarodnoj konkurenciji morate imati ideju, priču, materijal i formu!! Pogledajte naše domaće rezultate na nedavnim međunarodnim filatelističkim izložbama. Priznanja osvajaju uglavnom izlošci tradicionalne filatelije i poštanske povijesti, svaka čast izuzecima!

I tako, opet godinama radite na svom izložku, pređete i taj drugi prag od međunarodnih 70 bodova i mislim da je u većini slučajeva to kraj. Do pravog zlata čeka vas daljnjih 20 bodova, koji za velike svjetske zlatne medalje imaju cijenu od nekoliko stotina tisuća pa do milijunčića eurića. Istina, ima tu još poneka naznaka zlatne medalje, u vidu pozlaćene medalje, velike pozlaćene medalje, prije njih postoji i velika srebrna medalja, dakle ima dovoljno mjesta za rad.

No, u tim vodama nema više popustljivosti ocjenjivačkih sudova. U tim visokim vodama točno se zna što vrijedi, koliko je materijal rijedak, kako treba biti složen izložak, i koliko novca treba uložiti u stjecanje pojedine medalje. I priča o popularizaciji filatelije prestaje. Tu kreće biznis. Jer, najveće današnje filatelističke zbirke predstavljaju ulaganje kapitala. Osvojene medalje samo potvrđuju vrijednost i kompletnost zbirke i dižu još početnu cijenu kad jednog dana dođu na aukcijsku prodaju. A dođu više-manje sve!

Stoga, ne očajavajte. Dobro je kad stalno nešto osvajate i kada stalnim ocjenjivanjem osvajate sve više bodova.

IZ RADA DRUŠTVA

19.06.2008. 49210 ZABOK: 120. OBLJETNICA TURIZMA U CRIKVENICI

Tamo negdje odmah nakon novogodišnjih praznika našeg je blagajnika kontaktirao gospodin Zlatan Jaganjac iz tvrtke APRIORI KOMUNIKACIJE doo te nam ponudio suradnju na odilježavanju 120 godina turizma u Crikvenici, koje će se dogoditi sredinom lipnja 2008. godine. Kako je tvrtka APRIORI KOMUNIKACIJE doo zadužena za marketinšku organizaciju proslave 120 godina turizm u Crikvenici, a gradovi Zabok i Crikvenica su gradovi prijatelji, filatelističko sudjelovanje FD ZABOKY bilo bi doprinos grada prijatelja toj velikoj proslavi.

Naravno da nas nije trebalo nagovarati, pristali smo iz prve, no obzirom da ima dosta vremena do proslave, sitgnemo se, kao, dogovoriti o svim detaljima.

No, ono što smo odmah predložili bio je, naravno, prigodni poštanski žig i prigodna poštanska omotnica.

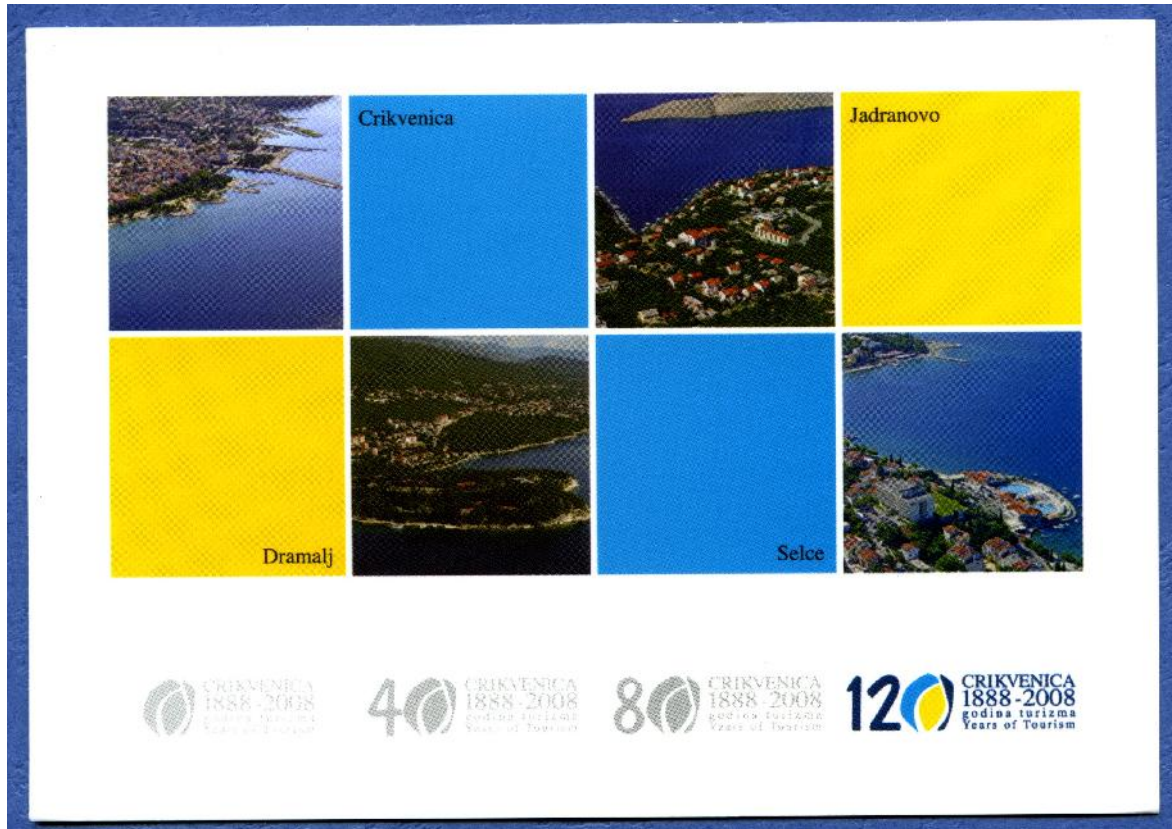
Nije nam puno vremena trebalo da početna ideja preraste u dva prigodna poštanska žiga, jedan u Zaboku i drugi u Crikvenici.

Od prigodne poštanske omotnice smo odustali jer su gospoda iz APRIORI KOMUNUKACIJE doo predložili Gradu Crikvenica, i taj je prijedlog prihvaćen, tiskanje posebne razglednice, koja bi sadržavala službeni logotip proslave, posebni prigodni propagandni tekst o Crikvenici i njezinim turističkim vrijednostima. A razglednica bi se koristila prilikom centralne proslave u Crikvenici, ali i kasnije, pa bi bila trajna reklama turizma u Crikvenici.

Tako smo se dogovorili da se ta razglednica iskoristi i za naše društveno prigodno izdanje, umjesto omotnice, a da za naše društvene potrebe na tim razglednicama bude dotisnut tekst FD ZABOKY 43.

Čak smo zamoljeni da predložimo izgled razglednice, Željko Stefanović je izradio tri različita prijedloga, od kojih ni jedan nije rihvaćen, no na tragu tih prijedloga Turistička zajednica Crikvenice je osmislila konačno rješenje razglednice.

Kako samu filatelističku akciju nije bilo problem organizirati, dogovorili smo se da ćemo, uz filatelističku promidžbu na dan centralne proslave 120 godina turizma u Crikvenici, organizirati i turističku promidžbu Crikvenice i crikveničke rivijere, a i našeg zagorskog kraja. Stupili smo u vezu sa Turističkom zajednicom krapinsko-zagorske županije, od kojih smo dobili dva promidžbena štanda i promidžbeni materijal za krapinsko-zagorsku županiju, Turistička zajednica Crikvenice poslala nam je svoj promidžbeni materijal, a Grad Zabok nam je besplatno dozvolio korištenje javne površine u centru Zaboka za postavljanje štandova i održavanje akcije.

Za dijeljenje promidžbenog materijala angažirali smo i dvije hostese iz srednje škole Zabok.

A sa HRVATSKOM POŠTOM smo dogovorili istureni šalter, odmah uz promidžbeni štand turističkih zajednica.

Kako je Grad Zabok grad prijatelj Grada Crikvenice, zamislili smo da na dan održavanja centralne proslave u Crikvenici, a to je bilo 19.6.2008. godine, u Zaboku prvu prigodnu razglednicu sa prigodnim poštanskim žigom iz Zaboka pošalje gradonačelnik Zaboka gradonačelniku Crikvenice, sa prigodnim čestitarskim željama.

Nažalost, zbog smrtnog slučaja u obitelji gradonačelnik Hanžek nije bio u mogućnosti sudjelovati u ovoj akciji.

Kako je to izgledalo 19. lipnja u centru Zaboka pogledajte na slijedećim fotografijama:

Umjesto gradonačelnika, koji je bio spriječen sudjelovati u akciji, prvu razglednicu s čestitkama poslao je dogradonačelnik Krešimir Končevski.

S dobrim željama u ime grada Zaboka, pridružila se i gospođa Dušanka Mikulec-Mikac.

No, ni društvo FD ZABOKY nije zaboravilo čestitke. I mi smo poslali razglednicu sa čestitkama i dobrim željama na Gradsko poglavarstvo grada Crikvenice.

U nastavku ćemo vam pokazati kako je izgledao filatelistički materijal nastao tijekom ove filatelističke akcije.

Pogledate li malo bolje promidžbeni štand turističkih zajednica, vidjeti ćete da je tu, pored tiskanog materijala, bilo još nečega!

Naime, uz 120 godina turizma u Crikvenici, organizatori su za centralnu proslavu smislili i 120 metara dugačak gastro-stol sa autohtonim crikveničkim lokalnim kulinarskim specijalitetima. Kako je jedan od sudionika tog gastro-stola bio i Hotel „Antunović“ iz

Zagreba, crikvenički domaćini su se potrudili pa i u Zaboku, uz pomoć Hotela „Antunović“, predstavili jedan od svojih autohtonih recepata: „rupice“ !

Radi se o ribljem specijalitetu koji spada u jednostavna, narodnjačka, svakodnevna jela, no to je danas vrhunski trend u turizmu! Sitna riba, girice ili inćuni, njih nekoliko skupljenih u maleni splet, pohaju se skupa u dubokoj masnoći. Rezultat izgleda kao „uštipak“ ili veliki žličnjak, ali iznenađuje ribom iznutra.

Za nas koji volimo riblje specijalitete, bilo je izvrsno.

„Rupice“ su privukle pažnju i zabočana, a ni mediji nisu ostali ravnodušni, pa su gospoda iz Hotela „Antunović“ čak opisivala recept!

„Rupice“ su bile samo predjelo!! Kako je izgledao 120-metarski gastro-stol u Crikvenici, možete vidjeti, nažalost osjete ćete morati zamisliti, u slijedećem članku!

19.06.2008. 51260 CRIKVENICA: 120. OBLJETNICA TURIZMA U CRIKVENICI

Kao što smo već objasnili, za središnju proslavu 120 godina turizma u Crikvenici organizirali smo uporabu prigodnog poštanskog žiga i u poštanskom uredu 51260 CRIKVENICA.

Za motiv žiga je upotrijebljen službeni logotip obljetnice, samo mu je dodan datum i oznaka poštanskog ureda.

Razumijevanjem HRVATSKE POŠTE SP RIJEKA, i u Crikvenci smo organizirali istureni šalter, u strogom centru grada, odmah pored Gradske kavane, tako da ga nitko nije mogao mimoći.

Ljubazno osoblje poštanskog ureda 51260 CRIKVENICA bilo je strpljivo s nama, puno razumijevanja i od velike pomoći, ne samo na isturenom šalteru već i u samom poštanskom uredu, kada smo slali naš filatelistički materijal. A materijala je bilo mnogo!

Da se nije radilo samo o lokalnoj akciji svjedoče i djelatnice iz SP Rijeka, koje su s djelatnicima PU 51260 osobno došle osigurati da se akcija provede kako treba i kako je zamišljeno!

Da ne duljimo previše, evo filatelističkog materijala koji je nastao tijekom akcije u Crikvenici!

Naravno, da nismo zaboravili poslati razglednicu s čestitkom Gradskom poglavarstvu Crikvenice i sa prigodnim poštanskim žigom Crikvenice!

Taj dio je identičan materijalu koji je nastao u Zaboku.

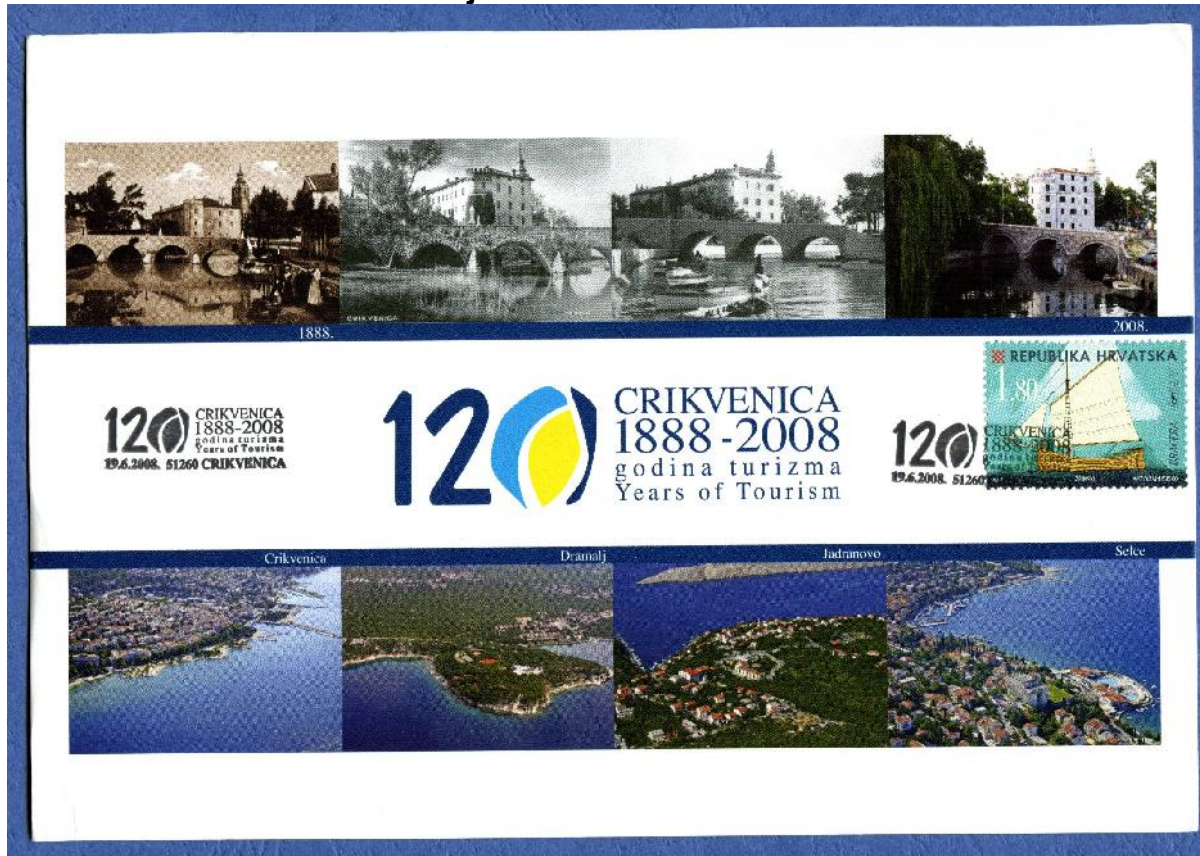
No, kad smo stigli u Crikvenicu, tamo smo pronašli još nešto materijala koji se mogao iskoristiti.

Kao prvo, tu je bila razglednica, ali bez oznaka FD ZABOKY 43.

No, u Crikvenici smo pronašli i pozivnicu Turističke zajednice Crikvenice, na kojoj je bio cjelokupni program središnje proslave 120 godina turizma.

Iako pozivnica nije bila predviđena za slanje, ipak smo je iskoristili i poslali kao razglednicu nestandardnih dimenzija!

Grad Crikvenica

Turistička zajednica grada Crikvenice

*Trg Stjepana Radića
kao znak
hrvatskog turizma 37*

Drage sugrađanke i sugrađani, gosti i prijatelji Grada Crikvenice!

Vjerujemo da već znate da Grad Crikvenica ove godine slavi 120. obljetnicu organiziranog turizma, koju obilježavamo nizom manifestacija.

Turističku tradiciju grada prvenstveno kreiraju građani. Ovogodišnjom proslavom želimo, prije svega, iskazati priznanje i zahvaliti svima vama, koji ste svojim radom, trudom i ljubavlju njegovali i izgradili našu stoljetnu turističku tradiciju.

Pozivamo vas da nam se pridružite na središnjoj proslavi 120. obljetnice organiziranog turizma u Crikvenici, koja će se održati u četvrtak, 19. lipnja 2008. godine na Trgu Stjepana Radića.

Za vas smo pripremili sljedeći program:

- u 10:30 sati - "Djeca svome gradu"
- likovna radionica učenika OŠ Vladimira Nazora i Zvonka Cara na Trgu Stjepana Radića
- u 11:00 sati - "120 godina u 120 koraka"
- otvaranje izložbe fotografija na Velej paladi
- u 19:30 sati - "120 metara gastronomskih delikata za 120 turističkih godina"
- gastro program na Trgu Stjepana Radića
- u 20:00 sati - Degustacija crikveničkih specijaliteta uz glazbu Tria "Crikvenica"
- u 22:00 sati - SEVERINA
- koncert na Trgu Stjepana Radića (u slučaju kiše, koncert će se održati u Gradskoj sportskoj dvorani)

Radujemo se vašem dolasku!

Božidar Tomašek
Gradonačelnik Grada Crikvenice

Giordana Jelenović
Direktorica TZG Crikvenice

Toliko o filateističkom dijelu akcije u Crikvenici.

Slijedi izvještaj o gastro programu „120 metara gastronomskih delacija za 120 turističkih godina“. Obzirom da „jedna slika govori više od tisuću riječi“, svaki komentar je suvišan!!

Možda ćete mi zamjeriti što sam ovako veliki dio ovog GLASILA dodijelio Crikvenici, njihovoj Turističkoj zajednici, a posebno ovom 120 metara dugačkom gastro-stolu. No, bila bi prava nepravda izostaviti bilo koga od sudionika, jer svi su uložili izuzetan napor da bi gastro-stol izgledao upravo ovako kako smo vam ga pokušali prikazati. To obilje, kako na razglednici piše „osebnih, mirisa, okusa i boja“ Crikvenice i crikveniškog primorja, šteta je bilo ne ovjekovječiti fotografijama, a još veća šteta je ne podijeliti sa svima koji tamo nisu bili.

Treba svakako odati priznanje svim organizatorima svih događanja u Crikvenici tog dana. Gastro-stol se postavljao dobrih 2 sata, mnoštvo ljudi strpljivo je promatralo i čekalo svečano otvorenje.

A onda je počelo „iće i piće“. Ne zaboravite, to je bio 19. lipnja, sezona još nije bila na vrhuncu, nije bilo mnogo ljudi, tako da stampedo nije srušio stolove. Strpljivo i disciplinirano svi su gosti mogli probati više-manje sve.

Svi koji me bolje poznaju, znaju da sam gurman „par excellence“. Stoga nije bilo upitno hoćemo li se nas dvojica iz FD ZABOKY pridružiti degustaciji.

Naš nedostatak je bio u tome, što smo relativno kasno krenuli iz Zaboka, bilo je prošlo podne. Ne zaboravite, tijekom dopodneva smo u potpunosti odradili akciju u Zaboku. A kad smo stigli u Crikvenicu, bilo je vrijeme ručka, koji smo pokušali izbjeći, no na inzistiranje ljubaznih domaćina, odradili smo i ručak, na jednom od najljepših mjesta u Crikvenici: restoran na gradskoj plaži, pogled na more i kupaće, vrijeme pravo ljetno, a u Zagrebu meteorološka katastrofa.

No, ako ste mislili da nas je odlični ručak spriječio da uživamo u ponuđenom, varate se!!

Pravovremenim glumljenjem foto-reportera skoro svako jelo smo pogledali i pomirisali iz blizine. A onda je trebalo odlučiti se za samo nekoliko jela, jer nema šanse da možete probati više od nekoliko, najviše tri-četiri jela.

I tako smo pametnim odabirom unaprijed zauzeli mjesta ispred jela koja smo odlučili probati, strpljivo pričekali da se ceremonijalni dio otvaranja završi, i to je to!!

Kao i obično, gladni narod se najviše gura na pršut i sir, rakove i ribu, rižota od škampa i buzare od škampa, nakon toga su na redu lignje, salate od hobotnica te buzare od raznih školjki. I to je sasvim normalno, jer većina si to ne može priuštiti.

Meni je sretna okolnost u životu da sam vrlo često „sponzor“ na ručcima i večerama mnogim poslovnim partnerima. Na tim banketima uglavnom pokušavam poslovnim partnerima, posebno srtancima, prikazati raznolikost hrvatske gastronomske i enološke ponude.

Stoga me uobičajni „oblizeki“ vjerujte ne zanimaju mnogo.

No, vjerujte da se na 120-metarskom gastro stolu autentične kulinarske ponude nađe barem desetak jela i za ovakve „izbirljivce“ kakav sam ja.

Moji favoriti?

Svakao bi to bilo nekoliko marinada od lokardi, vinčoli, sardela i inćuna, zaintrigrao me i riblji file u kori od maslina, svakako bih se u nekoj drugoj prigodi „udavio“ u pogači od slane ribe.

No, ovaj puta moji favoriti su bili:

Oba meštra od kuhinje su, po mojoj ocjeni, zaslužila titulu „natkogo“, a znalci-ljubitelji mediteranske kuhinje, znaju što ta titula znači.

CRIKVENICO, SVAKA ČAST !!

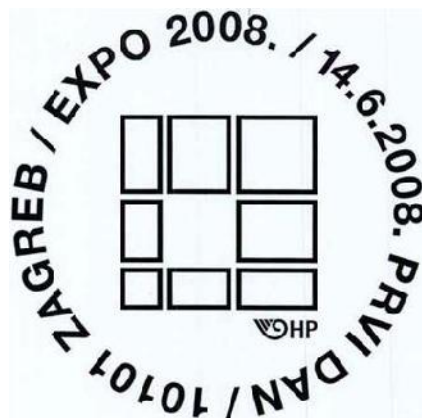
NOVA IZDANJA HRVATSKE POŠTE

14.6.2008. EXPO 2008.

Dana 14. lipnja 2008. HRVATSKA POŠTA d.d. pustila je u promet prigodnu marku-blok EXPO 2008., povodom svjetske izložbe u Zaragozi, Španjolska. Motiv ove marke-bloka je more, nominala je 10,00kn, a marka je izdana u nakladi od 30000 komada.

Kao i svako izdanje maraka, i ovo prati prigodni poštanski žig PRVI DAN.

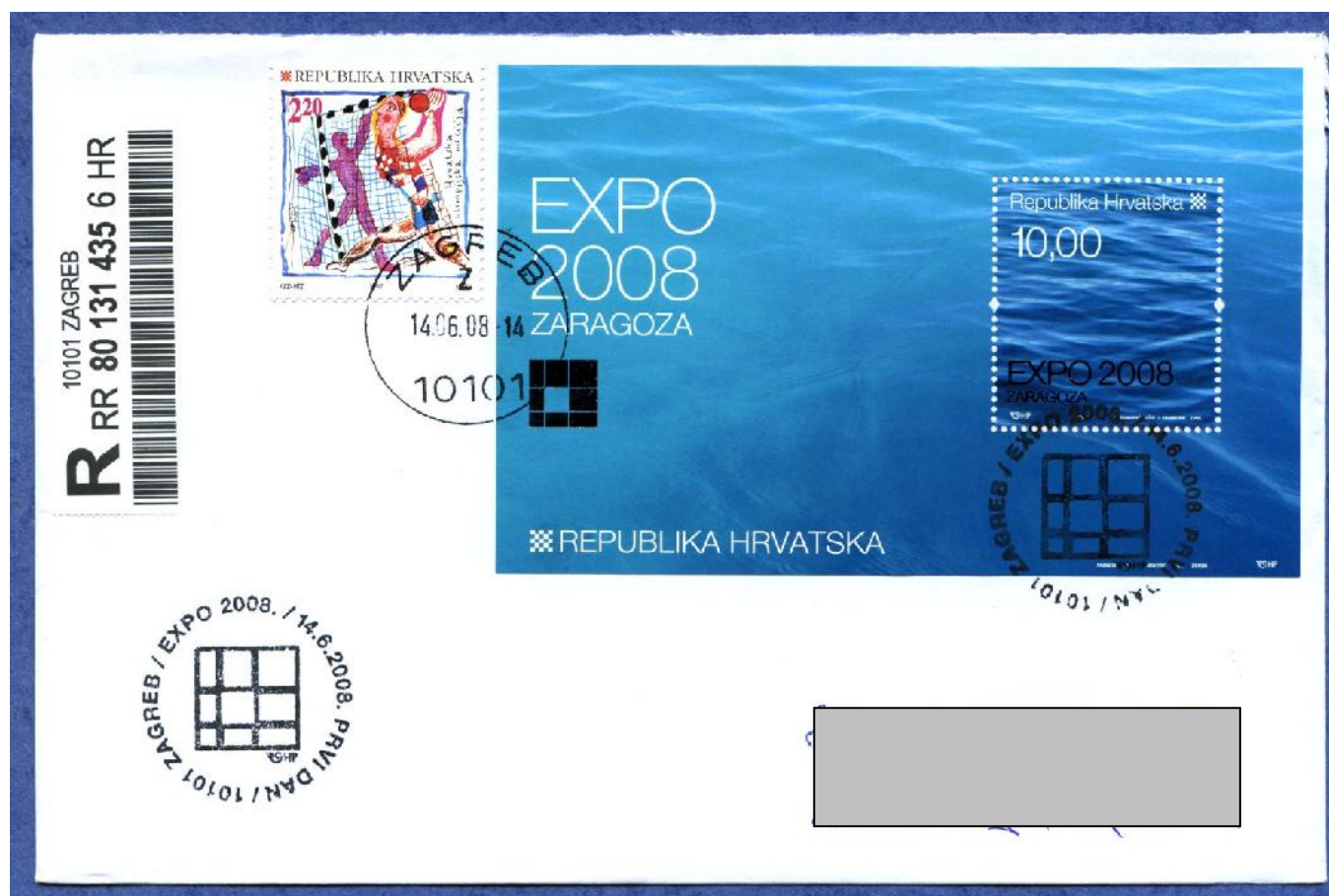

Evo što o ovom izdanju piše u prospektu koji prati izdanje:

Hrvatska pošta popratila je prigodnim poštanskim markama svaki dosadašnji nastup Republike Hrvatske na izložbama Expo. Te su marke zabilježile naše uistinu velike uspjehe na tim svjetskim okupljanjima, a i same su u njima sudjelovale odgovarajućom, prepoznatom minimalističkom elegancijom i čitkošću. Ove godine Expo se održava u Zaragozi, u Španjolskoj, međutim, s obzirom na to da je prethodnu izložbu u dalekom Aichiju vidio relativno malen broj Europljana, u Zaragozu se prenosi glavni postav paviljona iz Japana. Kako se prigodne marke ne dotiskuju, za ovu je novu prigodu tiskana i nova marka. Njezini su autori Orsat Franković i Ivana Vučić, proslavljeni dvojac koji je Hrvatskoj dosad pribavio mnoga svjetska priznanja. Vodeći se sklonošću prema jasnoći, jednostavnosti i «ubodnom efektu»

Filatelistički materijal, nastao prvog dana uporabe ove marke, izgleda ovako:

Postalo je već normalno da se na dan izdanja poštanskih maraka, ili tijekom dva dana korištenja žiga PRVI DAN, u poštanskom uredu 10101 ZAGREB koristi još poneki prigodni poštanski žig.

Tako je bilo i 16. lipnja 2008. godine. Tog dana u poštanskom uredu 10101 ZAGREB se koristio prigodni poštanski žig povodom četvrtfinalne nogometne utakmice POLJSKA-HRVATSKA na Europskom nogometnom prvenstvu EURO 2008.

Kako je marka-blok EXPO izdana 14.lipnja 2008.godine, a to je bila subota, drugi dan uporabe prigodnog žiga PRVI DAN uz marku-blok EXPO 2008. bio je ponedjeljak 16. lipnja.

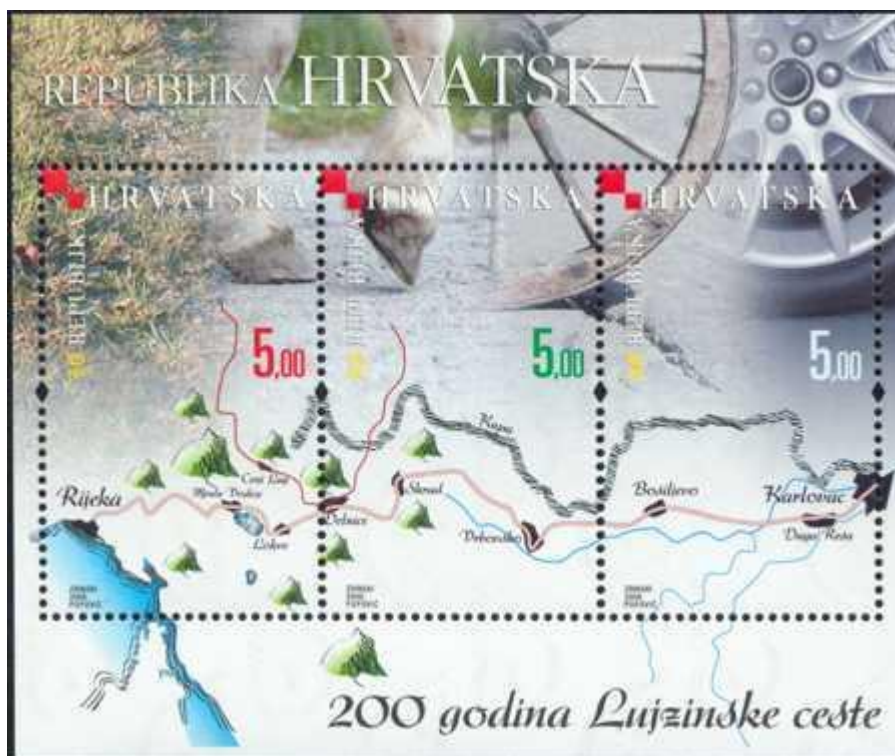
Evo, prikazujemo vam kao je izgledao filatelistički materijal sa oba prigodna poštanska žiga!

17.6.2008. 200 GODINA LUJZINSKE CESTE

Dana 17. lipnja 2008. HRVATSKA POŠTA d.d. pustila je u promet prigodnu marku-blok 200 GODINA LUJZINSKE CESTE

Motiv ove marke-bloka je more, nominala je 15,00kn, a marka je izdana u nakladi od 30000 komada.

Kao i svako izdanje maraka, i ovo prati prigodni poštanski žig PRVI DAN.

Evo što o ovom izdanju piše u prospektu koji prati izdanje:

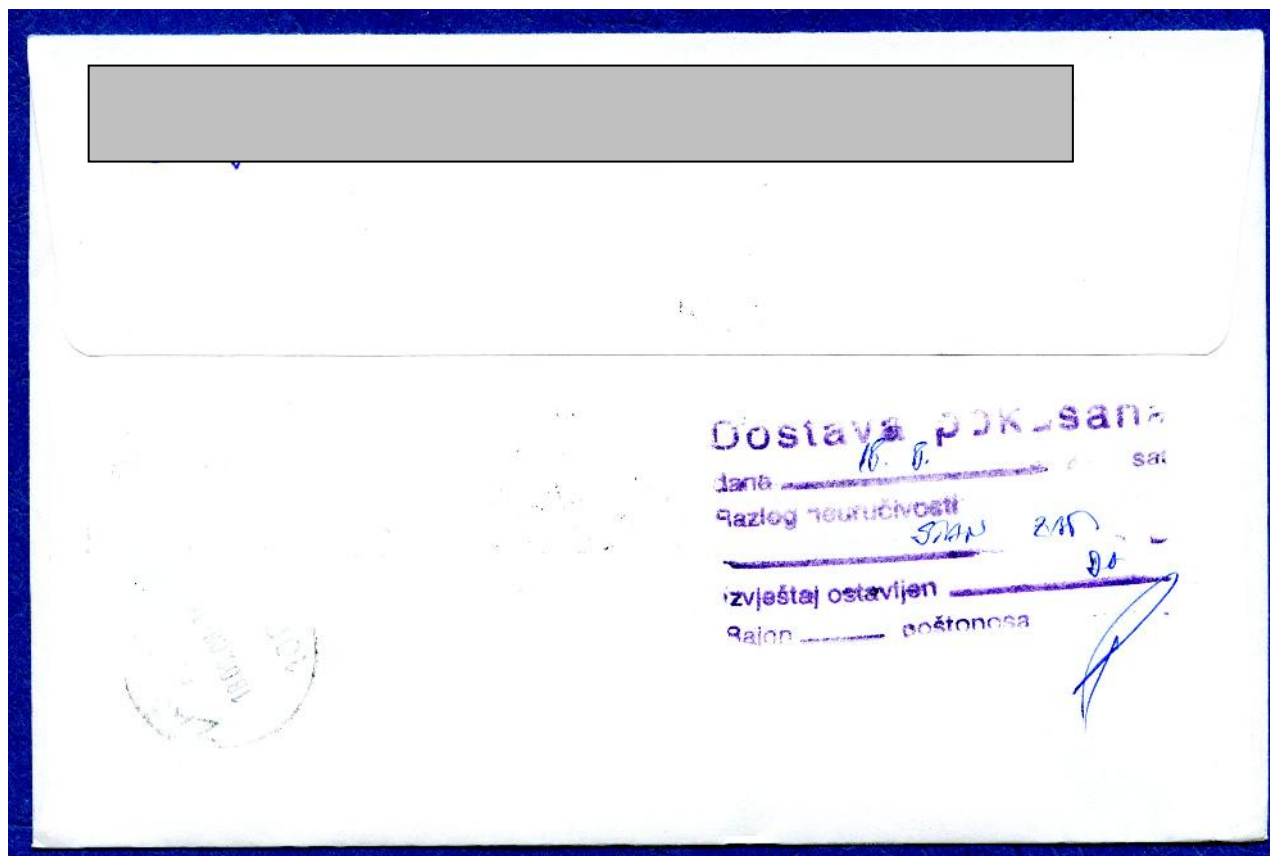
Kad se govori o gradnji prometnica kroz Gorski kotar – visokogorskom predjelu zapadne Hrvatske koji povezuje njezin unutrašnji dio s riječkim primorjem – bitno je reći da se prve prometne trase tijekom srednjeg vijeka uspostavljaju u obliku, tzv. karavanskih putova. Karavanski putovi zapravo su bile utrte staze kojima su pješaci uz pomoć tovarnih životinja prenosili raznu robu, najprije za vlastite potrebe, a s vremenom i u tranzitu između panonskog područja i kvarnerskih luka.

Prometna važnost takvih putova posebno je porasla tijekom 16. i 17. stoljeća i uspostave brojnih posjeda Zrinskih i Frankopana, hrvatskih feudalaca. Važna prekretnica u prometnom vrednovanju Gorskog kotara nastupa početkom 18. stoljeća zbog razvitka pomorske trgovine i povećanog interesa za kvarnerske luke, što se vremenski podudara sa završetkom ratovanja između Austrije i Turske, odnosno ponovnom uspostavom trgovinskih odnosa. No, postojeći su prometni putovi bili neprilagođeni prikladnom prijevozu robe. U kontekstu oživljavanja državnoga gospodarstva, austrijski je car Karlo VI. 1717. godine izdao patent o slobodnoj plovidbi Jadranskim morem, a dvije godine poslije Rijeka i Trsat proglašene su slobodnim lukama. Postojeće luke u Kraljevici i Bakru, nedovoljno opremljene za prihvrat velikih bordova, preuređene su u trgovačke luke, dok je Kraljevica trebala postati brodogradilište za ratnu mornaricu. Karlo VI. je u to vrijeme u Beču osnovao i Carsku privilegiranu kompaniju čiji je zadatak, uz ostalo, bio i popravak putova – poveznica jadranskih luka s unutrašnjošću austrijskih zemalja, a najkraći je put vodio upravo preko Gorskog kotara. Zbog specifičnih geografskih oblika ovog dijela gorske Hrvatske graditeljima je ovaj prostor zadavao mnoge probleme, a najveće prepreke bili su planinski prijevozi Kapela, Delnička vrata i Gornje Jelenje, pa su stoga tvrdi makadami bili prava građevinska remek-djela. Kao rezultat «bitke» s reljefom, nastale su tri najvažnije makadamske poveznice od Karlovca prema Kvarneru. Najstarija je Karolinska cesta duga 106 km (građena od 1726. do 1732.), zatim Jozefina (1765. - 1779.) i naposljetku – Lujzinska cesta (1803. – 1811.). Lujzinska cesta građena je kao najsjevernija cesta između Hrvatskog primorja i unutrašnjosti. Za razliku od Karoline i Jozefine, bila je prva cesta koja je zadovoljavala sve ondašnje uvjete i potrebe. Kaže se da je svojom savršenom tehnikom na početku 19. stoljeća otvorila novu eru građenja modernih planinskih cesta na području hrvatskog krša. U vrijeme kad je cesta građena Hrvatska je bila izložena povijesnim previranjima i njezini su teritoriji učestalo mijenjali «vlasnike». Požunskim mirom (1805.), sklopljenim nakon što su Francuzi porazili Austrijance u Bitci kod Austerlitz, Habsburgovci su izgubili većinu istočnojadranskih prostora. Francuzi preuzimaju zapadne dijelove Istre, kvarnerske otoke i Dalmaciju s Bokom kotorskom. Istočnu jadransku obalu Napoleon priključuje Kraljevini Italiji, a u ostatku posjeda organizirana je dvostruka uprava: vojna, koju je povjerio maršalu Augusteu Marmonteu, i civilna, kojom je upravljao Mlečanin Vincenzo Dandolo. U tom je povijesnom kontekstu počela i gradnja Lujzinske ceste. Prethodno je 1794. osnovano Kraljevsko ugarsko povlašteno kanalsko i brodarsko društvo koje je za zadaću imalo gradnju plovnih vodnih putova koji bi olakšali promet od unutrašnjosti Ugarske do Hrvatskog primorja. Zamišljeno je da se u tu svrhu iskoristi plovni tok rijeke Kupe od Siska preko Karlovca do Broda na Kupi, a da se od Delnica do Rijeke sagradi trgovačka cesta. Međutim, nakon brojnih zahvata taj se posao pokazao prevelikim troškom, pa se Društvo obratilo tada već afirmiranom graditelju cesta i podmaršalu u vojsci austrijskog nadvojvode Karla, Filipu Vukasoviću. Vukasović je zaključio da se trasom od Karlovca do Rijeke može izgraditi moderna planinska cesta, pa mu je povjereno upravljanje i građenje Lujzijane. Radovi su počeli 1803. godine s riječke rive na kojoj je u čast tog događaja zasađen drvored platana koji postoji još i danas. Projekt je financiralo Kraljevsko ugarsko povlašteno kanalsko i brodarsko društvo čiji su članovi bili odreda plemići, među kojima i biskup Maksimilijan Vrhovac, a i sam Filip Vukasović. Iako je cesta bila besprijekorno projektirana, Vukasović se od samog početka susretao s brojnim teškoćama. Osim stalne opasnosti od rata s Napoleonom, borio se s radnicima koji su ga napuštali zbog preniskih nadnica, trpio je zbog nedostatka stručnog kadra, a i teren i klima bili su problematični. Naime, gradio je na kršu, a i šume Gorskog kotara bile su prilično neprohodne. Ipak je, prema planovima, do 1804. izgradio dionicu do Gornjeg Jelenja, 1805. do Zalesine, 1806. do Skrada, 1807. do Vrbovskog, 1808. do Severina na Kupi i 1809. do Male Jelse, samo četiri kilometra pred Karlovcem. Međutim, te je godine u Bitci kod Wagrama teško ozlijeđen, pa umire mjesec dana nakon bitke, u 54. godini života. Te iste 1809. car Franjo I. potpisao je s Francuzima mir u Beču kojim je Napoleonu ustupio područje južno od Kupe, a francuska vojska u Karlovac ulazi mjesec dana nakon potpisanog mira. Kraljevsko ugarsko povlašteno kanalsko i brodarsko društvo na to se obratilo francuskoj vladi s upitom što će biti s nedovršenom Lujzijanom. General Gullimert odgovorio je da Društvo može nesmetano nastaviti s gradnjom te da se francuska strana u to

neće miješati, pa je Lujzijana 1811. napokon sagrađena i do Karlovca. Godine 1813., nakon prestanka francuske okupacije, sagrađeni su i njezini odvojci Gornje Jelenje – Meja – Bakar, Sopač – Sunger i priključak na Karolinsku cestu. U novije vrijeme znatnije promjene trase nastaju tek gradnjom Omladinskog jezera u mjestu Lokve 1954. godine. Ranija je trasa zamijenjena novom i kraćom koja je asfaltirana 1957., a cesta je cijelo ovo vrijeme bila nositelj prometa između Zagreba i Rijeke, omogućila je razvitak mnogih goranskih naselja i riječke luke te je potpuno ostvarila svoju prvotno zamišljenu funkciju. Postoje dvojni podatci o imenu Lujzijane. S jedne strane nailazimo na tvrdnje da je ime dobila po Napoleonovoj ženi Mariji Lujzi, habsburškoj princezi, budući da je posljednji dio ove ceste završen u vrijeme Ilirskih provincija, dok se s druge strane podastiru dokazi da je habsburški car Franjo I. osobno zatražio da se cesta nazove prema imenu njegove supruge, Marije Ludovice, odnosno da njezino ime bude Via Ludovicea. Međutim, kako je već istaknuto, Hrvatska je početkom 19. stoljeća bila prostor povijesnih previranja i mnoge su civilizacije utjecale na to kako će se kasnije formirati, tako da dvojbe oko imena Lujzijane ostavljamo za neku drugu raspravu. U svakom je slučaju Lujzijana, pogotovo u kontekstu 19. stoljeća, bila jedna od najmodernijih cesta Habsburške Monarhije, a njezina je prometna važnost umanjena tek prije nekoliko godina kad joj je glavninu prometa oduzela novosagrađena autocesta Rijeka – Zagreb.

Filatelistički materijal, nastao prvog dana uporabe ove marke, izgleda ovako:

IZ HRVATSKE FILATELIJE

I ovaj puta vam donosimo pregled prigodnih poštanskih žigova, koji su tijekom mjeseca lipnja bili u uporabi diljem Hrvatske.

6.6.2008. 10450 JASTREBARSKO SVJETSKO (MX3) I EUROPSKO (EMX2) PRVENSTVO U MOTOCROSSU

8.6.2008. 10101 ZAGREB PRVENSTVO EUROPE U NOGOMETU 2008 AUSTRIJA-HRVATSKA BEČ STADION ERNST HAPPEL

**12.6.2008. 10101 ZAGREB PRVENSTVO EUROPE U NOGOMETU 2008
HRVATSKA-NJEMAČKA
KLAGENFURT STADION WORTHERSEE**

15.6.2008. 52100 PULA SERGIO ENDRIGO

*** uz ovaj žig nema prikaza materijala, jer je informacija o uporabi žiga objavljena 15 dana nakon što je žig bio u uporabi. Detaljniji komentar takvih događanja mogli ste pročitati u prethodnom broju GLASILA, tako da je svaki daljnji komentar suvišan!!**

**16.6.2008. 10101 ZAGREB PRVENSTVO EUROPE U NOGOMETU 2008
POLJSKA-HRVATSKA
KLAGENFURT STADION WORTHERSEE**

**20.6.2008. 10101 ZAGREB PRVENSTVO EUROPE U NOGOMETU 2008
HRVATSKA-TURSKA BEČ STADION ERNST HAPPEL**

20.6.2008. 10101 ZAGREB HRVATSKI FILATELISTI NA IZLOŽBI EFIRO 2008

21.6.2008. 42240 IVANEC 110. OBLJETNICA PLANINARSTVA U IVANCU

21.6.2008. 22000 ŠIBENIK MEĐUNARODNI DJEČJI FESTIVAL 50. OBLJETNICA

21.6.2008. 51101 RIJEKA LJETO NA LUZIJANI I KAROLINI
PUTOVI POŠTANSKIH KOČIJA

28.6.2008. 48350 ĐURĐEVAC PICOKIJADA

Nakon prikaza svih prigodnih poštanskih žigova i uz njih vezanog poštanskog materijala, u nastavku ćemo vam prikazati i neuobičajni poštanski materijal koji je nastao istovremenom uporabom dva ili više prigodnih poštanskih žigova na istom poštanskom uredu.

20.6.2008. 10101 ZAGREB ▪ PRVENSTVO EUROPE U NOGOMETU 2008
HRVATSKA-TURSKA BEČ STADION ERNST
HAPPEL

▪ HRVATSKI FILATELISTI NA IZLOŽBI EFIRO 2008

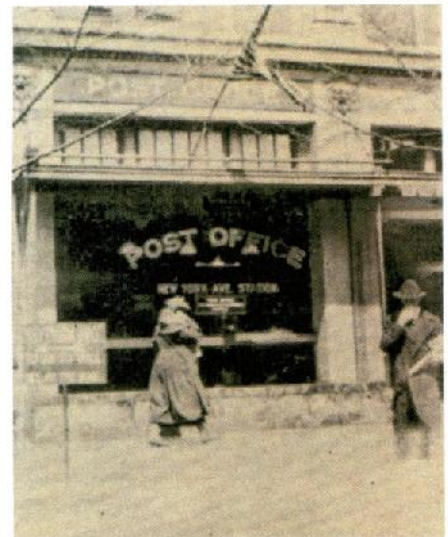
IZ POŠTANSKE POVIJESTI

INVERTED „JENNY“ 24c 1918

Prema pričanju Caroline Robey, njezin suprug William je uvijek bio sretne ruke. Tada 29-godišnjak, William je pristojno zarađivao kao blagajnik u W.C. Hibbs Company u Washingtonu DC.

Kao aktivni filatelist, nestrpljivo je iščekivao svako novo izdanje američkih poštanskih maraka, pa tako i novo izdanje avionske poštanske marke, koja je izašla 13. svibnja 1918. godine. Distribucija te poštanske marke obavljena je na vrijeme, tako da je slijedećeg dana u Washingtonu marka bila dostupna na pet lokacija.

Poštanski ured u New York Avenue bio je najbliži Williamovom uredu, tako da se William 14. svibnja 1918. godine, dakle drugog dana važenja marke, tamo uputio kupiti arak nove avionske marke. Prije toga William je svratio do banke i sa svog računa podigao 30 \$.

U poštanski ured u New York Avenue William je prvi puta došao oko podneva, no nije uspio kupiti marke kod službenika s kojim se zbog toga blago posvadio. Prema nekim informacijama, isporuka dodatnih maraka očekivala se tijekom popodneva tog dana, tako da se William vratio popodne. Iako je u službi bio isti poštanski službenik, ovaj puta je marka bilo i William Robey je zatražio jedan arak.

Prema Williamovom svjedočenju, „službenik je rukama posegnuo ispod šaltera, izvukao cijeli arak, i srce mi je stalo. Bio je to arak obrnutog tiska aviona!!“ Bez trunke oklijevanja William je službeniku platio 24 \$ za taj arak. Zatražio je da mu službenik pokaže još neke arke nadajući se da će se naći još araka s greškom. No, svi ostali arci su bili ispravni. Kasnije je William pričao da mu nije jasno kako bi platio druge arke čak i da su bili s greškom, kad je u džepu posjedovao samo još 6 \$. Treba znati da te 1918. godine 30\$ i nije bio malen novac.

Samim time što je William Robey tražio da pogleda još araka, poštanskom službeniku je postalo sumnjivo. Malo bolje je pogledao sve arke i odmah shvatio što se dogodilo. Brzo je zatvorio šalter te svojim pretpostavljenim javio o događanjima.

William Robey je svratio do drugog poštanskog ureda, tamo pregledao sve postojeće arke nove avionske marke, no i tamo su svi arci bili ispravni. Nakon toga se William vratio u svoj ured, gdje se pohvalio svojim kolegama. I poznati slijed događaja se pokrenuo.

Sutradan je Washinton Post na prvoj stranici objavio vijest o uspostavljanju nove poštanske usluge avionske pošte, a na slijedećoj stranici je objavljena vijest kako je William Robey kupio arak te nove avionske marke s avionom otisnutim naopako.

Pretpostavka je tada bila da je avionska marka 24c Jenny tiskana u tiskarskom arku od 400 maraka, pa se procjenjivalo da trebaju postojati barem još tri šalterska arka s istom greškom. No, ta procjena je bila netočna, jer su po dojavi poštanskog službenika iz poštanskog ureda u New York Avenue poštanski inspektori u svojim pretraživanjima ostalih poštanskih ureda pronašli još 8 !!! araka s greškom. Ako je ta informacija točna, znači da je postojalo ukupno 9 araka s greškom, a to ne odgovara formi tiskarskog arka od 4 šalterska arka. To bi značilo da su pogrešno tiskana ukupno 3 tiskarska arka, a to bi dalje značilo da je trebalo postojati ukupno 12 šalterskih araka s greškom. No, pretpostavka o tiskarskom arku od 400 maraka nije točna, jer je marka „Jenny 24c“ tiskana u arku od 100 maraka, dakle šalterski arak je bio ujedno i tiskarski arak.

Treba napomenuti da su poštanski inspektori vršili veliki pritisak na Williama Robeya tražeći da vrati arak s greškom poštanskoj administraciji. Priča se da su čak prijetili i sudskim progonom. Nemojte zaboraviti da su u američkom društvu savezni poštanski inspektori u rangu saveznih policijskih inspektora sa vrlo sličnim ovlastima, samo u drugom kriminalnom djelokrugu, jednako su opremljeni i naoružani i imaju pravo hapšenja i sprovođenja (nekoliko je poznatih američkih filmova u kojima se pojavljuju poštanski inspektori: obično u slučajevima zlouporabe poštanskog prometa uz otuđenje identiteta, prijevare s karticama i bankovnim čekovima koji se korisnicima dostavljaju poštanskim putem). No William Robey nije popustio prijetnjama i arak s greškom je ostao u njegovom vlasništvu.

Interesantna anegdota vezana je i uz šalterskog službenika koji je arak prodao. Na kritiku poštanskih inspektora da je morao prepoznati krivo tiskani arak, službenik je vrlo ležerno odgovorio: „.... pa kako. Do sada u životu nisam vidio avion! ...“

Samo postojanje cijelog arka s greškom bila je velika senzacija, ali i velika sramota američkoj poštanskoj administraciji. Poštanska administracija je pokrenula mjere da se slična greška ne može ponoviti.

Istovremeno je William Robey pokušavao avoj arak prodati po najvišoj mogućoj cijeni. Ne znajući kakva je situacija sa postojanjem daljnjih grešaka, William Robey nije ni pomišljao čuvati arak i čekati eventualni porast cijene. Bojao se mogućnosti da se pronađe veća količina greške pa da cijena počinje padati.

Tijekom slijedećih dana dogovarala se prodaja arka „inverted Jenny 24c“ marke. Da bi osigurao što bolju prodajnu cijenu, William Robey je otputovao u New York. Eustice B. Power iz ureda Stanley Gibbonsa u New Yorku prvi je ponudio 250 \$. Hamilton F. Coleman, također značajni filatelistički trgovac, u prvom trenutku je ponudio 500 \$. Tvrtka Scott Stamp and Coin Company predlagala je Robeyu komisijsku prodaju, na to Robey nije pristao. John J. Klemann iz Nassau Stamp Company ponudio je 2.500\$.

Nakon što je osobno pregledao arak s greškom Percy Mann je ponudio 10.000\$.

Uvaženi trgovac Eliot Perry je kao agent senatora Ernesta R. Ackermana, tada jednog od najvećih filatelista svog vremena, odmah po objavi nalaza stupio je u kontakt s Williamom Robeyem i pokušao osigurati pravo posljednjeg izbora, tj. pravo da na svaku ponudu može predati kontraponuda, no nije uspio. Čak je jednostrano poslao Williamu ovjereni certifikat o takvom dogovoru, koji je William vratio uz obrazloženje da ne želi takvu obvezu.

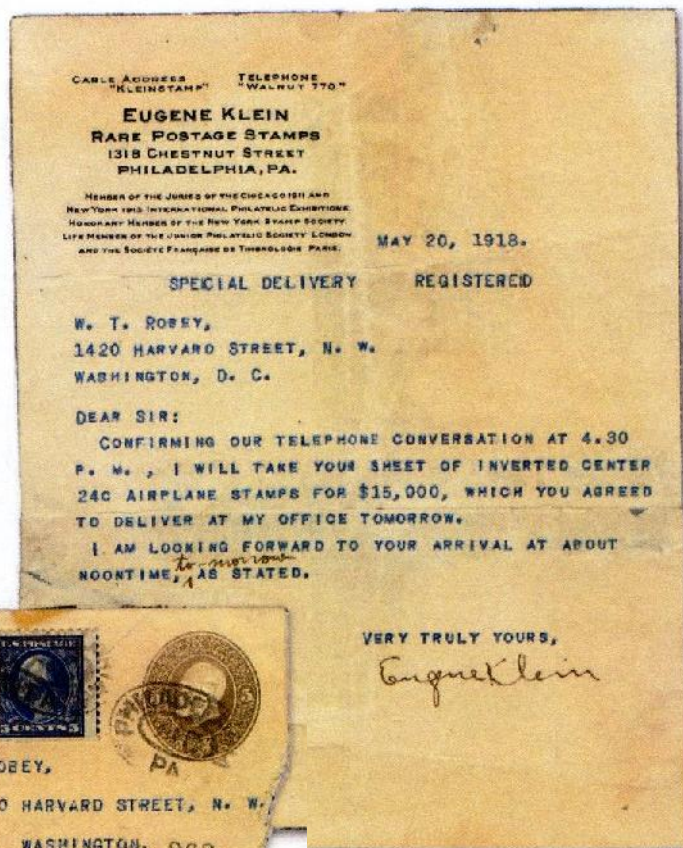
Već umoran od neuspješnog nuđenja prodaje, a razočaran nezainteresiranošću trgovaca ili glumom nezainteresiranosti s ciljem smanjenja cijene rad vlastite veće dobiti, William Robey je pokušao stupiti u kontakt s pukovnikom Edwardom H.R. Greenom, poznatim kolekcionarom multimilionerom, no pukovnika Greena nije bilo.

Već spreman vratiti se u Washinton 19. svibnja 1918. godine Robey je svratio do Eugena Kleina, poznatog trgovca i aukcionera.

Klein je znao za ponudu Percy Manna od 10.000 \$ i zatražio je Williama Robeya da izrazi svoju cijenu za koju bi prodao arak. Na izjavu da neće prihvatiti ponudu manju od 15.000 \$, Klein pristaje uz opciju da može odustati ili konačno potvrditi svoju ponudu do 15:00h slijedećeg dana. Slijedećeg dana Klein u telefonskom razgovoru s Robeyem provjerava važenje dogovora od prethodnog dana te svoju ponudu potvrđuje preporučenim pismom.

Točno tjedan dana nakon kupovine arka „inverted Jenny 24c“, dakle 21. svibnja 1918., William Robey prodaje arak za 15.000 \$. Prema kasnijem svjedočenju Williama Robeya, „točno u podne arak je isporučen Kleinu u njegovom uredu u Philadelphiju, gdje je predan potvrđen ček na 15.000\$. Tako je u roku od tjedan dana arak kupljen za 24\$ donio dobit od 14.976 \$.

Arak je mogao biti prodan i za veću cijenu: tijekom važenja opcije ponude Kleina Robeyu se ponovno javio Eustice B. Power, isti onaj koji je u početku ponudio 500 \$, i

ponudio 18.000\$. No, tu ponudu je Robey odbio jer je obećao posao Kleinu. Da je Klein odustao od svoje ponude od 15.000\$ arak je mogao biti prodan za 18.000\$.

Interesantno je da je Klein, prije nego se sreo s Robeyem, dogovorio poslovno partnerstvo sa Percy Mannom i Josephom Steinetzom za kupovinu arka, s dogovorom o podjeli dobiti. Isto tako, Klein je 20. svibnja odmah po osiguravanju prava kupovine arka dogovorio prodaju arka pukovniku Greenu za 20.000\$, istom onom Greenu koje Robey nije uspio kontaktirati tijekom svog boravka u New Yorku.

Tako je prodajom araka Klein osigurao 5.000\$ dobiti za sebe i svoje poslovne partnere. Iako je početno dogovorena podjela na tri jednaka dijela, partneri su se pokazali velikodušnima pa Klein je dobio 2.500\$, a preostalih 2.500\$ su podijelila druga dva partnera.

Istovremeno s informacijama o kupovini arka „inverted Jenny 24c“ i pretraživanjem poštanskih ureda, krenula je još jedna potraga za mogućim daljnjim arcima s istom greškom. Joseph Levy, voditelj zbirke američkih maraka pri Smithsonian Institution, čak uspjeva od upravitelja pošta New York dobiti dozvolu za pretraživanje svih zaliha marke 24c u depou pošte, pokušavajući tako za Smithsonian Institution osigurati slični arak, ukoliko postoji i on ga pronađe. Nažalost, niti jedan drugi arak nije pronađen.

Uz kupoprodaju arka Green i Klein su dogovorili da se arak rastrga te da se marke prodaju pojedinačno. No, prije nego je arak rastrgan, Klein je na poleđini svake marke olovkom označio točnu poziciju svake marke, što je danas od velike pomoći u praćenju prometa tim markama i rekonstrukciji arka.

Po podjeli arka oglašena je i prodaja pojedinačnih maraka, i to po 250\$ za potpuno zupčane marke, odnosno po 175\$ za marke s ravnim, nezupčanim rubom. No, odmah po objavi oglasa, oglas je povučen s obrazloženjem da su marke prodane u privatnim transakcijama; ustvari marke su prodane prije nego je oglas uopće dan na objavu.

Priča se da je pukovnik Green zadržao za sebe samo četiri bloka, uključujući i donji blok od 8 maraka sa strelicom i oznakom ploče. Međutim, tijekom 28 aukcije kojima je u vremenu od 1942.-1946. prodavana Greenova zbirka (Green je umro 1936. godine),

ukupno je ponuđeno 36 maraka „inverted Jenny 24c“, među njima i spomenuti osmerac, tri četverca, 5 potpuno zupčanih maraka te 13 od ukupno 19 maraka s jednim nezupčanim rubom. Dodatnih 18 maraka smatra se da su ostale neprodane i vraćene su pukovniku Kleinu.

Mnogo je priča o lošem postupanju pukovnika Greena sa svojim zbirkama, no sve te priče pokazale su se zlonamjernim. No, jedna priča je istinita; ona kako je pukovnik Green za svoju suprugu Mabel izradio privjesak u kojem je s jedne strane bila postavljena normalna marka 24c Jenny, a s druge strane jedna od „inverted Jenny 24c“ maraka, i to ona s pozicije 9.

Taj privjesak je gospođa Mabel Green 1950. godine poklonila svojoj prijateljici. Posljednja informacija o privjesku je iz 2002. godine, kada je privjesak ponuđen na aukciji aukcijske kuće Robert Siegel Auctions, no ostao je neprodan.

Interesanto je da, osim što je otkrivač i prvi vlasnik cijelog arka marke „inverted Jenny 24c“, William T. Robey nikada nije posjedovao niti jednog primjerka marke „inverted Jenny 24c“. U mnogim intervjuima koje je tijekom svog života dao novinarima Robey nikada nije izrazio želju za posjedovanjem primjerka ove marke, ali nije se nikada ni žalio na sva događanja koja su se uz cijeli arak događala. Ipak je 15.000 \$ 1918. godine vrijedilo vrlo mnogo.

William T. Robey nastavio je skupljati marke sve do svoje smrti 1949. godine.

Još je jedan interesantni podatak vezan uz Williama Robeya i njegovo otkriće arka „inverted Jenny 24c“.

Kao najavu izdavanja nove marke, mediji su tada vrlo opširno pisali o novoj prvoj avionskoj marci. Tako se znalo da će marka biti tiskana u dvije boje, da će se svaka boja tiskati zasebno tehnikom dubokotiska, tako da će svaka marka za kompletan tisak morati proći dva puta kroz tiskarski stroj.

To je znao i William Robey, koji kao da je predosjećao moguće tiskarske greške, pa je već 10. svibnja 1918. godine, dakle četiri dana prije službene prodaje marke pisao svom filatelističkom prijatelju Malcolm H. Ganseru:

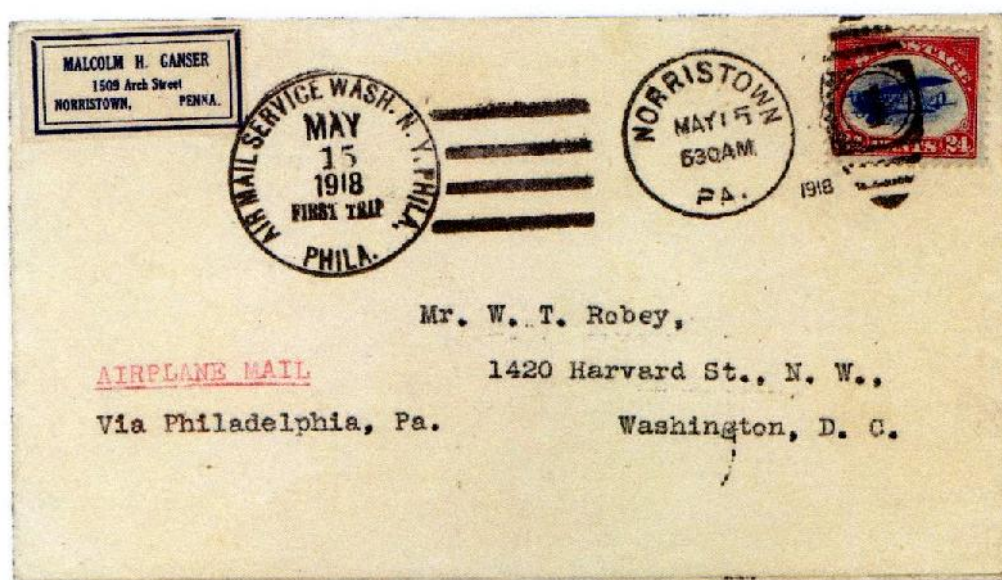
„....moglo bi te interesirati da se marka sastoji od dva dijela, koji se ugrađuju jedan u drugi, kao Pan-American izdanje. Mislim da bi vrijedilo obratiti pažnju na obrnute faze.“

Kao što je netko rekao, „....stol je već bio postavljen za slavlje Williama T. Robeya, samo u tom trenutku on to još nije znao..“.

Marka „Jenny 24c“ pripremljena je 1918. godine kao prva američka avionska marka uz otvorenje avionskog poštanskog prometa između Washingtona, New Yorka i Philadelphije, koji je počinjao 15. svibnja 1918. godine.

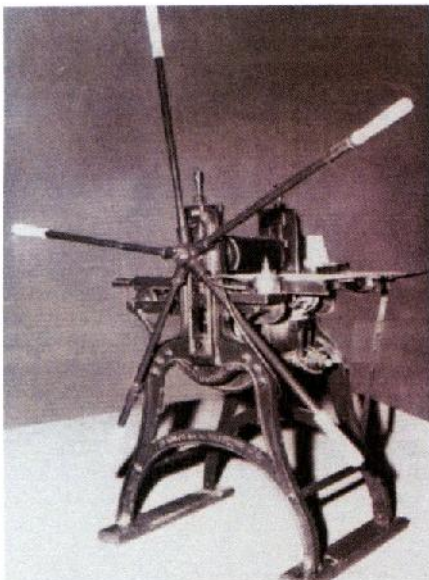

Interesantno je da se sačuvalo pismo koje je filatelistički prijatelj i partner Malcolm H. Ganser, isti onaj kojem je William Robey pisao o mogućim greškama u tisku, poslao Williamu T. Robeyu prvog dana nove poštanske usluge i to upravo tim prvim letom.

Objasnimo još okolnosti pod kojim je nastajala prva američka avionska marka „Jenny 24c“.

Službena tiskara američkih vrijednosnica, Bureau of Engraving and Printing, bila je tada 1918. godine zakrčena proizvodnjom i tiskanjem ratnih Državnih obveznica, a samo ratno vrijeme i mnogo mobiliziranih muškaraca rezultiralo je u manjku sposobnih i iskusnih radnika u svim djelatnostima, pa i u tiskarama. Nova poštanska usluga, avionski prijevoz pošte, sa novo uspostavljenom poštarinom od 24c, nije mogla biti plaćena niti jednom drugom markom u opticaju. Stoga je oblikovanje, tiskanje i isporuka nove avionske marke 24c bilo ograničeno rokom koji je odavno unaprijed određen kao dan uspostave avionskog prijenosa pošte: 15. svibnja 1918. godine. Dodatni problem bilo je inzistranje poštanske administracije da marka bude dvobojna. Taj detalj i opća zakrčenost tiskare ostalim poslovima rezultirali su tiskanjem marke „Jenny 24c“ na starom ručnom tiskarskom stroju imena „Spider“. Na tom stroju marke su se mogle tiskati samo u arku od 100 maraka.

Da bi se na tom tiskarskom stroju tiskale dvobojne marke, tiskanje se trebalo izvršiti u dvije posebne faze. Marka „Jenny 24c“ tiskana je tako da je prvo tiskan crveni okvir marke. Tiskarski pomoćnik je tako tiskane listove slagao na hrpu, dok nije tiskana cijela naklada samo crvene boje. Nakon toga se svaki tiskarski list ponovno ulagao u tiskarski stroj radi tiskanja srednjeg dijela marke, aviona, u plavoj boji.

Svaka tiskarska faza u sebi je sadržavala je nekoliko radnji.

Za prvu fazu tiskanja se tiskarska ploča, koja je složena na tiskarskom stroju, treba skinuti sa stroja i dobro zagrijati kako bi se poboljšalo prijanjanje boje na tiskarsku ploču. Nakon nanošenja tiskarske boje, tiskar je ploču pažljivo očistio kako bi na njoj boja ostala samo na dijelu ispupčenog dijela gravure. Prazni list papira uložio bi se u tiskarski stroj licem prema dolje, tiskarska ploča je postavljena na dnu stroja licem prema gore, i pomoću ručki na tiskarskom stroju opterećeni gornji dio tiskarskog stroja spustio bi se na papir, kako bi se pod velikim pritiskom izvršio otisak tiskarske ploče na papir. Tiskarski pomoćnik je otisnuti list papira izvadio iz tiskarskog stroja i tiskanom stranom prema dolje (ovo je važno za zapamtiti) slao na hrpu.

Za drugu fazu tiskanja bilo je potrebno tiskarsku ploče prve faze demontirati sa tiskarskog stroja, a nakon toga ponavljati sve faze prve faze tiskanja, s tom razlikom da se papir za tiskanje druge faze prije ulaganja u tiskarski stroj uzimao sa hrpe papira s već otisnutom prvom fazom. No, tisak prve faze je slagan na hrpu licem prema dolje, pa se prilikom uzimanja papira s te hrpe i umetanjem u stroj lako moglo dogoditi da se papir s prvom fazom tiska zakrene za 180°.

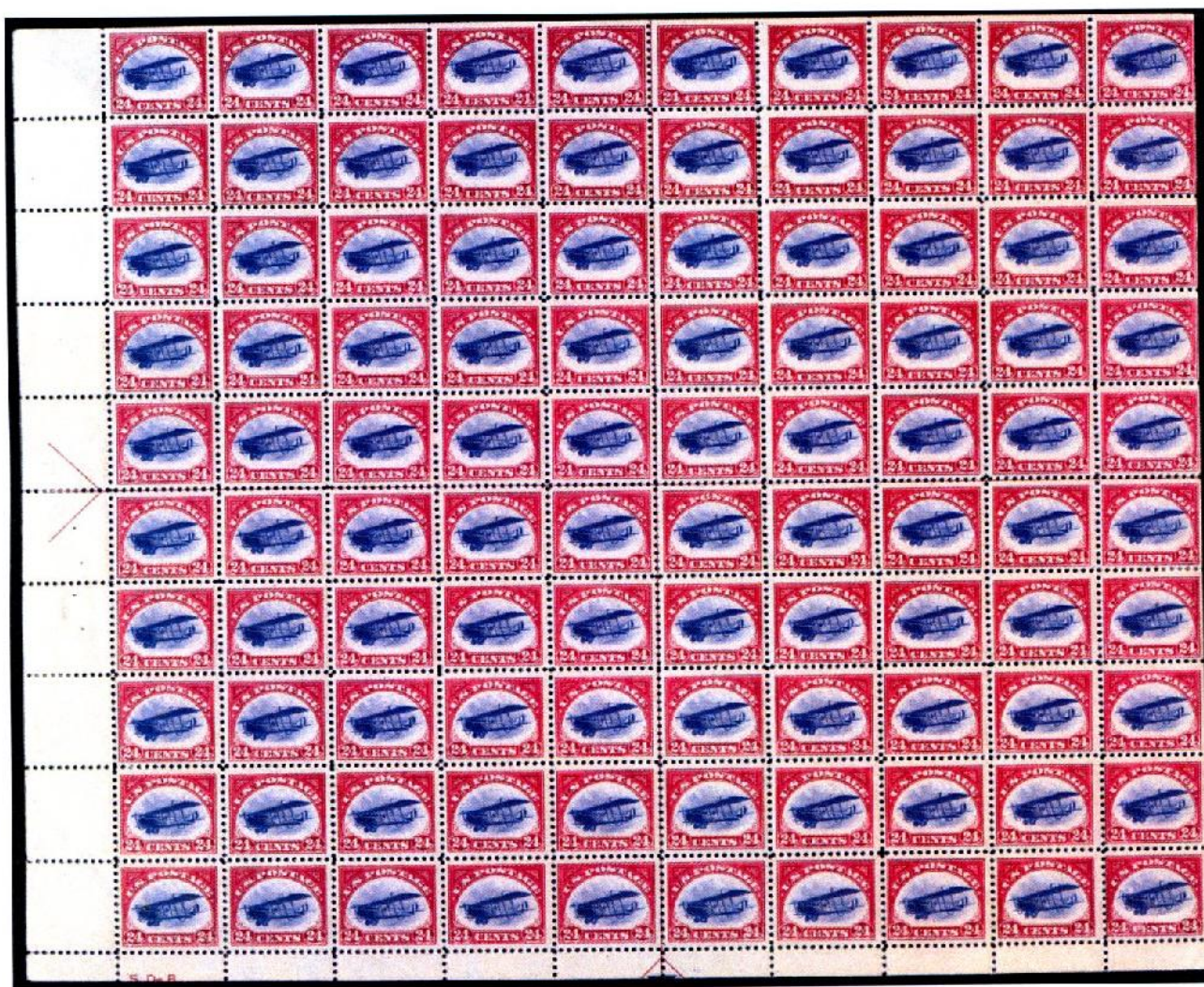
Naravno, nitko sa sigurnošću ne može tvrditi što se točno dogodilo. No dvije su mogućnosti: ili je papir zaokrenut za 180° prilikom vađenja iz stroja nakon tiska prve faze, ili je prilikom umetanja u stroj za tisak druge faze umetnut zaokrenut za 180°. Treće mogućnosti nema!!

Očito je da se ta greška dogodila na ograničenom broju listova, prema nađenim arcima s obrnutim tiskom, samo na 9 araka.

Nakon tiska obje boje, dakle nakon obje faze tiska, arci su se gumirali, zupčali i obrezivali sa dvije strane na odgovarajuću dimenziju, koju je uvjetovao stroj za pakiranje!!!

Svi arci prvog tiskanja, uključujući i 9 araka s tiskarskom greškom obrnute faze plave boje, obrezani su s gornje i desne strane. Tim obrezivanjem s gornje strane odrezani su i brojevi 8492 i 8493 koji su oznake ploča.

Od rubnih oznaka ovog izdanja preostala je samo crvena strelica na lijevom rubu arka, oznaka polovine arka, te kratice „S De B“ koje označavaju Samuela DeBindera, čovjeka koji je iz originalne gravure izradio tiskarske ploče.

Nakon što je otkriven arak „inverted jenny 24c“ i nakon što su opsežnom akcijom pretraživanja i provjere svog tiskanog materijala ove marke pronađeni i preostali pogrešno tiskani arci, na gornji rub arka dodan je tekst TOP u plavoj boji, na polje lijevo od broja ploče 8493, koji je također otisnut u plavoj boji. Taj tekst TOP dodan je kako bi se olakšalo otkrivanje eventualno budućih krivo otisnutih pojedinih faza.

Takvom pločom tiskana je stotina naklada marke „Jenny 24c“ i to je karakteristika tzv. drugog tiskanja. No, dodatkom teksta TOP samo u plavoj boji mogla se ustanoviti samo greška tiska plave boje, eventualna greška u tisku crvene boje tako se nije mogla otkriti. Zbog toga je u tzv. trećem tiskanju na gornji rub arka, na polje desno od broja ploče 8392 dodan tekst TOP u crvenoj boji.

Tako se u trećem tiskanju jednostavnom provjerom tiska na rubu araka jednostavno i lako mogla ustanoviti greška tiska: nedostaje li broj ploče ili tekst TOP u plavoj boji značilo je obrnuti tisak faze plave boje. I slično za crvenu boju: nedostatak teksta TOP u crvenoj boji značio bi grešku tiska crvene boje.

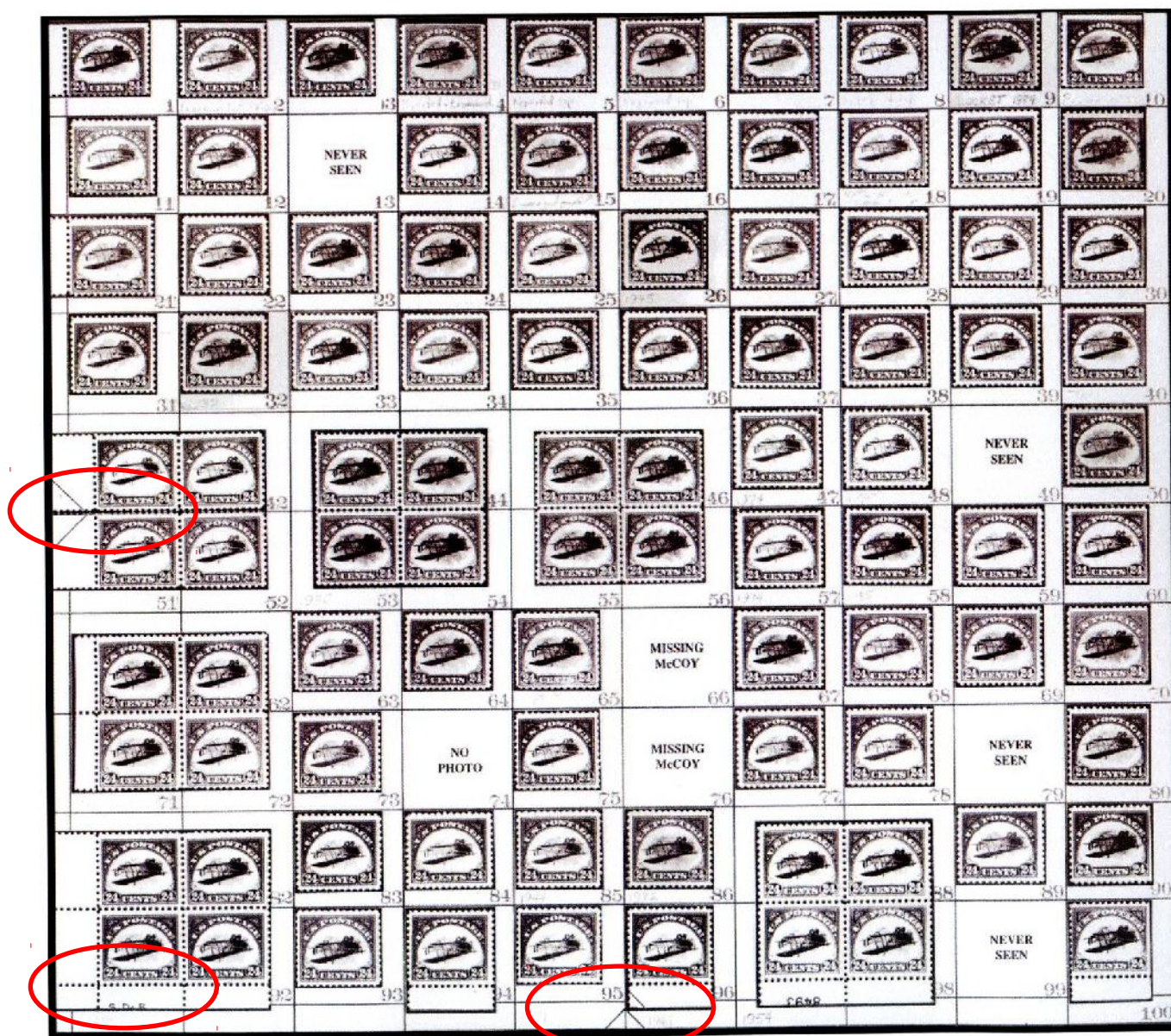

Naravno, takvo olakšano otkrivanje grešaka tiska zahtjevalo je da gornji rub arka ostane nedirnut, da se ne obrezuje. No, u slučaju kada gornji rub arka nije obrezan greške tiska plave i crvene boje mogle su se otkriti i bez dodavanja riječi TOP u crvenoj ili plavoj boji, jer su i brojevi ploče 8492 i 8493 u crvenoj i plavoj boji služili kao kontrolni elementi tiska: nepostojanja broja ploče 8492 u crvenoj boji na rubu arka iznad marke na pozicije 7 moglo je značiti grešku tiska crvene boje, dok je nepostojanja broja ploče 8493 u plavoj boji na rubu arka iznad marke na poziciji 4 moglo značiti grešku tiska plave boje.

Tako je dodavanje riječi TOP samo bilo „mazanje očiju“ medijima i širokim masama. Greška koja je dovela do postojanja „inverted jenny 24c“ marke bila je ljudska greška, to je trebalo priznati, a sve ostalo je bilo suvišno.

No, razlike u orgnizaciji arka prvog, drugog i trećeg tiskanja samo su rezultirale u dodatnom filatelističkom materijalu, jer su filatelisti specijalisti mogli u svoje zbirke uključiti tri različita gornja rubna bloka od 12 maraka, koji su se razlikovali po broju ploče i postojanju riječi TOP u obje tiskarske boje.

Sada kada se zna cijeli tehnološki proces tiskanja plavo-crvene avionske marke „Jenny 24c“, a ujedno zahvaljujući rekonstrukciji cijelog arka marke „inverted Jenny 24c“ koju je bilo moguće izvršiti zahvaljujući oznakama pozicije svake marke koje je na marke prije trganja arka napisano Klein, možemo sa sigurnošću reći kako je došlo do greške tiskanja koja je dovela do „inverted Jenny 24c“.

Pogledate li pažljivo rekonstrukciju cijelog arka „inverted Jenny 24c“ možete primijetiti kako je kratica S De B, koja je tiskana crvenom bojom, na svojem mjestu, ispod 91. marke arka. Na svojem mjestu se nalazi i strelica vodilja polovine arka, između 41. i 51. marke, također tiskana crvenom bojom. Na svojem mjestu se nalazi i vodilja polovine arka, između 95. i 96. marke.

Još jedan detalj može pomoći u rekonstrukciji događanja u tiskanju, a to je činjenica da je i arak „inverted Jenny 24c“ obrezan kao i svi ostali normalni arci, dakle po gornjem i desnom rubu arka.

I upravo taj detalj može biti najznačajniji u rekonstrukciji događanja prilikom tiskanja.

Dakle, jasno je da je crvena boja otisnuta kako treba, jer crvena boja je tiskana prva i teško je zamisliti grešku u rukovanju prilikom prve faze. Osim toga, sasvim je svejedno kako je papir u stroj uloženi prilikom tiska crvene boje. Prva greška tijekom prve faze tiska mogla se dogoditi po završetku tiska, dakle nakon što je tisak izvršen, jer se moglo dogoditi krivo okretanje papira prilikom vađenja iz stroja.

Obzirom da je plava boja otisnuta obrnuto prema crvenoj boji, jasno je da je papir prilikom tiska plave boje u stroj uloženi obrnuto. Isto tako, bitno je da je orijentacija arka bila ispravna u trenutku obrezivanja, jer bi inače arak bio obrezan s donje i lijeve strane.

Uz pretpostavku da se orijentacija arka nije mijenjala tijekom gumiranja, zupčanja i obrezivanja arka, što je također upitno, ali vjerojatno, nameće se zaključak da je do jedine greške, ali greške u više koraka, došlo tijekom tiskanja.

Naime, da bi se plava boja tiskala naglavačke prema crvenoj boji, a da bi arak bio u ispravnoj orijentaciji prilikom obrezivanja, morala se dogoditi dvostruka greška:

- ♣ nakon tiska crvene boje arak je bio naglavačke složen na hrpu pa kao i svi ostali arci uloženi u stroj radi tiska plave boje, pa nakon toga ponovno zakrenut za 180° kako bi bio u ispravnom položaju za obrezivanje
- ♣ nakon tiska crvene boje arak je bio ispravno složen na hrpu, ali naglavačke uloženi u stroj radi tiska plave boje, pa nakon toga ponovno zakrenut za 180° kako bi bio u ispravnom položaju za obrezivanje

Svatko tko ima ikakvog znanja o teoriji vjerojatnosti i teoriji pogrešaka zna da je vjerojatnost dvostruke pogreške vrlo mala (ako vam je vjerojatnost neke greške 1% odnosno 0,01, vjerojatnost dvostruke greške je $0,01 \times 0,01 = 0,0001$ odnosno 0,1‰).

Stoga se nameće još jedan scenario, kojim se greška događa samo jednom.

Zamislite da je tiskarska ploča za plavu boju na početku tiskanja plave boje uložena u tiskarski stroj naglavačke, prema orijentaciji prethodno uložene tiskarske ploče za crvenu boju. Moguće je da su tiskarski radnici to primijetili nakon nekoliko otisnutih araka, preokrenuli ploču u tiskarskom stroju te nastavili tiskanje, bez uništavanja prethodno tiskanog materijala.

O tome, nažalost, nema nikakvih zapisa i svjedočanstava, kao ni o bilo kojoj drugoj ljudskoj grešci koja se dogodila tijekom tiskanja marke. Nema saznanja da su tiskarski radnici tijekom tiskanja učinili bilo što što nije uobičajeno. Ne zna se da li je tiskarski pomoćnik možda morao na WC, pa je glavni tiskar nastavio tisak sam, čime se poremetila rutina tiskanja i eventualno način ulaganja ili izvlačenja papira iz tiskarskog stroja te je došlo do greške. Nema zapisa da je dio već crvenom bojom tiskanog papira možda ispao sa hrpe te je vraćanjem na hrpu možda vraćen u obrnutom položaju. Nema ni informacija da su prilikom gumiranja, zupčanja ili obrezivanja araka pojedini arci bili zaokretani jer su bili „krivo“ orjentirani.

Zašto nema zapisa ni o krivom ulaganju tiskarske ploče za plavu boju u stroj? Pa radi se o direktnoj ljudskoj greški tiskarskog osoblja, zbog koje bi okrivljeni tiskarski radnik sigurno dobio otkaz, a u ljudskoj je prirodi i da se greške prikrivaju.

No, svatko tko je ikada vidio tiskanje u tehnici knjigotiska zna da su radnje prilikom tiska čista rutina, i u normalnom procesu tiskanja dubokotiskom teško je pretpostaviti dvije krive radnje osoblja. To se jednostavno teško može dogoditi.

Krivo ulaganje tiskarske ploče za plavu boju u tiskarski stroj jedno je od jednostavnih i logičnih obrazloženja nastanka tiskarske greške.

Pitanje je hoće li se ikada razotkriti splet okolnosti koje su dovele do tiskanja 9 araka „inverted Jenny 24c“ marke.

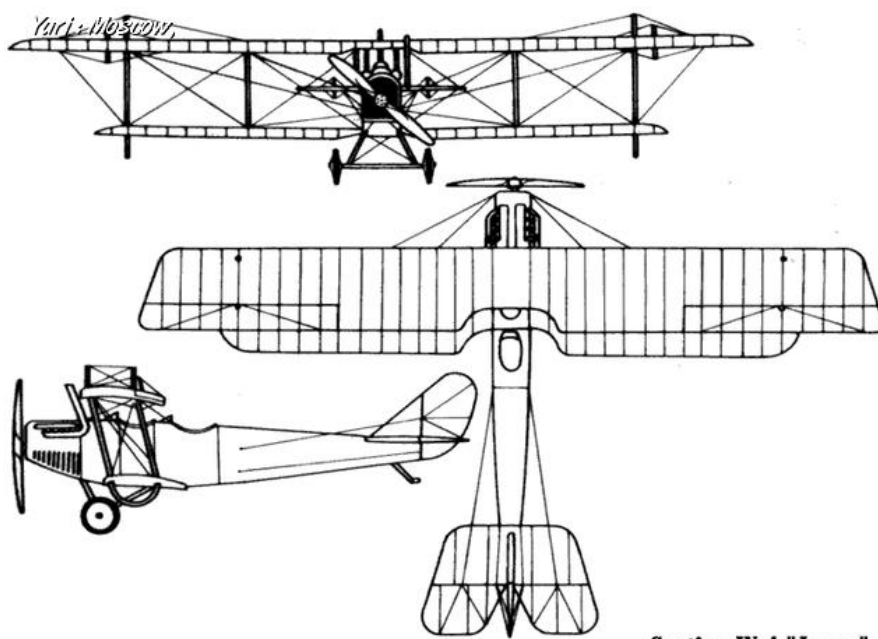
Vjerodostojnih informacija je premalo, a otvorenih mogućnosti je previše.

Na kraju krajeva, ne treba sve biti otkriveno do kraja. Ova marka, odnosno arak maraka, zaslužuje da bude obavljen velom tajnovitosti! Zaslužuje to, ako ničim drugim, činjenicom da je od 2.198.600 tiskanih maraka, od kojih je 2.234.988 maraka pušteno u opticaj, pronađeno samo 100 primjeraka obrnutog tiska plave boje, poznate pod imenom „inverted Jenny 24c“.

I na kraju, samo jo nekoliko informacija o imenu marke.

Tijekom Prvog svjetskog rata intenzivna uporaba aviona u bitkama i izviđanjima postavila je avijaciju kao bitni element državne sigurnosti svake zemlje, pa i u SAD. Istovremeno je nastala i ideja organiziranja američkog vladinog avionskog poštanskog saobraćaja, a oformljena inicijativna grupa uspjela je dobiti i državnu potporu od 100.000 \$ za uspostavljanje eksperimentalne zračne rute. Uskoro je uspostavljena i suradnja s američkom vojskom, koja je pristala ustupiti avione i pilote ministarstvu pošte za novu avionsku poštansku uslugu.

Za prometovanje na novo uvedenoj avionskoj poštanskoj liniji ministarstvo pošta je naručilo 6 aviona tip Curtiss JN4-H „Jenny“.

Curtiss JN-4 "Jenny"

Radilo se o avionu dvokrilcu, za dva člana posade, koji su za potrebe avionske poštanske linije bili prerađeni tako da je prostor drugog člana posade prerađen u spremište za poštu.

Kao i uvijek kada se radi pod pritiskom vremena i na brzinu, splet okolnosti zadaje probleme. Tako su avioni iz tvornice isporučeni tek 13. svibnja 1918. godine, dakle samo dva dana prije najavljenog otvaranja avionske poštanske linije i prvog leta. Da stvar bude još gora, stigli su neopremljeni, tako da ih je na licu mjesta trebalo još opremiti i kompletirati. Pod pritiskom vremena, samo su dva aviona bila dovršena i pregledana prema strogim zrakoplovnim zakonima, tako da je treći avion, potreban za uspostavu avionske poštanske linije bio posuđen u posljednjem trenutku.

Istoremeno s organizacijskim pripremama zrakoplovnih snaga, pripremalo se i puštanje u promet prve američke avionske marke. Nacrt i gravuru za ovu poštansku marku radio je Clair Aubrey Huston, umjetnik koji je zaslužan za izgled većine američkih poštanskih maraka od 1903. godine. Graveru su u pripremnoj fazi osmišljavanja izgleda poštanske marke i izrade gravure sigurno bili dostavljeni serijski brojevi svih šest aviona koji su se opremali za letove na avionskoj poštanskoj ruti. No, morao se dogoditi nevjerojanti splet okolnosti da avion prikazan na marci, serijskog broja 38262, bude upravo onaj avion koji je 15. svibnja 1918. godine prvi poletio na novoj avionskoj poštanskoj ruti.

A tako je upravo bilo!

Prvi avion koji je poletio na novo uspostavljenoj avionskoj poštanskoj ruti Washington-New York-Philadelphia bio je upravo Curtiss JN4-H serijskog broja 38262, upravo onaj koji je i prikazan na prvoj američkoj avionskoj poštanskoj marci 24c Jenny, puštenoj u promet upravo radi uspostavljanja te novo uvedene američke poštanske usluge, avionskog prijevoza pošte.

SA SVJETSKIH AUKCIJA

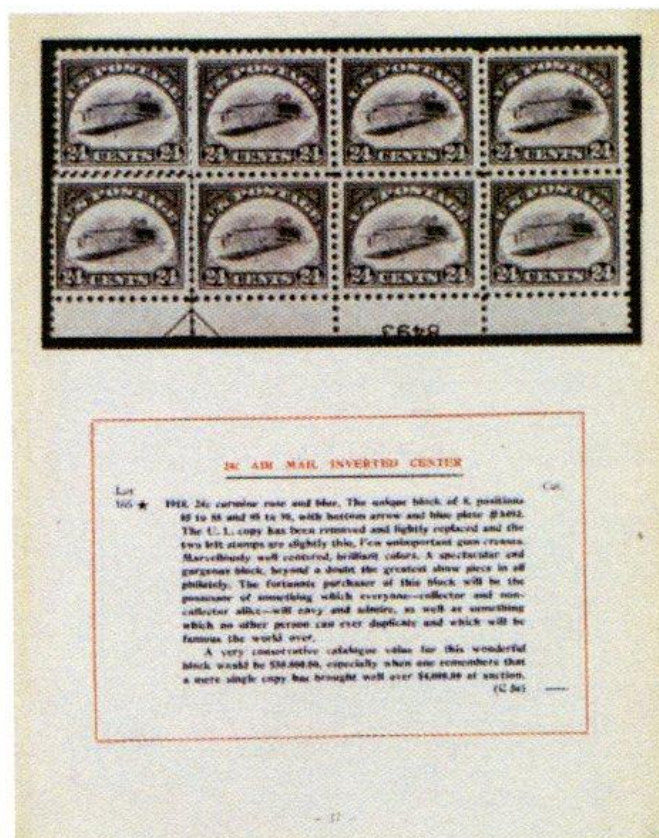
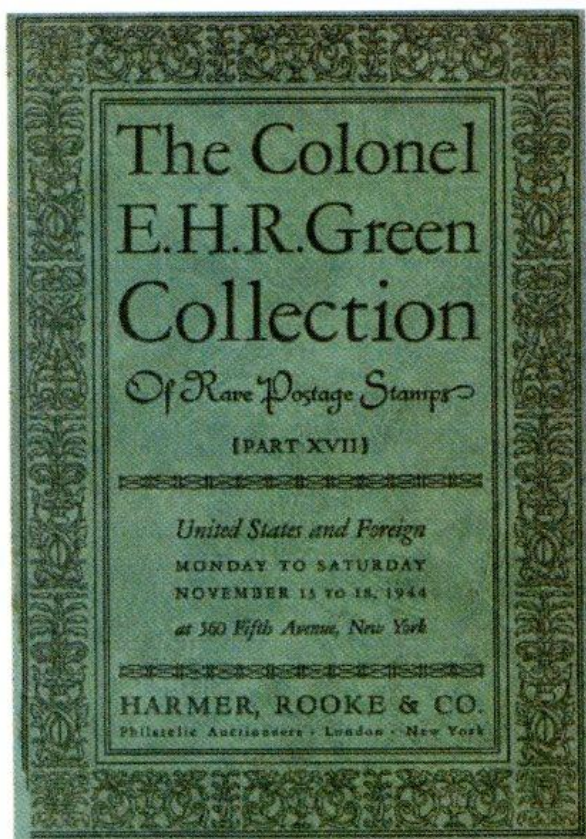
U ovom broju GLASILO povezati ćemo rubrike IZ POŠTANSKE POVIJESTI i SA SVJETSKIH AUKCIJA u jednu cjelinu, tako da ćemo obraditi svjetske aukcije marke „inverted Jenny 24c“.

Povod za takav pristup svakako je posebni status koji marka „inverted Jenny 24c“ uživa među filatelistima, no uz tu marku vezani su i neki svjetski rekordi u cijenama postignutim na svjetskim aukcijama.

Rekorder u cijeni svakako je jedinstveni četverac sa plavim brojem ploče 8493 otisnutim naopačke na donjem rubu arka. Obzirom na postojanje samo jednog arka marke „inverted jenny 24c“ ovo je svakako jedan od najvećih, ako ne i najveći, svjetski unikat.

Na aukcijskim prodajama ovaj se blok prvi puta pojavio 1944. godine, na prvoj od 28 aukcija na kojima je prodavana zbirka pukovnika Edwarda H.R. Greena. Prilikom trganja arka „inverted jenny 24c“ sačuvan je donji osmerac maraka, koji je sadržavao donju vodeću strelicu i oznaku ploče, kojeg je pukovnik Green zadržao za sebe. Taj osmerac je za života pukovnika Greena ostao u njegovoj zbirci, pukovnik Green je umro 1936. godine, i prvi puta se pojavio na aukcijskoj prodaji aukcijske kuće Harmer, Rooke & Co. koja se održavala od 13-18. studenog 1944. godine.

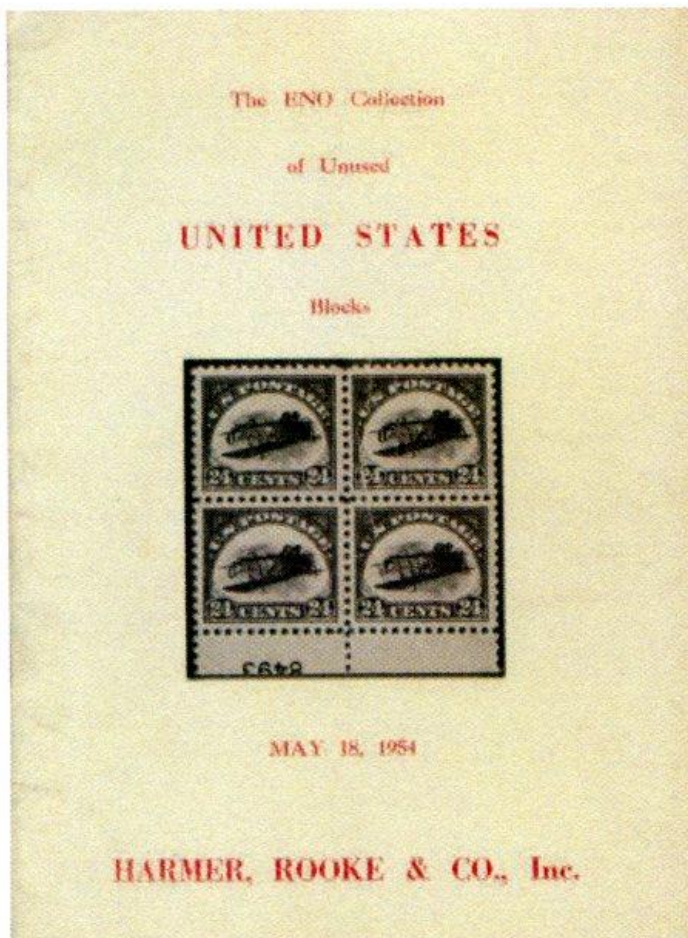

Tada je postalo jasno da je gornja lijeva marka odvojena od ostalih sedam maraka, osmerac je ponuđen kao rekonstrukcija osmerca, a u opisu tog objekta još je navedeno da su dvije lijeve marke oštećenog papira.

Usprkos ratnog vremena i opće recesije, i takav osmerac je prodan za 27.000 \$. Kupio ga je njujorški trgovac Y. Souren u ime skupljača Amosa Enoa.

Nakon ove transakcije osmerac je smanjen na četverac sa oznakom ploče.

Zbirku Amosa Enoa također je prodavala aukcijska kuća Harmer, Rooke & Co. , i to 18. svibnja 1954. godine, kada je četverac s oznakom ploče postigao cijenu od 18.250 \$.

Četverac su kupili braća Raymond i Roger Weill u ime tada nepoznatog klijenta, čije ime se saznalo tek nekoliko desetljeća kasnije. Kupac je, naime, bio Benjamin Dwight Phillips. B.D. Phillips je bio nasljednik obitelji T.W. Phillips, vlasnika velike plinske i naftne kompanije iz mjesta Butler, Pennsylvania. Svoju filatelitičku zbirku B.D. Phillips počeo je stvarati 1946. godine kupovinom dijela zbirke Warrena H. Colsona. Braća Weill su tijekom godina uspjeli pridobiti B.D. Phillipsa za svog klijenta te su ga godinama zastupali na velikim aukcijama. Tako se kasnije utvrdilo da su najveće kupovine braće Weill, uključujući i kupovinu zbirke Caspary, bile izvršene u ime B.D. Phillipsa.

Benjamin Dwight Phillips je umro 1968. godine, no prije nego je umro zbirku je prodao za 4,700.000 \$, što je bila rekordna cijena postignuta za filatelističku zbirku. Iako su braća Weill reklamirali da je prodaja obavljena za anonimnog kupca, u svojim kasnijim sjećanjima su razjasnili da su prije prodaje zbirke proveli nekoliko dana u kući B.D. Phillipsa, na njegov zahtjev, procjenjujući zbirku prije svoje gotovinske ponude. Interesanta je priča braće Weill, po kojoj je B.D. Phillips, poznat po svojim lovačkim sklonostima, ušao u sobu u lovačkoj jakni, s kapom na glavi i sačmaricom preko ramena, saslušavši ponudu na 4,700.000\$ rekao „Zvuči dobro, dečki“ („Sounds good, boys“), prihvatio ponudu, napustio sobu te otišao u lov na patke. Time su braća Weill kupila jednu od najvećih, ako ne i najveću, zbirku američke filatelije svih vremena.

Osim četverca s brojem ploče, zbirka B.D. Phillipsa sadržavala je još četiri bloka marke „inverted Jenny 24c“ (četverac sa središnjom vodećom linijom 45-46/55-56, donji lijevi četverac sa inicijalima gravera 81-82/91-92, četverac 47-48/57-58 koji je kasnije rastrgan u pojedinačne marke, te rekonstruirani četverac 41-42/51-52 s lijevom vodećom strelicom), te četiri pojedinačne marke.

Četverac „inverted Jenny 24c“ s brojem ploče se nije pojavljivao na prodajama dok je bio u vlasništvu braće Weill. No, dva puta se pojavio na izložbama, Anphilex 1971. i Interphil 1976., i to u dijelu „filatelističke aristokracije“.

Postoji informacija da je četverac s brojem ploče 1971. godine prodan skupljaču specijalisti za greške s Istočne obale, čiji identitet nikada nije objavljen. Braća su ga kasnije otkupila natrag kroz kupovinu cijele zbirke, te ga zadržali u svojem posjedu sve do 1989. godine. Te 1989. godine cijela zbira braće Weill prodana je Hambros banci, a ona je, tijekom listopada, putem akcijske kuće Christie*s u New Yorku organizirala prvu aukcijsku prodaju zbirke braće Weill, a četverac „inverted Jenny 24c“ s brojem ploče prodan je po isključnoj cijeni od 1.000.000\$, odnosno ukupnih 1.100.000\$, što je već tada bila rekordna cijena za američki filatelistički objekt.

Kupac tog, i u svjetskim okvirima, izvanserijskog filatelističkog objekta nije bio aktivni filatelist, čak ni filatelist. Vlasnik je taj jedinstveni blok kupio samo zato jer je želio posjedovati neku veliku svjetsku filatelističku rijetkost. I to mu je bio jedini filatelistički objekt u posjedu. Ništa drugo od filatelije nije ga interesiralo. I zadržao ga je u svom posjedu sve do ove posljednje prodaje 19. listopada 2005. godine putem aukcijske kuće Siegel Auction Galleries, Inc., kada je ostvarena, opet, rekordna isključna cijena od 2.700.000 \$, odnosno konačna cijena, koja uvećana za 10% aukcijske provizije, iznosi 2.970.000 \$. Napomenimo da je procijenjena cijena ovog četverca na aukciji bila 2,500.000-3,500.000 \$.

Naravno, uz takve filatelističke rijetkosti vezan je financijski dobitak. Vrhunska filatelija odavno je prerasla okvire hobija. Samim time što su veliki filatelistički objekti skupi, kupovanje svjetskih rijetkosti odavno je najisplativije financijsko ulaganje. Već dugi niz godina praksa na svjetskim filatelističkim aukcijama pokazuje da na kupovini i prodaji svjetskih rijetkosti ne možete izgubiti. Koliko god platili neku rijetkost, nakon nekoliko mjeseci ćete prodajom tog istog objekta zaraditi barem 10%. To vam se ne čini mnogo, no u financijskim investicijskim krugovima dobit od 20% godišnje danas je moguće ostvariti samo vrlo rizičnim transakcijama na burzi. A uz rizične transakcije vezan je i vrlo visoki rizik gubitka. Nerizičnim financijskim transakcijama moguće je zaraditi najviše 3-4%, što je red veličine godišnje kamate na (oročenu) štednju ili godišnja kamata na državne obveznice. Kad te iznose usporedite sa godišnjom stopom inflacije, koja je u većini normalnih svjetskih država 4-5%, ispada da nerizičnim financijskim transakcijama realno gubite 1-2%. Čak i da ostvarujete dobit od 1-2%, u financijskim investicijskim krugovima takav dobitak je omalovažavajući.

Vratimo se mi filatelističkim aukcijama marke „inverted jenny 24c“ !!!

Posljednjih 10-tak godina na filatelističkim aukcijama aukcijske kuće Robert A. Siegel Auction Galleries Inc. poštanska marka „inverted jenny 24c“ pojavila se nekoliko desetaka puta.

Pamti se nedavna aukcija marke s pozicije 57 kada je 2007. godine postignuta konačna cijena od astronomskih 977.500 \$, (isklična cijena od 850.000 \$ +15% aukcijske provizije),

što je svjetski rekordna cijena ikada plaćena za jednu američku poštansku marku. Ta cijena je čak premašila cijenu postignutu za američku marku 1c Z-Grill iz 1868. godine, koja nije unikat, (poznata su dva primjerka, no samo jedan je u privatnim rukama i dostupan je potencijalnim kupcima), a jedini filatelistima dostupni primjerak je onaj koji je 2000. godine tijekom aukcijske prodaje tzv. Zoellner zbirke prodan za tada rekordnih ukupnih 938.000 \$.

Kad smo već kod marke 1c Z-Grill, recimo i to da je prethodno prikazani četverac „inverted Jenny 24c“ sa brojem ploče kupljen zato da bi bio zamijenjen baš za tu marku 1c Z-Grill, čime cijena od 2.970.000\$ postaje posljednja prodajna cijena i za marku 1c Z-Grill. Time to postaje svjetski rekordna cijena za jednu američku marku, i to rabljenu !!

O 1c Z-Grill marci iz 1868. godine autor je davno objavio članak u HRVATSKOJ FILATELIJI. No, kako se ta marka ponovno pojavila pod povećalom filatelističke javnosti, obnovljeni članak, sa novim informacijama i prikazom OBA poznata primjerka te marke, biti će objavljen uskoro i u GLASILU FD ZABOKY.

Vratimo se na rekonstrukciju cijelog arka marke „inverted Jenny 24c“ i aukcijske prodaje pojedinačnih maraka.

Marka s pozicije 21 sa lijevim rubom arka, nažalost sa laganim tragom „falca“ na gornjem lijevom dijelu ruba arka i marke, ponuđena je na aukciji Siegel Auction Galleries 7. lipnja 2008. godine po početnoj cijeni od 400.000 \$, po kojoj isključnoj cijeni je i prodana.

Marka s pozicije 24, nažalost također s tragom „falca“ ponuđena je na aukciji Siegel Auction Galleries 8. svibnja 2008. godine kao dio zbirke Jay Hoffman po početnoj cijeni od 400.000 \$, a prodana po isključnoj cijeni od 300.000 \$.

Već ranije spomenuta marka s pozicije 57 je jedna od maraka četveraca iz zbirke B.D. Phillipsa i braće Weill. Razlog trganja tog četverca 47-48/57-58 leži u dvije činjenice: jedna je da se četverci kao blokovi ove rijetke marke teško prodaju jer za razliku od četverca s brojem ploče nisu unikat; druga je činjenica da su marke na pozicijama 57 i 58 izuzetno dobro, možda najbolje, centrirane marke iz cijelog arka, pa je procjena da će postizati bitno više cijene od ostalih pojedinačnih primjeraka. I ta druga činjenica se obistinila!

Marka s pozicije 57, nažalost također marka s laganim tragom „falca“, ponuđena je na aukciji Siegel Auction Galleries 12. studenog 2007. godine po početnoj cijeni od 400.000 \$, a prodana je po isključnoj cijeni od 850.000\$, što je s dodatkom od 15% aukcijske provizije činilo rekordnu konačnu cijenu za jednu američku marku od 977.500 \$.

Ta cijena ne čudi, obzirom da se radi o marci izuzetne kvalitete, kao i činjenici da su danas na filatelističkom tržištu posebno traže i cijene marke izuzetne kvalitete. S tom karakteristikom filatelističkog tržišta pozabaviti ćemo se u nekim od slijedećih nastavaka naših rubrika FILATELISTIČKA POČETNICA i SA SVJETSKIH AUKCIJA.

Ovaj primjerak marke prethodno je bio ponuđen na aukciji 1. ožujka 2002. godine aukcijske kuće Siegel Auction Galleries kao dio William C. Mack zbirke zračne pošte, kada je ponuđen po početnoj cijeni od 170.000\$, a prodan po iskličnoj cijeni od 135.000\$. I tijekom ranijih prodaja ova marka je postizala izuzetne rezultate. Tako je ova marka ponuđena na aukciji Siegel Auction Galleries 15. svibnja 1999. po početnoj cijeni od 150.000 \$, a prodana je po iskličnoj cijeni od 160.000 \$, što je za 1999. godinu fantastični rezultat. No, i kada je ponuđena na prodaju 2. svibnja 1987. godine po procjenjenoj cijeno od 115.000 \$ prodana je po sikličnojcijen od 130.000\$ što je te 1987. godine bio fantastični rezultat. No, sasvim je nerazumna procjenjena cijena od 13.500\$ sa aukcije održane 29. travnja 1981. godine, no filatelističko tržište nije tržište neznalica, pa je marka usprkos takvoj procjenjenoj cijeni dostigla iskičnu cijenu od 160.000\$. Uspoređujući s današnjim cijenama, mislim da je taj rezultat u rangi onih nedavnih 850.000\$.

Marka s pozicije 13, sa lagano oštećenom originalnom gumom, ponuđena je na aukciji Siegel Auction Galleries 16. lipnja 2007. godine po početnoj cijeni od 275.000 \$, a prodana je po iskličnoj cijeni od 220.000 \$.

Interesantni je podatak uz ovu marku da je pojavljivanje na ovoj aukciji bilo njezino prvo pojavljivanje na aukcijskim prodajama od trenutka kada je arak „inverted Jenny 24c“ rastrgan u pojedinačne marke i blokove maraka.

Marka s pozicije 38 ponuđena je na aukciji Siegel Auction Galleries 22 svibnja 2007. godine kao dio Saddleback zbirke američkih grešaka i blokova s brojevima ploča po procjenjenoj cijeni od 275.000 \$, a prodana je po iskličnoj cijeni od 350.000 \$.

Iako se radi o marci s jedva vidljivim tragom „falca“, ova marka je jedna od svega nekoliko izuzetno dobro centriranih i savršeno očuvanih maraka iz cijelg arka „inverted Jenny 24c“, što postignuta cijena samo potvrđuje.

No, ta ista marka pojavila se i na aukciji Siegel Auction Galleries 20. studenog 1993. godine, kada je ponuđena po procjenjenoj cijeni od 135.000\$. a prodana po iskličnoj cijeni od 125.000\$, što je za 1995.godinu odličn rezultat.

Marka s pozicije 40 vjerojatno je marka u najlošijem stanju od svih 100 maraka „inverted Jenny 24c“. Ta marka je jedna od žrtava neodgovarajućeg čuvanja i rukovanja markama u zbirci pukovnika Greena, po čemu je on nažalost bio poznat. Marka je prvi puta ponuđena na prodaju 27. ožujka 14. godine tijekom XV aukcije zbirke Green, kada je opisana kao „marka bez gume“. Nakon te aukcije, ponuđena je 1966. na prodaju kao dio Max Simon zbirke, a nakon toga ponovno tek 13. svibnja 2006 godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 225.000 \$, a zbog svog lošeg stanja prodana je po iskličnoj cijeni od samo 50.000 \$.

Marka s pozicije 84 jedna je od najviše šest maraka „inverted Jenny 24c“ marke potpuno nerabljene, sa originalno očuvanom gumom bez tragova „falca“. Osim ove marke, to su još marke s pozicija 29, 33, 68, 74, 77 i 84. Nažalost, nekadašnji standardi čuvanja maraka uključivali su i „falca“ kao jedno od rješenja ulaganja maraka u pripremljene ilustrirane albume, (drugi način je bilo lijepljenje maraka na svoja mjesta, što je još gore rješenje), pa su klasične nerabljene marke vrlo rijetke u savršenom stanju, posebno gume.

Ova marka je ponuđena na prodaju 10. prosinca 2005. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 325.000 \$, a prodana je po iskličnoj cijeni od 280.000 \$.

Marka s pozicije 35 jedna je od samo nekoliko odlično centiranih maraka „inverted Jenny 24c“, nažalost i na ovoj marci se vide tragovi „falca“.

Ova marka je ponuđena na prodaju 19. listopada 2005. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 170.000 \$, a prodana je po iskličnoj cijeni od 270.000 \$, što je još jedno priznanje njezinoj izuzetnoj kvaliteti, prvenstveno odličnom centriranju i dobrom stanju gume.

Kao što smo već napomenuli, marka s pozicije 58 jedna je od pojedinačnih maraka dobivenih razdvajanjem četverca 47-48/57-58 koji je bio dio zbirke B.D.Phillipsa i braće Weill. Upravo su braća Weill razdijelili četverac na zahtjev nekoliko skupljača koji su bili spremni kupiti pojedinačne, ali točno određene kvalitetne pozicije. Ovu marku je Weill prodao 1975. Hooveru, koji ju je 1985. godine prodao skupljaču Bruceu McNallu. Brian McNall je marku kupio tako da ju je uz nadoplatu Hooveru zamijenio za marku s pozicije 3. Marka je bila i dio poznate Zoellner zbirke, koja je 8. listopada 1998. godine ponuđena po početnoj cijeni od 150.000\$, a prodana po iskličnoj cijeni od 175.000 \$, što uz 10% aukcijske provizije čini ukupnu cijenu od 192.500 \$, što je za to vrijeme bio fantastični rezultat. Tada je marka posljednji puta prodana bez PSE certifikata o kvaliteti („grade“).

Ova marka je ponuđena na prodaju 3. lipnja 2005. godine na aukciji Siegel Auction Galleries po prvi puta sa PSE certifikatom koji joj potvrđuje kvalitetu po američkim standardima u rangi XF-SUP95 (extremely fine, superb 95), što je samo potvrdilo da je marka s pozicije 58 najkvalitetnija od svih postojećih maraka „inverted Jenny 24c“. Marka je ponuđena po početnoj cijeni od 170.000 \$, a prodana je po iskličnoj cijeni od 525.000 \$, odnosno uz 10% aukcijske provizije po konačnoj cijeni od 577.500 \$, što je tada bila svjetska rekordna cijena za jednu američku marku, što je bilo još jedno priznanje njezinoj izuzetnoj kvaliteti, prvenstveno odličnom centriranju i dobrom stanju gume, iako je i na ovoj marci na donjem lijevom dijelu jedva vidljivi trag „falca“. Trgovanje i ovom markom potvrđuje uspješno financijsko ulaganje u izuzetne filatelističke objekte: od posljednje prodaje prije 7 godina marka je donijela ukupno 300% dobiti, što je čak i za rizične burzovne špekulacije nezamislivo. Istina, i PSE certifikat je koštao, ali cijena certifikata je neznatna u usporedbi s dobiti koju je taj certifikat donio!! Jer, budimo svjesni toga, certifikat je ovu marku uzdigao do statusa najkvalitenije marke „inverted Jenny 24c“, čime je i ova marka postala jedinstvena i bez konkurencije.

Opisujući povijest cijelog arka „inveretd Jenny 24c“ te ulogu pukovnika Greena, spomenuli smo privjesak koji je od marke „inverted Jenny 24c“ s pozicije 9 pukovnik Green načinio za svoju suprugu Mabel. Osim marke „inverted jenny 24c“, u privjesak je umetnuta i „normalna marka „Jenny 24c“. Marke su razdvojene i u privjesku poklopljene staklom, tako da je marka „inverted jenny 24c“ s pozicije 9 potpuno očuvana i neoštećena. Pretpostavlja se da je marka s pozicije 9 potpuno očuvane originalne gume i da nikad nije „falcana“, no to se bez otvaranja privjeska ne može utvrditi.

Upravo taj privjesak se pojavio 18. svibnja 2002. godine na aukcijskoj prodaji Siegel Auction Galleries po početnoj cijeni od 170.000\$, no usprkos svojoj atraktivnosti i kao nakit, a ne samo kao poštanska marka, ostao je neprodan.

Marka „inverted Jenny 24c“ s pozicije 75 ima posebnu povijest. To je donja lijeva marka tzv. McCoy četverca 65-66/75-76.

Četverac je nekada bio vlasništvo poznatog filateliste Arthura Hinda, koji ga je 1933. godine na aukciji prodao tvrtki Stamp&Coin Co.. Spencer Anderson je 1936. godine taj prodao četverac prodao Ethel B.Stewart, koja je kasnije postala gđa Ethel McCoy.

Ethel McCoy je 1955. godine sudjelovala na godišnjoj konveciji APS-a koja se održavala u mjestu Norfolk, Va., gdje je izložila, između ostalog, i četverac „inverted Jenny 24c“ marke.

Rano ujutro 23. rujna 1955. godine lopov je provalio u zaštitni omot s McCoy četvercem, ukrao marke, a jedino što je u izlošku ostalo bio je prazni izložbeni list.

Nažalost, četverac nije nikada vraćen, ali kasnije su pronađene pojedinačne marke iz četverca.

Tri godine kasnije, ovu marka, koja je bila donja lijeva marka McCoy četverca, braći Weill je ponudio je trgovac iz Chicaga. Nakon što su prepoznali marku kao dio ukradenog McCoy četverca, braća Weill su obavijestila FBI, no vrijednost pojedinačne marke je bila ispod vrijednosti kada se FBI može angažirati !!! te prodaja nije bila predmet kriminalističke istrage. Obzirom na sumnju da se radi o ukradenoj robi, braća Weill nisu realizirali kupnju i marku su vratili trgovcu. Osumnjičeni trgovac je tvrdio da je marku kupio prije krađe 1955. godine.

Marka se ponovno na kratko pojavila 1970. godine, pa 1977. godine kada je američki filatelistički savez konačno prepoznaje kao poziciju 75 i dio ukradenog McCoy bloka. Te 1977. godine vrijednost marke bila je dovoljna za angažman FBI, koji marku plijeni. Nakon dugotrajne i naporne pravne bitke za vlasništvo nad markom, marka pripada gđi McCoy koja je poklanja American Philatelic Research Library. Marka je 1981. godine prodana u korist American Philatelic Research Library za 115.000\$.

Inače, od četiri marke tzv. McCoy četverca, pored marke s pozicije 75 jedino je još pronađena marka s pozicije 65. Ostale dvije marke do danas nisu pronađene.

Ova marka, s pozicije 75, je ponuđena na prodaju 15. listopada 2001. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 170.000 \$, a prodana je po iskličnoj cijeni od 65.000 \$, što je iznenađujuće niska cijena, obzirom da se radi o jednoj od još izuzetno očuvanih maraka. No, ista ova marka ponuđena je na prodaju 13. svibnja 2000. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 150.000 \$, a ostala je neprodana. Moguće da su loši rezultati prodaje ove marke vezani uz rizik obnavljanja sudskih tužbi oko vlasništva andd markom te rizika gubitaka uložениh sredstava.

Četverci marke „inverted jenny 24c“ rijetko se pojavljuju na aukcijama, mnogo rjeđe nego pojedinačne marke. Jedan od razloga je što postoji samo pet četvereca:

- ♣ četverac s brojem ploče
- ♣ donji rubni četverac s inicijalima
- ♣ središnji četverac s obje centralne linije
- ♣ rubni četverac s vodravnom linijom
- ♣ „Princeton“ četverac

Tzv. „Princeton“ četverac, četverac maraka 61-62/71-72, nekada je bio vlasništvo Edgara Palmera, a njegova udovica ga je 1947. godine poklonila Princeton Univerzitetu. Princeton Univerzitet je četverac prodao 1976. godine, kada su ga za 170.000 \$ kupila braća Weill. Braća Weill 1979. godine prodaju „Princeton“ četverac financijskom

sindikatu iz Floride za 500.000 \$. Četverac se ponovno prodaje 1986. godine Kennethu Wengeru.

Tzv. „Princeton“ četverac je ponuđen na prodaju 19. svibnja 2001. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 750.000 \$, no ostaje neprodan.

Marka s pozicije 59 jedna je od samo nekoliko odlično centriranih maraka „inverted Jenny 24c“, nažalost i na ovoj marci se vide tragovi „falca“.

Ova marka susjedna je s desne strane najkvalitetnijoj marci „inverted Jenny 24c“, onoj s pozicije 58, i sličnih je karakteristika i kvalitete po pitanju centriranja i opće očuvanosti. Spada u najkvalitetnije primjerke marke „inverted Jenny 24c“, no mana joj je što tu svoju kvalitetu nema potvrđenu PSE certifikatom, jer je prati samo certifikat PF (Philatelic Foundation) iz 1969. godine.

Ova marka je ponuđena na prodaju 19. svibnja 2001. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 170.000 \$, a prodana je po iskličnoj cijeni od 185.000 \$, što je još jedno priznanje njezinoj izuzetnoj kvaliteti, prvenstveno odličnom centriranju i dobrom stanju gume.

Marka s pozicije 73 jedna je vrlo dobro centriranih i dobro očuvanih maraka, no uz njeno stanje vezane su neke nesuglasice, čak i u postojećem certifikatu. Marka je kroz svoju povijest opisivana kao marka „s malim oštećenjem gume“, a i PF certifikat iz 1970. godine navodi „malo oštećenje“. No, marka nema oštećenja, a navod u certifikatu moguća je posljedica nekadašnjeg postojanja ostatka „falca“ koji je u međuvremenu uklonjen. U naknadnom PSE certifikatu iz 1999. godine marka se opisuje kao „ispravna“ u svakom pogledu.

Marka je interesantna i po tome što je susjedna, s desne strane, Princetone četvercu, pa može poslužiti za rekonstrukciju većeg bloka ove marke.

Ova marka je ponuđena na prodaju 11. travnja 2001. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 170.000 \$, a prodana je po iskličnoj cijeni od 90.000 \$, moguće zbog sumnji

u krivi opis stanja marke i mogućnost postojanja oštećenja, koje bi moglo biti potvrđeno u budućem certifikatu.

Marka s pozicije 19 još je jedna jedna od maraka korektnog stanja, ali sa tragovima „falca“. Na pozadini, marka je olovkom četiri puta potpisana, uključujući i od Bolaffija, A. Diene i Enza Diene. Postoje je dva žiga na pozadini, jedan je od prethodnog vlasnika Bernarda D. Forestera.

Ova marka je ponuđena na prodaju 14. prosinca 2000. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 170.000 \$, a prodana je po isključnoj cijeni od 85.000 \$.

Marka s pozicije 64 jedna je od samo nekoliko odlično očuvanih maraka „inverted Jenny 24c“, nažalost i na ovoj marci se vide tragovi „falca“. Posebna karakteristika ove marke je izostanak jedne rupe zupčanja na lijevoj strani marke.

Ova marka je ponuđena na prodaju 18. listopada 2000. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 150.000 \$, a prodana je po isključnoj cijeni od 110.000 \$, što je izuzetno postignuće za to doba.

I marka s pozicije 67 jedna je od samo nekoliko odlično očuvanih maraka „inverted Jenny 24c“, duboke i jake boje, nažalost i na ovoj marci se vide tragovi „falca“.

Ova marka je ponuđena na prodaju 12. rujna 2000. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 150.000 \$, a prodana je po isključnoj cijeni od 120.000 \$, što je također odlični rezultat za to doba.

I marka s pozicije 69 jedna je od samo nekoliko odlično očuvanih maraka „inverted Jenny 24c“, marka izuzetne svježine i vrlo širokih margina, no nažalost i na ovoj marci se vide tragovi „falca“.

I ova marka je ponuđena na prodaju 13. svibnja 2000. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 150.000 \$, a prodana je po isključnoj cijeni od 155.000 \$, što je također odlični rezultat.

Rekonstruirani četverac 41-42/51-52 jedan je od rijetkih četveraca marke „inverted Jenny 24c“ koji se pojavljuje na tržištu. Četverac je također jedinstven, jer je to rubni lijevi četverac sa vodećom strelicom s lijeve strane, odnosno sa središnjom linijom između redova. Ova četverac jedan je od blokova koje je nakon trganja arka u svojoj zbirci zadržao pukovnik Green. Četverac je najvjerojatnije podijelio sam pukovnik Green. Prvi puta četverac se pojavio na aukcijskoj prodaji Green zbirke, kada ga je kupio njujorški trgovac Y. Souren. Souren je rekonstruirao četverac te ga 1947. godine prodao njujorškom skupljaču L.D.Whiteu, koji ga 1950. prodaje braći Weill, a oni B.D.Phillipsu. Braća Weill 1986.godine ponovno dolaze u posjed četverca kupovinom Phillips zbirke, a ponovno ga prodaju 1970. godine.

Ovaj rekonstruirani četverac se pojavio i na prodaji 25. ožujka 1969. godine na aukciji Siegel Auction galleries, kada je kroz dva lota prvo bio ponuđen kao dva vodoravna para, ali u slijedećem lotu i kao rekonstruirani četverac, s time da ponude za parove ne vrijede ukoliko ponuda za četverac bude viša od zbrojenih ponuda za oba vodoravna para. Parovi su ponuđeni s procjenjenom cijenom od 40.000\$, četverac s procjenjenom cijenom od 80.000\$ i na kraju je četverac prodan po isključnoj cijeni od 115.000\$.

Isti taj četverac naknadno je ponuđen na prodaju i 15. svibnja 1999. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 675.000 \$, no, nažalost, ostaje neprodan.

Marka s pozicije 86 jedna je od samo nekoliko odlično očuvanih maraka „inverted Jenny 24c“, nažalost i na ovoj marci se vide tragovi „falca“. Ova marka skoro je idealno centrirana, a dodatnu vrijednost osiguravaju joj vidljivi središnje okomite linije arka, vidljivi kroz zupčanje na lijevoj strani marke.

Marka je ponuđena na prodaju 23. veljače 1999. godine na aukciji Siegel Auction Galleries kao dio Argentinum zbirke, po početnoj cijeni od 150.000 \$, a prodana je po isključnoj cijeni od 130.000 \$, što je također odlični rezultat.

Marka s pozicije 15 jedna je od po kvaliteti prosječnih maraka „inverted Jenny 24c“, ukoliko se na marku „inverted Jenny 24c“ takav pridjev uopće smije primijeniti. Marka nije sasvim centrirana, a nažalost i na ovoj marci se vide tragovi „falca“. No, interesantna je zbog oznake „SA“ na stražnjoj strani marke, što je garancija autentičnosti filatelističkog trgovca Spencera Andersona.

Marka je ponuđena na prodaju 6. svibnja 1997. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 145.000 \$, a prodana je po isključnoj cijeni od 75.000 \$, što je skromni rezultat sasvim sukladan općoj kvaliteti ove marke.

I marka s pozicije 85 jedna je od po kvaliteti prosječnih maraka „inverted Jenny 24c“, no marka s posebnom poviješću, koju joj je osigurala pozicija u arku. Nekada dio poznatog osmerca kojeg je desni četverac jedinstveni četverac sa oznakom ploče, to je ona gornja lijeva marka koja je bila odvojena od ostalih maraka već prilikom prve prodaje cijelog restauriranog osmerca. Dodatna interesanta karakteristika ove marke je trag okomite središnje linije arka, koji se može virdejt kroz zupčanje da desnoj strani marke. Marku je prilikom XVII prodaje Green zbirke 13. studenog 1944. godine kupio trgovac Y. Souren za Amosa Enoa. Marka je kasnije prodana kroz Harmers na aukcijskoj prodaji Eno zbirke 27. veljače 1951. godine.

Nakon 45 godina marka se ponovno pojavila: ponuđena je na prodaju 21. svibnja 1996. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 145.000 \$, a prodana je po isključnoj cijeni od 85.000 \$, što je skromni rezultat.

Marka s pozicije 14 jedna je od po kvaliteti boljih maraka, savršenog centriranja u vodoravnom smjeru, no u okomitom smjeru daleko je od savršenstva. Nažalost i na ovoj marci se vide tragovi „falca“, jedva vidljivi no postoje. Marka je inače odličnog stanja, odlično očuvana.

Marka je ponuđena na prodaju 5. lipnja 1995. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po početnoj cijeni od 135.000 \$, a prodana je po iskličnoj cijeni od 100.000 \$, što je odlični rezultat za to vrijeme i rezultat sasvim sukladan općoj kvaliteti ove marke.

Marka s pozicije 27 jedna je od po kvaliteti boljih maraka, solidnog centriranja, no lagano „falcana“. Marka je inače odličnog stanja, odlično očuvana.

I ova se marka rijetko javlja na aukcijskim prodajama. Posljednji puta je ponuđena na prodaju 19. svibnja 1990. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po procijenjenoj cijeni od 120.000 \$, a prodana je po iskličnoj cijeni od 115.000 \$, što je odlični rezultat za to vrijeme i rezultat sasvim sukladan općoj kvaliteti ove marke.

Marka s pozicije 47 jedna je od po kvaliteti najboljih maraka, izuzetnog centriranja, no s jedva vidljivim, ali vidljivim, tragovima „falca“. I ova marka spada među marke s poznatim položajem u arku, zbog vidljive središnje vodoravne linije arka, vidljive kroz zupčanje na donjoj strani marke.

I ova marka je izuzetno rijetko na prodaju, posljednji puta ponuđena je 4. svibnja 1986. godine na Siegel Auction Galleries, po procijenjenoj cijeni od 110.000\$, no iz nepoznatog razloga je ostala neprodana. Zaista čudno, za marku ovakve kvalitete!

Kada smo spominjali prodaju marke pozicije 84, spomenuli smo da je ona jedna od najviše šest maraka „inverted Jenny 24c“ marke potpuno nerabljene, sa originalno očuvanom gumom bez tragova „falca“.

Među tih šest spada i marka s pozicije 77, koja se izuzetno rijetko pojavljuje na aukcijama.

Posljednji puta je ponuđena na prodaju 24. veljače davne 1982. godine po procjenjenoj cijeni od 13.500\$ (!!??), no prodana je po fantastičnih 160.000\$.

Jedna od maraka kojoj se odmah može utvrditi položaj u arku je i marka s pozicije 96, i to zato jer se uz marku još uvijek nalazi i dio ruba arka s desnom stranom vodeće strelice koja pokazuje sredinu arka .

Ni ova se marka ne pojavljuje baš često na aukcijskim prodajama. Posljednji puta je bila ponuđena na prodaju 5. svibnja 1980. godine, kada je prodana po iskličnoj cijeni od 125.000\$.

Ni marka s pozicije 39 nije česti gost na aukcijskim prodajama.

Pamti se njezina ponuda na prodaju 24. ožujka 1970. godine na aukciji Siegel Auction Galleries, po procjenjenoj cijeni od 2.500 \$ (!!??), kada je prodana je po iskličnoj cijeni od 35.000 \$.

Slično je i sa markom s pozicije 60, što je očito iz dva razloga: vidljive središnje vodoravne linije arka kroz donje zupce marke, što definitivno smješta marku u 6. vodoravni red, te obrezanog ruba, što smješta marku u 10. okomiti stupac, čime je jednoznačno određen položaj marke: 60.

Prema mojim saznanjima, ova marka se posljednji puta pojavila na aukcijskoj prodaji 28. ožujka 1968. godine. Kada je ponuđena poprocijenjenoj cijeni od 20.000\$, što je bila i konačna isključna cijena po kojoj je prodana.

Kao što smo već spomenuli, četverci marke „inverted Jenny 24c“ izuzetno se rijetko pojavljuju na aukcijskim prodajama.

Pamti se ponuda na prodaju četverca iz središta arka sa središnjom okomitom i središnjom vodoravnom crtom, dakle pozicije 45-46/55-56 u arku, koji je 27. ožujka davne 1964. godine ponuđen po procijenjenoj cijeni od 55.000\$, a prodan po isključnoj cijeni od, za današnje pojmove, skromnih 67.000\$.

No, problem uspoređivanja rezultata aukcijskih prodaja tijekom posljednjih 40-ak godina je nerješiv. Kako uspoređivati npr. 67.000\$ iz 1964. godine sa postignutih 500.000\$ iz 1979. godine za tzv. „Princeton“ četverac, ili sa 750.000\$ procjenjene vrijednosti za „Princeton“ četverac iz 2001. godine kada četverac ostaje neprodan. Uspoređuju li se samo apsolutne vrijednosti, čini se velika nepravda rezultatima iz daljnje prošlosti, jer se vrijednosti i cijene ne revaloriziraju, odnosno ne svode na zajedničku osnovu. Ali, kaok ih svesti na zajedničku osnovu?. Trebalo bi primjeniti komplicirane formule koje bi uzimale u obzir vrijednost nova pojeđinm godinama, troškove života, realnu kamatu na uložena sredstva i mnogo još drugih pokazatelja, tako da se čini da to nije moguće. Ono što se pamti su rekordni rezutati, koji svakom godinom podižu gornju granicu cijena za vrhunski materijal.

No, činjenica je da interes za kvalitetnom filatelijom raste. To se primjećuje i na onim „prizemnim“ filatelističkim objektima, dostupnim i nama smrtnicima, koji se nismo bogati rodili ili nemamo bogate rođake čijem se nasljedstvu možemo nadati.

Pogledajte samo uobičajene aukcije i cijene koje materijali na tim aukcijama postižu. Nema više jeftinih pisama, a ako vam se baš i dogodi takva nekakva povoljnakupovina, budite sretni. Jer, općenito gledano, filatelija već dugo nije jeftin hobi!!

IZ REGIONALE

Povodom dana grada Ivanca, Ivanečki klub kolekcionara u suradnji s DVD Ivanec i HPD Ivančica organizirao je u prostorijama Gradske knjižnice i čitaonice Gustav Krklec,

19. lipnja 2008. izložbu povodom 110. obljetnice planinarstva te 120. obljetnice vatrogastva u Ivancu.

O povijesti vatrogastva u Ivancu govorio je predsjednik DVD Ivanec Mladen Stanko:

„Vatrogasno društvo u Ivancu osnovano je 1888. godine odlukom tadašnjeg načelnika Vilibalda Sluge, nakon velikog požara u Kraševcu. Ono je počelo djelovati nakon što je skupljeno 3.000 forinti za nabavu vatrogasne štrcaljke.“

Potom je nazočne o Ivanečkom planinarstvu upoznao predsjednik HPD-a Ivančica Borislav Kušen:

„Još 1898. godine Božidar Kukuljević-Sarcinski osnovao je podružnicu Hrvatskog planinarskog društva. Već 1893. na Ivančici je sagrađena prva drvena piramida i sklonište, a 1912. markirani su i prvi planinarski putovi. Planinarski dom i čelična piramida otvoreni su 1929. godine, te obnovljeni 1951. godine. 1964. godine na Ivanščicu je dovedena struja, a 70-ih godina izgrađena je i cesta do samog vrha. Planinarski dom je ponovo obnovljen te proširen i svečano otvoren 1982. godine.

Također treba napomenuti da je planinarski dom rad poznatog graditelja Marka Vukelića i vrijedan je spomenik te vrste arhitekture, jer je građen na način kao što su se tada gradili slični objekti po Velebitu“.

Predsjednik Turističkog društva grada Ivanca i član Ivanečkog kluba kolekcionara Boris Jagetić Daraboš predstavio je prigodno filatelističko izdanje povodom obilježavanja „110. obljetnice planinarstva u Ivancu“, koji se sastoji od prigodnog poštanskog žig, omoćnice, dopisnice i razglednice.

Nakon prvog prigodnog žiga „50. obljetnica prvog samoposluživanja u jugoistočnoj Europi“ (17.12.2006.) ovaj prigodni žig je nastavak težnji Ivanečkog kluba kolekcionara za obnovom tradicije obilježavanja pojedinih događaja na prigodan filatelistički način kao ostavština budućim generacijama.

Slijedom toga na jesen, po okončanju vatrogasne sezone, prigodno će se na isti način obilježiti „120. obljetnice vatrogastva u Ivancu“. Pripremajući se za ovu izložbu, tragajući za podacima po starim arhivima, pronašao se podatak da je ove godine i „100. obljetnica organizirane obrtničke djelatnosti u Ivancu“ koja bi se također prigodno obilježila krajem godine. Za iduću godinu najavljena je aktivnost na obilježavanju „Svjetskog prvenstva u preciznom slijetanju parajedrilicom“ koje će se održati u Trakošćanu i Ivancu.

Prigodan program na gitari izveli su polaznici Osnovne glazbene škole *Ivan Ficko* i *Sebastijan Hodalj*. Izložbu je otvorio gradonačelnik *Milorad Batinić*.

Predmeti prikazani na izložbi iz fundusa su obaju društava, te iz privatnih zbirki *Franje Hrga*, *Dragutina Hanžeka*, pokojnog *Cvjetka Šošarića*, *Borisa Kušena*, te kolekcionara *Borisa* i *Siniše Krznara*, *Borisa Jagetića Daraboša* i *Đurđice Prašnički*.

Većina predmeta je prvi put izložena poput planinarskih stvari Otokara Hrazdira koji je 1931. godine osnovao fotosekciju HPD-a Ivancica, a prvu izložbu umjetničke fotografije upriličio je u Ivancu 1932. godine, kao i njegove supruge Pavice koja je između dva svjetska rata bila je aktivna sudionica ivanečkog društvenog života kao spisateljica, amaterska glumica, predsjednica planinarskog društva i poduzetnica u rudarstvu.

Kod dijela izložbe posvećene vatrogastvu, pored osobnih dijelova opreme, diplomama, priznanja, najzanimljiviji dio su raritetne značke i ordenja izrađene u poznatijoj kovnici *Sorlini* koja je bila u Varaždinu.

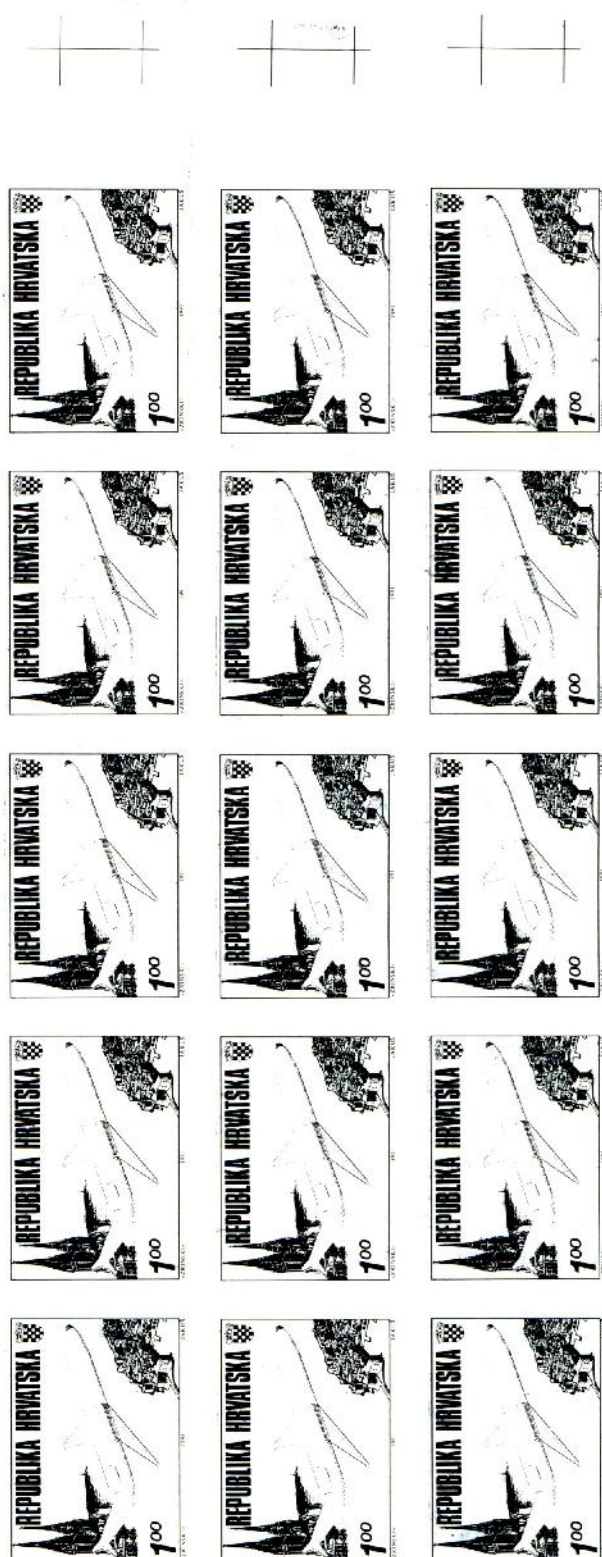
GREŠKE I OSOBITOSTI NA MARKAMA REPUBLIKE HRVATSKE

ZRAČNA POŠTA ZAGREB-DUBROVNIK

Nakon što smo u prethodnim brojevima GLASILO obradili, ako ne sve, a svakako najveći dio tipičnih grešaka i osobitosti na prvoj marci Republike Hrvatske, u ovom i nekoliko slijedećih brojeva GLASILO prikazati ćemo vam neke od poznatih probnih otisaka iste, prve, marke Republike Hrvatska.

U ovom broju prikazujemo vam probni otisak marke na glatkom i sjajnom papiru, u formi deveterca, ali samo u crnoj boji. No, ovaj probni otisak ne predstavlja samo otisak tiskarske faze crne boje, već je crnom bojom zamijenjena i tiskarska faza crvene boje: grb je na originalnoj marci crvene boje.

Dakle, forma probnog otiska (mali arak od 9 maraka) samo dokazuje tvrdnje da se u prvim danima Republike Hrvatske razmišljalo o tiskanju maraka u formatu malog arka, koji je u prethodnoj „državnoj zajednici“ bio vrlo popularan.

NUMIZMATIKA

OPĆI PODACI O REPUBLICI MALTA

MALTA - otočna država u Sredozemnom moru između Libije (360 km) i Italije - Sicilije (90 km). Republika Malta je najmanja otočna država. Od 21.9.1964. Malta je neovisna od Velike Britanije te od 1.5.2004. članica Europske Unije.

službeni naziv: *Repubblika ta' Malta* (malteški); (Republika Malta)

ustavno uređenje: Parlamentarna republika

Sastoji se od tri otoka: *Malta* (315 km²), *Gozo* (malteški *Għawdex*, 67 km²) i *Comino* (*Kemmuna*, 3 km²)

broj stanovnika (2003.): 400 000,00

gustoća naseljenosti: 1126 st./km²

glavni i najveći grad (2001.): *Valletta*

rodnost (2003.): 14 ‰

smrtnost (2003.): 7,3 ‰

narodnosni sastav: Maltežani 95,7%; Britanci 2,1%; Talijani, Libijci, Grci i dr. 2,2%

vjerski sastav: katolici 98,6%, protestanti 1,2%

službeni jezici: malteški i engleski

stupanj urbanizacije (udio gradskog stanovništva): 87,1%

sastav aktivnog stanovništva prema gospodarskim sektorima: I. 2%, II. 28,3%, III. 69,7%

BDP po stanovniku: 7.500 \$

novčana jedinica: 1 LM malteška lira - 100 centa;

Euro kovanice Republike Malta

Na kovanicama od **2 €, 1 €, 50, 20 i 10 centa** je korišteni zemljopisni obrisi Europske unije nakon proširenja 1. siječnja 2007.

Promjer (mm): 25,75

Debljina (mm): 2,20

Težina (g): 8,50

Oblik: okrugli

Boja: okvir: bijeli; sredina: žuta

Sastav: okvir: bakar-nikal; sredina: legura nikal i nikal-mijed

Obod: natpis na fino nazubčanom obodu.

Na kovanici od 2 € je upotrebljen je grb *Suverenog malteškog viteškog reda*. Otokom između 1530 i 1798 vlada malteški viteški red, a križ s osam krakova postao je simbol otoka kojeg danas poznajemo kao *Malteški križ*.

Kovanica od 1 €

Promjer (mm): 23,25
Debljina (mm): 2,33
Težina (g): 7,50
Oblik: okrugla
Boja: okvir: žut; sredina: bijelo
Sastav: okvir: miješ; sredina: legura: bakar-nikal i nikelj
Obod: nazupčan s prekidima.

Na kovanici od 1 € je upotrebljen je grb *Suverenog malteškog viteškog reda*. Otokom između 1530 i 1798 vlada malteški viteški red, a križ s osam krakova postao je simbol otoka kojeg danas poznajemo kao *Malteški križ*.

Kovanica od 50 centa

Promjer (mm): 24,25
Debljina (mm): 2,38
Težina (g): 7,80
Oblik: okrugla
Boja: žuta
Sastav: nordijsko zlato
Obod: oblikovan, valovito nazupčan obod.

Na kovanici od 50 centa je grb Malte u obliku štita s heraldičkom upotrebom malteške zastave iznad koje je kruna, koja predstavlja tradiciju Malte i njezinu državotvornost. Štit s lijeve strane omeđuje maslinova grančica, dok desnu palmina grančica, simbol mira, tradicionalno vezana s Maltom. Grane oblikuju vjenac koji je na dnu povezan vrpcom na kojoj je natpis »*Repubblika ta' Malta*« (Republika Malta).

Kovanica od 20 centa

Promjer (mm): 22,25
Debljina (mm): 2,14
Težina (g): 5,74
Oblik: okrugla
Boja: žuta
Sastav: nordijsko zlato
Obod: oblikovan, valoviti obod.

Na kovanici od 20 centa je grb Malte u obliku štita s heraldičkom upotrebom malteške zastave iznad koje je kruna, koja predstavlja tradiciju Malte i njezinu državotvornost. Štit s lijeve strane omeđuje maslinova grančica, dok desnu palmina grančica, simbol mira, tradicionalno vezana s

Maltom. Grane oblikuju vjenac koji je na dnu povezan vrpcom na kojoj je natpis »*Repubblika ta' Malta*« (Republika Malta).

Kovanica od 10 centa

Promjer (mm): 19,75
Debljina (mm): 1,93
Težina (g): 4,10
Oblik: okrugla
Boja: žuta
Sastav: nordijsko zlato
Obod: oblikovan, valovito nazupčan obod.

Na kovanici od 10 centa je grb Malte u obliku štita s heraldičkom upotrebom malteške zastave iznad koje je kruna, koja predstavlja tradiciju Malte i njezinu državotvornost. Štit s lijeve strane omeđuje maslinova grančica, dok desnu palmina grančica, simbol mira, tradicionalno vezana s Maltom. Grane oblikuju vjenac koji je na dnu povezan vrpcom na kojoj je natpis »*Repubblika ta' Malta*« (Republika Malta).

Kovanice od 5 centa, 2 centa in 1 cent prikazuju Europu u razmjeru do Afrike i Azije na zemaljskoj kugli.

Kovanica od 5 centa

Promjer (mm): 21,25
Debljina (mm): 1,67
Težina (g): 3,92
Oblik: okrugla
Boja: crvena
Sastav: čelik, presvučen bakrom
Obod: gladak.

Na kovanici od 5 centa je prikazan oltar prapovijesnog zamka *Mnajdra*, koji je bio izgrađen oko 3600 godina pr. n. ere na brežuljku iznad mora.

Kovanica od 2 centa

Promjer (mm): 18,75
Debljina (mm): 1,67
Težina (g): 3,06
Oblik: okrugla
Boja: crvena
Sastav: čelik, presvučen bakrom
Obod: gladak sa zarezom.

Na kovanici od 2 centa je prikazan oltar prapovijesnog zamka *Mnajdra*, koji je bio izgrađen oko 3600 godina pr. n. ere na brežuljku iznad mora.

Kovanica od 1 centa

Promjer (mm): 16,25
Debljina (mm): 1,67
Težina (g): 2,30
Oblik: okrugla
Boja: crvena
Sastav: čelik, presvučen bakrom
Obod: gladak.

Na kovanici od 1 centa je prikazan oltar prapovijesnog zamka *Mnajdra*, koji je bio izgrađen oko 3600 godina pr. n. ere na brežuljku iznad mora.

FILATELISTIČKA POČETNICA

Kao što smo najavili, ova rubrika uvedena je kako bismo našim članovima približili osnovna pravila koja vrijede u našem hobiju, a prvenstveno se tiču pravila prilikom nastupanja na natjecateljskim izložbama.

S prošlim brojem GLASILA počeli smo objavljivati prijevode službenih pravilnika FIP (Federation International de Philatelie = Svjetska filatelistička federacija). Kao što ćete pročitati u mnogim od tih FIP dokumenata, osnovni zadatak FIP je promocija filatelije, a dokumenti služe kako članovima ocjenjivačkih sudova u procjenjivanju ili ocjenjivanju natjecateljskih izložaka tako i izlagačima kao smjernice u gradnji i razvijanju izlagačkih natjecateljskih izložaka.

A čini mi se da upravo takvih smjernica nedostaje našem članstvu. Istina, dio informacija o gradnji i razvijanju natjecateljskih izložaka može se skupiti na velikim izložbama (kontinentalnim i svjetskim, ali i nacionalnim izložbama država sa izuzetno razvijenom filatelijom), no službene FIP dokumente svakako treba pročitati kako ne bi bilo nesporazuma sa sucima, odnosno kako bi se provjerili zaključci prethodno doneseni tijekom razgledavanja tuđih izložaka.

Organizacija FIP službenih dokumenata, koje ćemo obraditi je slijedeća:

- Opća pravila FIP za izložbe (GREX)
- Opća pravila FIP za ocjenjivanje natjecateljskih izložaka na FIP izložbama (GREV)
- Posebna pravila za ocjenjivanje izložaka tradicionalne filatelije na FIP izložbama (SREV-tradicionalna)
- Posebna pravila za ocjenjivanje izložaka poštanske povijesti na FIP izložbama (SREV-poštanska povijest)
- Posebna pravila za ocjenjivanje izložaka tematske filatelije na FIP izložbama (SREV-tematika)
- Posebna pravila za ocjenjivanje izložaka aero-filatelije na FIP izložbama (SREV-aerofilatelija)
- Posebna pravila za ocjenjivanje izložaka astro-filatelije na FIP izložbama (SREV-astrofilatelija)
- Posebna pravila za ocjenjivanje izložaka maksima-filatelije na FIP izložbama (SREV-maksimafilatelija)
- Posebna pravila za ocjenjivanje izložaka poštanskih cjelina na FIP izložbama (SREV-cjelina)
- Posebna pravila za ocjenjivanje izložaka biljega na FIP izložbama (SREV-biljezi)
- Posebna pravila za ocjenjivanje izložaka filatelističke literature na FIP izložbama (SREV-literatura)

Tijekom slijedećih nekoliko brojeva našeg GLASILA objavit ćemo ova FIP pravila, u prijevodu glavnog urednika, kao zasebne dokumente, tako da ih možete čuvati i van GLASILA.

U ovom broju na redu je dokument Opća pravila FIP za ocjenjivanje natjecateljskih izložaka na FIP izložbama (GREV), ili tzv. GREV pravila.

POSEBNA PRAVILA FIP ZA OCJENJIVANJE NATJECATELJSKIH IZLOŽAKA U RAZREDU TRADICIONALNE FILATELIJE NA FIP IZLOŽBAMA (SREV-tradicionalna)

Članak 1. Natjecateljske izložbe

Sukladno članku 1.4 Općih pravila FIP za ocjenjivanje natjecateljskih izložaka na FIP izložbama (GREV), ova Posebna pravila su razvijena kao dodatak općim pravilima sa stanovišta tradicionalne filatelije.

Također se odnose i na „Smjernice za ocjenjivanje izložaka tradicionalne filatelije“.

Članak 2. Natjecateljski izlošci

Tradicionalna filatelija uključuje sve vidove filatelije. Izložak će se smatrati izložkom tradicionalne filatelije ukoliko nije prijavljen za natjecanje u nekom drugom FIP specijalističkom razredu. Izložak tradicionalne filatelije osniva se na sakupljanju svih poštanskih objekata, uključujući objekte vezane uz proizvodnju poštanskih maraka, sa specijalističkog ili općenitog gledišta, sve prema željama izlagača. Međutim, izlagači koji se odmaknu od pravila tradicionalne filatelije i u izložak uključe neodgovarajući materijal, biti će kažnjeni od ocjenjivačkog suda (vivi članak 3.)

Članak 3. Principi gradnje izložka

Sa stanovišta tradicionalne filatelije prihvatljiv materijal uključuje, između ostalog, (vidi članak 2.3 GREV pravila):

1. poštanske marke, rabljene ili nerabljene, pojedinačne ili u višetrakim blokovima, te marke iskorištene na pismima
2. sve vrste specijaliteta: vodoznaka, gume, zupčanja, papira i tiskarske greške i specijalitete
3. eseje i probne otiske, bez obzira da za prihvaćena ili neprihvaćena izdanja
4. materijal predfilatelije, objekte bez maraka te odgovarajuće poštanske oznake rukovanja, ali uobičajeno ne više od 15% izložbenog prostora
5. ostali specijalistički materijal, kao poštanske patvorine i krivotvorine, u poštanskom prometu upotrijebljene biljege, ili nerabljene poštanske marke/biljege sa važećom primjenom u poštanskom prometu

Naslovna stranica mora sadržavati uvodnu izjavu koja objašnjava cilj izložka. Iza naslovnog lista mora slijediti plan izložka koji mora sadržavati sva očekivana gledišta izložka sukladno naslovu i uvodnoj izjavi, (vidi članak 3.3 GREV)

Članak 4. Mjerila za ocjenjivanje

„Filatelističko i ostalo znanje, osobna studija i istraživanje“ , (vidi članak 4.7 GREV).
Izložci koji se bave područjem koje je intenzivno i detaljno istraženo i svi nalazi istraživanja objavljeni, ne smiju biti kažnjeni zbog nedostatka osobnog istraživanja, ukoliko je očito da izlagač posjeduje detaljno znanje o području i temi izložka.

Članak 5. Ocjenjivanje izložka

5.1 Izložci tradicionalne filatelije biti će ocjenjivani sukladno članku 39. GREX pravila (vidi članak 5.1 GREV pravila).

5.2 Za izložke tradicionalne filatelije propisuju se slijedeći relativni pokazatelji, kao bi ocjenjivački sudovi mogli ravnomjernije vršiti ocjenjivanje, (vidi članak 5.2 GREV pravila:

	Obrada (10) i filatelistički značaj (20)	30
2.	Filatelističko i ostalo znanje, osobna studija i istraživanje	35
3.	Stanje (10) i rijetkost (20) materijala	30
4.	Način prikazivanja	5
	UKUPNO	100

Izložci se biti ocijenjeni pridjeljivanjem bodova prema svakom od gornjih mjerila.

Članak 6. Završne odredbe

6.1 U slučaju bilo kakve nepodudarnosti u tekstu nastale prijevodenjem, kao izvornik se uzima tekst na engleskom jeziku.

6.2 Ova Posebna pravila FIP za ocjenjivanje natjecateljskih izložaka tradicionalne filatelije na FIP izložbama (SREV-tradicionalna) odobrena su 20. listopada 2001. godine na 57. sastanku FIP uprave u Copenhagenu te potvrđena na 67. kongresu FIP održanom 10. kolovoza 2002. godine u Seulu.

SMJERNICE ZA OCJENJIVANJE IZLOŽAKA TRADICIONALNE FILATELIJE

Članak 1. Natjecateljske izložbe

Ove smjernice su razvijene kako bi pomogle sucima u ocjenjivanju izložaka tradicionalne filatelije, a izlagačima pomogle tijekom pripreme izložaka tradicionalne filatelije.

U slučaju bilo kakve nepodudarnosti u primjeni ovih Smjernica sa primjenom GREV ili SREV pravila, GREV pravila imaju prednost pred SREV pravilima, a SREV pravila pred Smjernicama.

Članak 2. Natjecateljski izložci

Nekada su se svi izložci smatrali izloščima tradicionalne filatelije i drugih razreda nije bilo. Razvojem filatelističkih razreda te njima pripadnih FIP komisija i pravila za ocjenjivanje, izložci koji zadovoljavaju uspostavljena mjerila pojedinih natjecateljskih razreda ocjenjuju sesukladno tim pravilima i smjernicama. Izložci koji ne prate posebna pravila drugih filatelističkih razreda biti će ocjenjivani po pravilima izložaka tradicionalne filatelije. Takvi izložci se moraju ocjenjivati po mjerilima tradicionalne filatelije.

Članak 3. Principi gradnje izložka

- 3.1 Popis osnovnih grupa „Materijala prihvatljivog tradicionalnoj filateliji“ (vidi članak 3 SREV pravila), neće biti odgovarajuću kada se primjenjuje na neke specijalne tradicionalne filatelije. pristupi tradicionalne filatelije u sakupljanju poštanskih maraka jedne zemlje tražiti će obvezno uključivanje nekog materijala u zbirku, dok će uključivanje istog takvog materijala u izložak neke druge zemlje biti potpuno neprihvatljivo. Mnoge male specijalnosti jedinstvene su za neke zemlje i za osvajanje najviših priznanj njihovo uključivanje u izložke je obvezno. Takav zahtjevan materijal razlikuje se od zemlje do zemlje, kao i tehnike izlaganja takvog materijala.
- 3.2 Pod pojmom „materijala prihvatljivog tradicionalnoj filateliji“ mislilo se na uključivanje praktički svih vrsta filatelističkog materijala koji je na bilo koji način povezan sa prijenosom putem službenog poštanskog prometa, ili izvan njega. To uključuje željeznički poštanski promet, lokalni poštanski promet i privatne poštanske službe.
- 3.3 Iako je status ili originalnost nekog objekta upita, ali njegova važnost dovoljna da bude uključen u izložak, takav objekt se može uključiti u izložak, no, njegov status mora biti iskazan ili postojanjem certifikata odobrenog ispitivača ili posebnim objašnjenjem.

- 3.4** Izložci tradicionalne filatelije moraju biti igradeni kao cjelina i opisani kao cjelina. Naslov mora biti jednostavan i jasan, kao i opis u izložbenom katalogu i na naslovnom listu. Stvarni raspored materijala u izložku predmet je osobnog ukusa i izbor jednog od mnogo prihvaćenih načina prikaza materijala unutar izložka ostavljen je izlagaču. Pri tome se potiče inovativnost, ali samo ako ne nagrđuje prikaz izložka.
- 3.5** Uvodna izjava, zahtjevana člankom 3.3 GREV pravila, predstavlja dodatak izložku koji pokazuje znanje izlagača o materijalu koji je izabrao. Svrha uvodne izjave je da olakša razumijevanje obrade i ciljeva izložka, te da naglasi značenje ključnih objekata u izložku. Izložci koji sadrže manje poznat ili poptuno nepoznat filatelistički materijal trebaju maksimalno iskoristiti mogućnosti uvodne izjave.

Članak 4. Mjerila za ocjenjivanje

- 4.1** Izbor materijala za izložak tradicionalne filatelije predstavlja kompromis između broja izložbenih listova koje bi izlagač želio izložiti i veličine izložbenog prostora koji mu je na izložbi dodijeljen. Izbor materijala predstavlja bitni čimbenik u procjenjivanju obrade izložka, ali i znanja izlagača. Izlagač bi trebao izostaviti manje značajni materijal. Općenito, materijal uobičajenog značaja trebao bi biti prikazan površno, dok bi značajniji materijal istog izdanja trebao biti detaljnije obrađen. Suci će prepoznati da takav pristup pokazuje i znanje izlagača o materiji koju obrađuje.
- 4.2** Ukoliko je neka poštanska marka uobičajena rabljena ili nerabljena, a relativno rijetka na pismu ili na pismu u kombinaciji s nekom drugom markom, tada prikaz samo pisma s markom ili pisma s tom kombinacijom s drugom markom treba prihvatiti kao značajno poznavanje problematike tog izdanja. Međutim, izlaganje izložbenih listova bez prikazivanja razlika u karakteristikama izdanja, npr. nijansama boja ili drugim karakteristikama, ili prikazivanje nekoliko izložbenih listova sa pismima koja sva prikazuju istu frankaturu i/ili rukovanja bez obzira na vrijednost tih pisama, predstavlja degradiranje izložka i vjerojatno odvlači pažnju s izložka.
- 4.3** Obrada izložka prikazuje mogućnosti izlagača da uravnoteženo prikaže značajke odabranog područja. Logični razvoj i jasni raspis pomaže sucima u ocjenjivanju izložka. Prilikom procjenjivanja obrade, suci će provjeriti jesu li uvodne izjave i plan izložka odgovarajuće predstavljeni u izložku. Suci će posvetiti pažnju i:
- a) težini dobave odgovarajućeg i interesantnog materijala za izložak. Pri tome ne treba promatrati faktor rjetkosti ili vrijednosti, već jedinstvenost i specifičnost
 - b) filatelističko znanje i umijeće izlagača potrebno za slaganje i prikazivanje izložka
- 4.4** Prilikom procjenjivanja značaja izložka treba posvetiti pažnju:
- a) koliko je ključnog materijala iz odabranog područja prikazano o izložku
 - b) značaj teme unutar filatelije zemlje ili područja koje se prikazuje
 - c) značaj teme u svjetskim okvirima

- 4.5** Istraživanje i nova otkrića trebaju biti obrađena sukladno svojoj važnosti. Značajna otkrića zaslužuju veću obradu i značaj te ih izlagač tako treba i prikazati. Manja otkrića ne smiju zasjeniti glavninu izložka. Treba imati na umu da su mnoga klasična i moderna izdanja tijekom vremena značajno istražena te da su rezultati tih istraživanja objavljeni. Prilikom procjenjivanja znanja, suci moraju voditi brigu o tome kako je izlagač koristio informacije koje su mu bile na raspolaganju u filatelističkoj literaturi. Nerealno je od izlagača očekivati nova otkrića u značajno istraženim područjima. Stoga takvi izložci ne smiju biti kažnjeni zbog nedostatka osobnog istraživanja. Isto tako, ukoliko izlagač, usprkos prethodnih značajnih istraživanja, uspije doprinijeti temi sa novim otkrićima kao rezultatom vlastitog istraživanja, to mu treba biti dodatno uzeto u obzir prilikom procjenjivanja izložka. Gdje god je to u izložku moguće, napomenama treba spomenuti vlastiti istraživački rezultat izlagača ili prije objavljene informacije iz literature. Dozvoljeno je napomenom u uvodnoj izjavi ili napomenom na izložbenom listu naglasiti dodatni doprinos koji je izlagač postigao prije objavljenoj informaciji ili rezultatu istraživanja.
- 4.6** Stanje materijala od izuzetnog je značaja u izložku tradicionalne filatelije. Izlagače se podupire u prikazivanju jedinstvenog ili vrlo rijetkog materijala u lošem stanju, no izlagače se upozorava da ostali materijal ne uključuju u izložak u stanju da to može umanjiti opći utisak o stanju izložka u cjelini. Treba obratiti pažnju da stanje uobičajenog materijala u izložku mora biti besprijekorno.